

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

WYNIKI PRODUKCJI ROŚLINNEJ W 2015 R.

**Informacje
i opracowania
statystyczne**

Warszawa 2016

Opracowanie publikacji

GUS, Departament Rolnictwa

Preparation of the publication

CSO, Agriculture Department

kierujący
supervisor

Artur Łączyński
Dyrektor Departamentu Rolnictwa
Director of the Agriculture Department

zespół
team

Stanisław Niszczoła
Hanna Dubieniecka
Kazimierz Dziubiński
Anna Kupidura
Tomasz Milewski
Dariusz Miziołek
Wiesława Rafa
Zofia Ruskowska
Anna Sistrzewitowska

wykresy
graphs

Hanna Dubieniecka

mapy
maps

Dariusz Miziołek

Projekt okładki

Zakład Wydawnictw Statystycznych

Cover design

Statistical Publishing Establishment

ISSN 1507 - 9678

Publikacja dostępna na <http://www.stat.gov.pl/>

Publication available on <http://www.stat.gov.pl/>

PRZEDMOWA

Publikacja zawiera podstawowe dane wynikowego szacunku produkcji głównych ziemiopłodów rolnych, warzyw i owoców oraz upraw pastewnych w 2015 r. z uwzględnieniem reprezentacyjnych badań w zakresie powierzchni i plonów upraw.

Dla zilustrowania przemian i tendencji w produkcji roślinnej, dane krajowe z produkcji podstawowych upraw podano na tle średnich wyników z lat 2006-2010 oraz na tle lat 2013 i 2014, natomiast informacje o produkcji poszczególnych ziemiopłodów w układzie sektorowym zestawiono w porównaniu z analogicznymi danymi roku poprzedniego.

Publikacja składa się z uwag metodycznych, działu analitycznego oraz działu zawierającego część tabelaryczną.

W uwagach metodycznych, oprócz wyjaśnienia podstawowych kwestii terminologicznych i zakresowych podano informacje o badaniach reprezentacyjnych plonów zbóż i niektórych upraw innych niż zboża, a w szczególności – zasady losowania próby i uogólniania wyników oraz informacje o precyzji wyników, które zostały opracowane przez Roberta Wieczorkowskiego, konsultanta w Departamencie Metodologii, Standardów i Rejestrów GUS.

- Dział I – "Charakterystyka wyników produkcji roślinnej w 2015 r.", zawiera szczegółową analizę wyników produkcji roślinnej na tle warunków agrometeorologicznych.
- Dział II – „Tablice” – zawiera tabelaryczne zestawienie informacji, ujmujące powierzchnię, plony i zbiory podstawowych upraw rolnych i ogrodnich dla rolnictwa ogółem, według sektorów oraz dla gospodarstw indywidualnych.

Dane według województw, dla rolnictwa ogółem i dla gospodarstw indywidualnych zostaną opublikowane w końcu kwietnia 2016 r., w zeszycie „Produkcja upraw rolnych i ogrodnich w 2014 r.” wydanym w serii „Materiały źródłowe” w Internecie.

Publikacja została opracowana w Wydziale Produkcji Roślinnej i Użytkowania Gruntów – pod kierunkiem Stanisława Niszczoły – naczelnika Wydziału.

Dyrektor Departamentu Rolnictwa
Artur Łaczyński

Warszawa, kwiecień 2016 r.

PREFACE

The publication contains basic data regarding the final estimation of the production of main agricultural crops, vegetables, fruits and fodder crops in 2015, taking into account the results of sample surveys of crop area and yields.

In order to illustrate changes and tendencies in crop output, the national data on main crops output are presented in comparison with average results from the period of 2006-2010, as well as years 2013 and 2014. Information on the output of individual crops according to sectors was compared with the analogous data from previous year.

The publication consists of methodological notes, analytical section and section including tables.

Beside the explanation of basic terminology and scope-related issues, the methodological notes contain information on sample surveys of yields of cereals and crops other than cereals, in particular – sampling scheme, generalizing the results and information on accuracy of the results, which was compiled by Robert Wieczorkowski, consultant in Methodology, Standards and Registers Department of the CSO.

- Section I – „Crops production characteristic in 2015” contains a detailed analysis of the results of crop output in relation to agrometeorological conditions.
- Section II – “Tables” – includes information in tabular form on area, yields and production of main agricultural and horticultural crops, total for agriculture, for sectors and for private farms.

Data by voivodships, total for agriculture and for private farms, will be published at the end of April 2016 in volume entitled „Production of agricultural and horticultural crops in 2015”, issued in a series “Source materials” available by website www.stat.gov.pl.

The publication was prepared in Crop Production and Land Use Section – under the supervision of Stanisław Niszczoła – Head of Section.

Director of the Agriculture Department
Artur Łaczyński

Warsaw, April 2016

SPIS TREŚCI

	Tabl.	Str.
PRZEDMOWA	x	3
UWAGI METODYCZNE	x	7

DZIAŁ I. CHARAKTERYSTYKA WYNIKÓW PRODUKCJI ROŚLINNEJ W 2015 r.

1. Ogólne wyniki produkcji na tle warunków agrometeorologicznych	x	21
2. Zboża	x	27
3. Ziemniaki	x	38
4. Buraki cukrowe	x	42
5. Rośliny oleiste	x	44
6. Strączkowe jadalne	x	49
7. Len oraz inne przemysłowe	x	53
8. Uprawy pastewne	x	54
9. Warzywa	x	60
10. Owoce z drzew i krzewów owocowych oraz plantacji jagodowych	x	66

DZIAŁ II. TABLICE

Produkcja ziemiopłodów rolnych – ogółem	35	76
Produkcja ziemiopłodów rolnych – sektor prywatny	36	79
Produkcja ziemiopłodów rolnych – gospodarstwa indywidualne	37	82
Produkcja ziemiopłodów rolnych – spółdzielnie produkcji rolniczej	38	85
Produkcja ziemiopłodów rolnych – sektor publiczny	39	88
Powierzchnia, plony i zbiory głównych ziemiopłodów wg regionów	40	91

MAPKI I WYKRESY

	Str.
Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi	31
Plony kukurydzy na ziarno	32
Struktura zbiorów zbóż	36
Plony ziemniaków	40
Plony buraków cukrowych	43
Plony roślin oleistych	46
Struktura zbiorów roślin oleistych	47
Plony rzepaku i rzepiku	48
Struktura zbiorów roślin strączkowych jadalnych	51
Plony strączkowych jadalnych	52
Struktura zbiorów polowych upraw pastewnych na zielonkę	55
Plony warzyw gruntowych	64
Struktura zbiorów owoców z drzew	67
Struktura zbiorów owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych	72
Plony owoców	74
Zbiory warzyw gruntowych, owoców z drzew i owoców jagodowych	75

CONTENTS

	Table	Page
PREFACE.....	x	4
METHODOLOGICAL NOTES	x	14

SECTION I. CROPS PRODUCTION CHARACTERISTIC IN 2015

1. Production results presented in relation to agrometeorological conditions.....	x	21
2. Cereals	x	25
3. Potatoes.....	x	37
4. Sugar beets.....	x	41
5. Oilseeds.....	x	43
6. Edible dried pulses.....	x	48
7. Flax and other industrial crops	x	51
8. Fodder crops	x	52
9. Vegetables.....	x	58
10. Fruit from fruit trees, fruit bushes and berry plantations.....	x	64

SECTION II. TABLES

Agricultural crops production – total	35	76
Agricultural crops production – private sector	36	79
Agricultural crops production – private farms	37	82
Agricultural crops production – agricultural production cooperatives	38	85
Agricultural crops production – public sector	39	88
Area, yields and production of main agricultural crops by regions.....	40	91

MAPS AND FIGURES

	Page
Yields of basic cereals and mixed cereals	31
Yields of maize for grain	32
Structure of cereals production	36
Yields of potatoes	40
Yields of sugar beets	43
Yields of oilseeds	46
Structure of oilseeds production	47
Yields of rape and turnip rape	48
Structure of edible dried pulses production	51
Yields of edible dried pulses	52
Structure of field green fodder crops production	55
Yields of ground vegetables	64
Structure of fruit trees production	67
Structure of fruit bushes and berry plantations production	72
Yields of fruits	74
Production of field vegetables, fruit trees and berries	75

UWAGI METODYCZNE

I. Uwagi ogólne

Dane zawarte w niniejszej publikacji opracowano na podstawie wynikowego szacunku produkcji roślinnej.

Do obliczenia wynikowych wielkości produkcji roślinnej wykorzystano:

- wyniki reprezentacyjnego czerwcowego badania rolniczego, przeprowadzonego w ok. 60 tys. gospodarstw indywidualnych oraz we wszystkich gospodarstwach rolnych osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, według stanu na dzień 1 czerwca 2015 r. (dla upraw, dla których względny błąd standardowy był na właściwym poziomie),
- dane ze źródeł administracyjnych (powierzchnie niektórych upraw, mających duże znaczenie ekonomiczne, zostały skorygowane na podstawie źródeł administracyjnych),
- wyniki reprezentacyjnego badania plonów i zbiorów zbóż oraz rzepaku i rzepiku, przeprowadzonego na przełomie sierpnia i września 2015 r., w ok. 18 tys. gospodarstw indywidualnych,
- wyniki badania reprezentacyjnego niektórych ziemniaków rolnych przeprowadzonego na przełomie października i listopada 2015 r. w ok. 18 tys. gospodarstw indywidualnych,
- wyniki sprawozdawczości z gospodarstw rolnych osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej,
- oceny i ekspertyzy rzeczoznawców terenowych oraz rzeczoznawców GUS d/s produkcji roślinnej, w tym ogrodniczej, z listopada 2015 r.

W publikacji uwzględniono podział na następujące sektory:

- sektor prywatny,
- sektor publiczny.

W sektorze prywatnym podstawowymi formami własności są: własność prywatna krajowa (m. in. gospodarstwa indywidualne, gospodarstwa spółdzielcze i spółki prywatne), własność zagraniczna i własność mieszana (spółki z przewagą mienia prywatnego).

Do sektora publicznego zaliczono gospodarstwa własności państwowej (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), gospodarstwa będące własnością samorządową oraz gospodarstwa stanowiące własność mieszaną (z przewagą mienia publicznego).

W publikacji w ramach sektora prywatnego opracowano dane dla gospodarstw indywidualnych.

Zbiorczy szacunek wynikowy produkcji zbóż i ziemniaków zweryfikowano symulacyjnym rozliczeniem wielkości zbiorów według kierunków rozdysponowania

produkcji na: sprzedaż, siew/sadzenie, paszę, samozaopatrzenie konsumpcyjne i straty podczas przechowywania. Szacunek wynikowy buraków cukrowych, rzepaku i rzepiku oraz niektórych gatunków roślin przemysłowych zweryfikowano wynikami skupu tych ziemiopłodów.

Szacunek produkcji upraw pastewnych w gospodarstwach indywidualnych, przeprowadzony przez rzeczoznawców terenowych GUS, również został dodatkowo zweryfikowany rozliczeniem zbiorów upraw pastewnych według kierunków użytkowania. Ogólna powierzchnia paszowa obejmuje powierzchnię łąk, pastwisk i pastewnych upraw polowych przeznaczonych na paszę. W powierzchni tej nie uwzględniono areału zbóż, ziemniaków i innych ziemiopłodów, z których część zbiorów bezpośrednio lub pośrednio przeznacza się na paszę.

Powierzchnia zasianych pastewnych upraw polowych obejmuje powierzchnię zasiewów: strączkowych pastewnych i motylkowych drobnonasiennych z innymi pastewnymi i trawami na zielonkę, a także kukurydzy na zielonkę oraz okopowych pastewnych.

W szacunkach Głównego Urzędu Statystycznego obowiązuje zasada obliczania plonów przeciętnych, jako średnich ważonych, gdzie wagą jest powierzchnia danej uprawy. Uwzględnione są przy tym powierzchnie, z których uzyskano wysokie, jak też i niskie plony oraz powierzchnie, z których plonów nie zebrano (zostały zniszczone w wyniku gradobicia, powodzi itp.).

W rolnictwie pod pojęciem "plon" przyjmuje się ilość jednostek wagowych (dt) danego ziemiopłodu (tzw. netto) zebranych z jednostki powierzchni (ha). W ogrodnictwie (dla upraw warzyw, owoców z drzew i krzewów owocowych oraz plantacji jagodowych) pod pojęciem "plon" przyjmuje się ilość jednostek wagowych (dt) poszczególnych gatunków zebranych z jednostki powierzchni (1 ha)*.

Do przeliczenia zielonek na siano przyjęto, że 5 dt zielonki = 1 dt siana.

Przy szacowaniu plonów zbóż uwzględnia się ziarno półsuche, tj. zawierające 15,1% – 16,0% wody, a przy szacowaniu plonów rzepaku – nasiona o zawartości 13,0% wody.

W tablicach ujmujących sumaryczne dane dotyczące powierzchni upraw i zbiorów mogą wystąpić pewne nieścisłości rachunkowe wynikające z zaokrągleń. Liczby te są poprawne pod względem merytorycznym. Dynamikę powierzchni i plony dla upraw rolnych oraz ogrodniczych liczone uwzględniając wielkości w hektarach i arach.

W przypadku, gdy dynamika przekracza 1000% użyto określenia – wielokrotnie.

* Do roku 1997 plony owoców z drzew prezentowano w kg owoców zebranych z 1 drzewa owocującego, a plony porzeczek, agrestu i „pozostałych jagodowych” – w kg owoców zebranych z 1 krzewu.

II. Schemat losowania próby

1. Reprezentacyjne badanie plonów zbóż

Celem badania było zebranie informacji o wysokości plonów, a także o powierzchni zasiewów oraz uzyskanych zbiorach zbóż według województw. Badana populacja liczyła ok. 819 tys. gospodarstw indywidualnych, założona liczebność próby wynosiła 18000.

1.1 Operat losowania

Jako operat losowania wykorzystano wyniki reprezentacyjnego „Czerwcowego badania rolniczego” (R-CzBR) gospodarstw rolnych, które zostało przeprowadzone w czerwcu i lipcu 2015 r. według stanu na 1 czerwca 2015 r. Przy wyborze operatu uwzględniono dodatkowy warunek, wybierając tylko takie gospodarstwa, dla których dane w R-CzBR zostały zebrane przez telefon oraz wykazały większą od zera powierzchnię zasiewów przynajmniej dla jednej uprawy badanej (w badaniu plonów). Dla każdego gospodarstwa w operacie zapisane zostały następujące informacje:

- identyfikator gospodarstwa,
- cechy adresowe,
- powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie,
- powierzchnia zasiewów poszczególnych zbóż oraz zbóż ogółem,
- powierzchnia zasiewów rzepaku.

1.2 Schemat losowania

W celu wylosowania próby zastosowany został schemat losowania warstwowego, wykorzystując warstwy z badania czerwcowego (R-CzBR). Aby zwiększyć efektywność próby, w ramach istniejących warstw zdefiniowano dodatkowe warstwy zawierające jednostki z dużymi wartościami wybranych cech według powierzchni zasiewów zbóż ogółem, powierzchni zasiewów pszenicy oraz powierzchni zasiewów rzepaku. Progi definiujące nowe warstwy wyznaczono za pomocą tzw. algorytmu odcinania warstw górnych według pracy: Hidiroglou, M.A. (1986) “The construction of a self-representing stratum of large units in survey design,” *The American Statistician*, 40(1), 27-31. W wyniku zastosowania takiej procedury uzyskano łącznie 326 warstw. Granice dodatkowych warstw ze względu na powierzchnię zasiewów zbóż zostały przedstawione w tablicy nr 1.

Po ustaleniu warstw (w ramach każdego województwa) rozwiązano numerycznie problem optymalnej alokacji próby pomiędzy warstwy, tak aby oczekiwany błąd względny dla

wybranej zmiennej nie przekroczył ustalonego poziomu dla wszystkich województw. Przy alokacji jako podstawową zmienną przyjęto powierzchnię zbóż ogółem.

Do próby wylosowano ogółem ze wszystkich województw 18000 gospodarstw, w tym z warstw górnych – 4095.

1.3 Metoda uogólniania wyników i oceny precyzji

Podstawowym parametrem szacowanym w tym badaniu jest plon danej uprawy. Parametr ten ma postać ilorazu zmiennych losowych tj.:

$$(1) R = \frac{X}{Y},$$

gdzie:

X – zbiory danej uprawy,

Y – powierzchnia zasiana dla danej uprawy.

Wartość oszacowania X dla w -tego województwa obliczana jest ze wzoru:

$$(2) \hat{x}_w = \sum_h \sum_i \frac{N_{wh}}{n_{wh}} x_{whi}, \quad (i = 1, 2, \dots, n_{wh}; h = 1, 2, \dots, H)$$

gdzie:

x_{whi} – wartość zmiennej X w i -tym gospodarstwie wylosowanym z h -tej warstwy w w -tym województwie,

N_{wh} – liczba jednostek w populacji w h -tej warstwie w -tego województwa,

n_{wh} – liczba jednostek wylosowanych do próby z h -tej warstwy w -tego województwa,

H – liczba warstw.

W analogiczny sposób szacujemy sumę wartości zmiennej Y dla w -tego województwa, po czym szacujemy wartość plonów r_w wg wzoru:

$$(3) r_w = \frac{\hat{x}_w}{\hat{y}_w}.$$

Ocena sumy zmiennej X i Y dla Polski jest sumą wartości oszacowanych dla województw tj.:

$$(4) \hat{x} = \sum_w \hat{x}_w,$$

$$(5) \hat{y} = \sum_w \hat{y}_w \quad (w = 1, 2, \dots, 16).$$

Oszacowanie plonów na poziomie kraju jest obliczane następująco:

$$(6) r = \frac{\hat{x}}{\hat{y}}.$$

Dla wybranych ważniejszych zmiennych oszacowane zostały (jako miary precyzji) współczynniki zmienności odnoszące się do plonów, zbiorów i powierzchni upraw. Przy obliczaniu precyzji wykorzystano wzory właściwe dla schematu losowania warstwowego.

W tablicy 3 podane zostały niektóre z oszacowanych współczynników zmienności (względnych błędów standardowych).

Tabl. 1. Granice dodatkowych warstw górnych w poszczególnych województwach (w ha) w badaniu w 2015 r.

woj.	powierzchnia zbóż ogółem	powierzchnia pszenicy	powierzchnia rzepaku
02	65,4	49,1	32,0
04	80,7	37,8	27,6
06	71,1	40,2	15,9
08	42,3	15,4	14,5
10	62,3	18,1	4,9
12	26,4	15,9	1,4
14	75,2	21,6	9,6
16	60,7	36,5	24,0
18	27,5	17,3	4,9
20	61,5	10,0	2,2
22	66,6	32,5	21,6
24	33,5	14,1	4,9
26	33,7	16,2	3,3
28	74,1	37,0	25,3
30	104,8	28,4	17,3
32	69,5	34,6	34,5

2. Reprezentacyjne badanie plonów niektórych ziemiopłodów rolnych

Celem badania było zebranie informacji o wysokości plonów, powierzchni zasiewów oraz uzyskanych zbiorach niektórych ziemiopłodów tj. ziemniaków, buraków cukrowych, kukurydzy, strączkowych jadalnych, a także o powierzchni łąk. Badana populacja liczyła ok. 774 tys. gospodarstw, założona liczebność próby – 18 tys. gospodarstw.

2.1 Operat losowania

Jako operat losowania wykorzystano wyniki reprezentacyjnego „Czerwcowego badania rolniczego” (R-CZBR), które zostało przeprowadzone w czerwcu i lipcu 2015 r. według stanu na 1 czerwca 2015 r. Przy wyborze operatu uwzględniono dodatkowy warunek, wybierając tylko takie gospodarstwa, dla których dane w R-CzBR zostały zebrane przez telefon oraz

wykazały większą od zera powierzchnię zasiewów przynajmniej dla jednej uprawy badanej (w badaniu plonów).

Dla każdego gospodarstwa rolnego zapisane zostały następujące informacje:

- cechy adresowe,
- powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie,
- powierzchnia łąk trwałych,
- powierzchnia zasiewów ziemniaków,
- powierzchnia zasiewów buraków cukrowych,
- powierzchnia zasiewów kukurydzy,
- powierzchnia zasiewów strączkowych jadalnych.

2.2 Schemat losowania

W celu wylosowania próby zastosowany został schemat losowania warstwowego, wykorzystując warstwy z badania struktury gospodarstw rolnych. Aby zwiększyć efektywność próby, w ramach istniejących warstw zdefiniowano dodatkowe warstwy zawierające jednostki z dużymi wartościami wybranych cech według powierzchni łąk trwałych, powierzchni zasiewów ziemniaków lub buraków, strączkowych jadalnych oraz kukurydzy. Progi definiujące nowe warstwy wyznaczono za pomocą tzw. algorytmu odcinania warstw górnych według pracy: Hidiroglou, M.A. (1986) "The construction of a self-representing stratum of large units in survey design," *The American Statistician*, 40(1), 27-31. W wyniku zastosowania takiej procedury uzyskano łącznie 337 warstw. Granice warstw ze względu na powierzchnie użytych cech zostały przedstawione w tablicy nr 2.

Po ustaleniu warstw (w ramach każdego województwa), podobnie jak w przypadku alokacji próby do badania plonów zbóż, rozwiązano numerycznie problem optymalnej alokacji próby pomiędzy warstwy, tak aby oczekiwany błąd względny dla wybranej zmiennej nie przekroczył ustalonego poziomu dla wszystkich województw. Przy alokacji jako podstawową zmienną przyjęto powierzchnię łąk trwałych. Do próby wylosowano ogółem ze wszystkich województw 18000 gospodarstw, w tym z warstw górnych – 4069.

Tabl. 2. Granice dodatkowych warstw górnych (w ha) w badaniu plonów ziemiopłodów w 2015 r.

woj.	powierzchnia łąk	powierzchnia strączkowych	powierzchnia ziemniaków lub buraków	powierzchnia kukurydzy
02	23,8	1,0	7,3	18,9
04	16,8	1,0	7,3	18,9
06	27,1	1,0	7,3	18,9
08	28,9	1,0	7,3	18,9
10	22,0	1,0	7,3	18,9
12	24,6	1,0	7,3	18,9
14	50,9	1,0	7,3	18,9
16	13,2	1,0	7,3	18,9
18	23,5	1,0	7,3	18,9
20	60,5	1,0	7,3	18,9
22	28,6	1,0	7,3	18,9
24	15,7	1,0	7,3	18,9
26	17,7	1,0	7,3	18,9
28	62,2	1,0	7,3	18,9
30	33,0	1,0	7,3	18,9
32	38,0	1,0	7,3	18,9

2.3 Metoda uogólniania wyników i oceny precyzji.

Wyniki badania były uogólniane w sposób analogiczny do wyników badania plonów zbóż. Analogiczną metodę zastosowano w odniesieniu do oceny precyzji.

Tabl. 3. Względne błędy standardowe plonów dla Polski

nr kolejny cechy	nazwa cechy	Względny błąd standardowy cv(r) w %
1	pszenica ozima	0,5
2	pszenica jara	1,4
3	żyto	1,1
4	jęczmień ozimy	1,5
5	jęczmień jary	0,9
6	owies	1,2
7	pszenżyto ozime	0,7
8	pszenżyto jare	1,8
9	mieszanki zbożowe ozime	2,0
10	mieszanki zbożowe jare	0,9
11	kukurydza na ziarno	0,6
12	ziemniaki	1,3

METHODOLOGICAL NOTES

I. General notes

Data in this publication were prepared on the basis of final estimation of crop output.

For calculation of the ultimate quantity of the crop output the following were used:

- the results of the June farm sample survey conducted in about 60 thousand private farms and in all farms of legal persons and organisational units without legal personality, as of 1st June 2015 (on crops, for which relative standard error was at the appropriate level),
- administrative sources (the surfaces of some crops, which are of great economic importance, were (have been) corrected on the basis of administrative sources),
- results of sample survey on yields and production of cereals and rape and turnip rape, conducted between August and September 2015 in about 18 thousand private farms,
- results of sample survey of some agricultural crops, conducted between October and November 2015 in about 18 thousand private farms,
- results of annual reporting from farms of legal persons and organisational units without legal personality,
- final estimations and assessments of local and CSO experts in crop production, including horticultural crops (as of November 2015).

The publication includes the breakdown into the following sectors:

- private sector,
- public sector.

The main forms in private sector are: domestic private ownership (*inter alia* private farms, co-operative farms and private companies), foreign ownership and mixed ownership (companies with a predominance of private ownership).

The public sector consists of: state owned farms (of the State Treasury and state legal persons), farms owned by local governments and farms with mixed ownership (with a predominance of public ownership).

In publication, within the private sector data for private farms were elaborated.

Overall final estimation of cereals and potatoes output was verified by means of simulative calculation of crops quantity according to the distribution of output between: sale, sowing/planting, fodder, self consumption and losses during storage period. Final estimation

of sugar beets, rape and turnip rape, and some species of industrial crops were verified with procurement data for these crops.

Estimation of fodder crops output in private farms, conducted by local experts of CSO, was additionally verified by the calculation of fodder crops according to the directions of their use. Total area of fodder crops comprises the area of meadows, pastures and field crops for fodder. This area does not include the area of cereals, potatoes, and other agricultural crops, a part of which was directly or indirectly used for fodder.

Sown area of field crops for fodder includes the sown area: pulses for green fodder, legumes with other fodder crops and grasses for green fodder, as well as maize for green fodder and fodder root plants.

In the estimations of Central Statistical Office the average yields are calculated as weighted averages, where the weight is the area of a given crop. The areas considered are those which gave both high and low yields and the areas from which yields were not harvested (crops destroyed in hailstorm, flood, etc.).

In agriculture the term “yield” means the amount of weight units (dt) of a given agricultural crop (so called “net yield”) harvested from a unit of surface (ha). In horticulture (for vegetable crops, tree fruits and berry fruits) the term “yield” is assumed to denote the number of weight units (dt) of given species harvested from a unit of surface (ha and a)*

For converting green fodder into hay it was assumed that 5 dt of green fodder = 1 dt of hay.

Calculation of yields of cereals includes semi-dry grain, i.e. grain containing 15,1% – 16,0% of water, and calculation of yields of rape – seeds containing 13,0% of water.

Tables presenting summary data on the crops area and production may include some inaccuracies in calculation resulting from rounding. The values are substantially correct. Values in hectares and ares were used in calculation of agricultural and horticultural crops area indices and yields.

Where the growth indices exceed 1000%, the expression used is “many times”.

** By 1997 yields of fruit from fruit-bearing trees were presented in kg of fruit harvested from 1 fruit-bearing tree, while yields of currants, gooseberries and „other berries” – in kg of berries harvested from 1 bush.*

II. Sampling scheme

1. Sample survey on yields and production of cereals

The aim of the survey was to collect data on yields and sown area, as well as on production of cereals by voivodships. The surveyed population was about 819 thousand farms with the area of agricultural land above 1 ha, and assumed sample size was about 18000.

1.1 Sampling frame

The sampling frame was based on the results of “June agricultural survey” conducted in June and in July 2015 as of 1 June 2015 (reference day). As additional condition we selected only those farms which showed greater than zero sown area of cereals or sown area of rape.

For each farm in the frame the following information was recorded:

- ID of a farm,
- address data,
- agricultural land area of the farm,
- sown area of cereals,
- sown area of rape.

1.2 Sampling scheme

In order to draw the sample, a stratified sampling scheme was used, with strata from “June agricultural survey”. To increase the efficiency of the sample, within the existing strata, an additional strata comprising units with the large values of the selected attributes were created.

The boundaries of these strata were established using algorithm from the paper: Hidioglou, M.A. (1986), “The construction of a self-representing stratum of large units in survey design,” *The American Statistician*, 40(1), 27-31. As a result of applying this algorithm 326 strata were established. Delimitation of additional strata on the basis of sown area is presented in table 1.

After determining the strata the problem of allocation of sample units among voivodships and strata was solved by means of numerical optimization method, so that the expected relative error for the selected variable does not exceed the set level for all voivodships. As a key variable sown area of cereals was used.

The overall sample contained 18000 farms, including 4095 from upper strata.

1.3 Extrapolation method and precision evaluation

The basic parameter estimated in this survey is the yield of a given crop. This parameter is a quotient of random variables, i.e.:

$$(1) R = \frac{X}{Y},$$

where:

X – production of a given crop,

Y – sown area for a given crop.

Estimation value X for the w-th voivodship is counted according to formula:

$$(2) \hat{x}_w = \sum_h \sum_i \frac{N_{wh}}{n_{wh}} x_{whi}, \quad (i = 1, 2, \dots, n_{wh}; h = 1, 2, \dots, 7)$$

where:

x_{whi} – value of X variable in i-th farm (sampling unit) drawn from the h-th stratum in w-th voivodship,

N_{wh} – number of sampling units in h-th stratum of w-th voivodship,

n_{wh} – number of sampling units drawn for the sample from h-th stratum of w-th voivodship.

The sum of values of Y variable for the w-th voivodship is calculated analogically, and then the r_w value is estimated according to the following formula:

$$(3) r_w = \frac{\hat{x}_w}{\hat{y}_w}.$$

Estimation of sum of variables X and Y for Poland is constituted by the sum of the values estimated for voivodships, i.e.

$$(4) \hat{X} = \sum_w \hat{x}_w,$$

$$(5) \hat{Y} = \sum_w \hat{y}_w, \quad (w = 1, 2, \dots, 16)$$

$$(6) R = \frac{\hat{X}}{\hat{Y}}.$$

For selected important variables estimations were made (as precision measures) of variation coefficient related to yields, production and crops area. Calculation of precision

involved formulas appropriate for stratified sampling scheme. Table 3 includes some estimated coefficients of variation (relative standard errors).

Table 1. Delimitation of additional strata in particular voivodships (in hectares) in the 2015 survey.

voivodship	sown area of cereals	sown area of wheat	sown area of rape
02	65,4	49,1	32,0
04	80,7	37,8	27,6
06	71,1	40,2	15,9
08	42,3	15,4	14,5
10	62,3	18,1	4,9
12	26,4	15,9	1,4
14	75,2	21,6	9,6
16	60,7	36,5	24,0
18	27,5	17,3	4,9
20	61,5	10,0	2,2
22	66,6	32,5	21,6
24	33,5	14,1	4,9
26	33,7	16,2	3,3
28	74,1	37,0	25,3
30	104,8	28,4	17,3
32	69,5	34,6	34,5

2. Sample survey of yields of selected agricultural crops

The aim of the survey was to collect data on yields and sown area as well as production of selected crops, i.e. potatoes, sugar beets, edible pulses, maize, as well as on area of meadow. The surveyed population was about 774 thousand farms, and the sample size – 18 thousands farms.

2.1 Sampling frame

The sampling frame was based on the results of “June agricultural survey” conducted in June and in July 2015 as of 1 June 2015 (reference day). As additional condition we selected only those farms which showed greater than zero at least one of the following variables: sown area of meadow, sown area of edible pulses, sown area of maize, sown area of potatoes or sugar beet.

For each farm the following characteristics were recorded:

- address data,
- agricultural land area of the farm,

- area of meadow,
- area of potatoes or sugar beet,
- area of maize,
- area of edible pulses.

2.2 Sampling scheme

In order to draw the sample, a stratified sampling scheme was used, using strata from farm structure survey. To increase the efficiency of the sample, within the existing strata, an additional strata comprising units with the large values of the selected attributes were created. The boundaries of these strata were established using algorithm from the paper: Hidioglou, M.A. (1986), "The construction of a self-representing stratum of large units in survey design," *The American Statistician*, 40(1), 27-31. As a result of applying this algorithm 337 strata were established. Delimitation of additional strata on the basis of sown area is presented in table 2.

After determining the strata the problem of allocation of sample units among voivodships and strata was solved by means of numerical optimization method, so that the expected relative error for the selected variable does not exceed the set level for all voivodships. As a key variable area of meadow was used.

The overall sample contained 18000 farms, including 4069 from upper strata.

Table 2. Upper boundaries for additional strata (in hectares) in the survey of yields of selected agricultural crops in 2015.

voivodship	area of meadow	area of edible pulses	area of potatoes or sugar beet	area of maize
02	23,8	1,0	7,3	18,9
04	16,8	1,0	7,3	18,9
06	27,1	1,0	7,3	18,9
08	28,9	1,0	7,3	18,9
10	22,0	1,0	7,3	18,9
12	24,6	1,0	7,3	18,9
14	50,9	1,0	7,3	18,9
16	13,2	1,0	7,3	18,9
18	23,5	1,0	7,3	18,9
20	60,5	1,0	7,3	18,9
22	28,6	1,0	7,3	18,9
24	15,7	1,0	7,3	18,9
26	17,7	1,0	7,3	18,9
28	62,2	1,0	7,3	18,9
30	33,0	1,0	7,3	18,9
32	38,0	1,0	7,3	18,9

2.3 Extrapolation method and precision evaluation

The results of survey were generalized the same manner as results of yields of cereals survey. Analogous way was used for accuracy of the results assessment.

Table 3. Relative standard error for yields in Poland

no. of characteristic	name of the characteristic	Relative standard error cv(r) in %
1	winter wheat	0,5
2	spring wheat	1,4
3	rye	1,1
4	winter barley	1,5
5	spring barley	0,9
6	oats	1,2
7	winter triticale	0,7
8	spring triticale	1,8
9	winter cereal mixed	2,0
10	spring cereal mixed	0,9
11	maize for grain	0,6
12	potatoes	1,3

Dział I. CHARAKTERYSTYKA WYNIKÓW PRODUKCJI ROŚLINNEJ W 2015 r.

1. OGÓLNE WYNIKI PRODUKCJI NA TŁE WARUNKÓW AGROMETEOROLOGICZNYCH

W 2015 roku ogólna powierzchnia zasiewów wyniosła blisko 10,8 mln ha i była większa o ok. 333,0 tys. ha (o 3,2%) od ubiegłorocznej.

- W porównaniu do roku ubiegłego areal uprawy zbóż ogółem był nieco wyższy (o 0,4%).
- Zwiększyła się powierzchnia mieszanek zbożowo-strączkowych na ziarno ogółem (o 6,1%), zbóż ozimych (o 2,8%), strączkowych jadalnych (o 71,1%), kukurydzy na zielonkę (o 2,6%), ziemniaków wraz z powierzchnią w ogrodach przydomowych (o 8,5%) oraz warzyw gruntowych (o 1,9%).
- Zmniejszeniu uległa powierzchnia zbóż jarych (o 3,0%), rzepaku i rzepiku (o 0,4%), kukurydzy na ziarno (o 1,2%).

Wyniki produkcji podstawowych upraw rolnych i ogrodniczych w 2015 r. przedstawiają się następująco:

- **zbóż ogółem** zebrano ponad 28,0 mln t, tj. o 12,3% mniej od produkcji ubiegłorocznej,
 - w tym **zbóż podstawowych z mieszkankami** – 24,7 mln t, tj. o 9,5% mniej od produkcji ubiegłorocznej,
- **rzepaku i rzepiku** zebrano ok. 2,7 mln t, tj. o 17,6% mniej od zbiorów uzyskanych w roku ubiegłym,
- **ziemniaków** zebrano ponad 6,3 mln t, tj. o 17,9% mniej od zbiorów uzyskanych w roku ubiegłym,
- zbiory **buraków cukrowych** wyniosły ok. 9,4 mln t, tj. o 30,6% mniej od uzyskanych w 2014 r.,
- **warzyw gruntowych** zebrano ponad 3,8 mln t, tj. o 18,2% mniej od zbiorów uzyskanych w 2014 r.,
- **owoców ogółem** zebrano ponad 4,1 mln t, tj. o 2,1% mniej od zbiorów 2014 r.
- zbiory z **trwałych użytków zielonych** (po przeliczeniu na siano, bez względu na sposób użytkowania) wyniosły około 12,4 mln t, tj. o 20,2% mniej od zbiorów 2014 r.

Przebieg warunków agrometeorologicznych w okresie od jesieni 2014 r. do jesieni 2015 r.

Przygotowanie pól pod zasiewy ozimin na jesieni 2014 r. było utrudnione z powodu przesuszenia gleby. Ciepła, słoneczna i na ogół bezdeszczowa pogoda we wrześniu niekorzystnie wpłynęła na stan uwilgotnienia wierzchniej warstwy gleby. W wielu rejonach kraju notowano przesuszenie gleby, miejscami znaczne, które utrudniało wykonywanie jesiennych prac polowych, a przede wszystkim orkę przedsiewnych i siewów ozimin. Siewy zbóż ozimych pod zbiory 2015 przeprowadzano na ogół w optymalnych terminach agrotechnicznych i do końca drugiej dekady października siewy zakończono. Niedobór wilgoci w glebie miał niekorzystny wpływ na procesy kiełkowania ziarna, wschody i rozwój roślin ozimych. Oziminy wysiane we wrześniu zaczęły się krzewić pod koniec października. Ciepła i na ogół bezdeszczowa pogoda w listopadzie podtrzymywała wegetację roślin, a występujący na obszarze całego kraju niedobór opadów przyczynił się do pogorszenia warunków wilgotnościowych gleby. Dobowe wahania temperatury powietrza sprzyjały zaś hartowaniu roślin. Przebieg pogody w miesiącach zimowych (grudzień, styczeń, luty) nie stwarzał na ogół zagrożeń dla upraw ozimych. Występujące w trzeciej dekadzie grudnia duże spadki temperatury powietrza przy powierzchni gruntu (głównie we wschodniej i północno-wschodniej części kraju), dochodzące lokalnie do -15°C (a miejscami nawet poniżej), były krótkotrwałe i nie spowodowały nadmiernego wychłodzenia gleby. Temperatura gruntu na głębokości węzła krzewienia, mimo braku pokrywy śnieżnej lub niewielkiej jej wysokości, utrzymywała się powyżej wartości krytycznych dla roślin. Utrzymująca się w styczniu bardzo wysoka, jak na tę porę roku, temperatura powietrza i gleby, powodowała zakłócenia w zimowym spoczynku roślin. W wyniku dobowych wahań temperatury powietrza powtarzały się procesy zamarzania i rozmarzania wierzchniej warstwy gleby, lokalnie powodując osłabienie systemu korzeniowego roślin. W lutym temperatura powietrza ze średnią powyżej normy z wielolecia, przyczyniła się do wzmożenia procesów fizjologicznych roślin, zakłócając ich zimowy spoczynek. Pod koniec miesiąca w niektórych rejonach kraju obserwowano początki ruszenia wegetacji ozimin i trwałych użytków zielonych. W pierwszej dekadzie marca nastąpiło ruszenie wegetacji roślin ozimych i trwałych użytków zielonych. Korzystne warunki agrometeorologiczne umożliwiły wykonywanie pierwszych wiosennych prac polowych. Lokalnie w drugiej, a na znacznym obszarze kraju w trzeciej dekadzie miesiąca przystąpiono do siewów owsa, pszenicy jarej i jęczmienia jarego. Uwilgotnienie wierzchniej warstwy gleby na początku okresu

wegetacyjnego zabezpieczało potrzeby wodne roślin. Występujące w ciągu pierwszej i drugiej dekady kwietnia chłodne dni z niedoborem opadów miały niekorzystny wpływ na rośliny, znacznie hamując ich tempo wzrostu i rozwoju. Pogłębiający się w ciągu miesiąca niedobór opadów spowodował pogorszenie warunków wilgotnościowych gleby. W wielu rejonach kraju zaznaczyło się przesuszenie wierzchniej warstwy gruntu, a potrzeby wodne upraw nie były w pełni zaspokojone. W pierwszej i drugiej dekadzie kwietnia prowadzono rozpoczęte pod koniec marca siewy zbóż jarych, a pod koniec miesiąca na przeważającym obszarze kraju prace te zakończono. Stopniowo w kraju zaczęły pojawiać się wschody tych roślin. W drugiej i trzeciej dekadzie miesiąca powszechnie sadzono ziemniaki, wykonywano siew buraków cukrowych oraz rozpoczęto siew kukurydzy uprawianej na zielonkę i na ziarno. Lokalnie w drugiej, a na znacznym obszarze kraju w trzeciej dekadzie kwietnia żyto i pszenżyto ozime, a nieco później pszenica ozima i trawy łąkowe weszły w fazę strzelania w źdźbło. W drugiej dekadzie miesiąca na plantacjach rzepaku ozimego rozpoczęło się wykształcanie pąków kwiatowych, a pod koniec miesiąca (głównie w południowej i zachodniej części kraju) obserwowano jego kwitnienie. Majowa pogoda sprzyjała na ogół powszechnie prowadzonym pracom polowym. W wyniku występujących w ciągu miesiąca chłodnych dni, tempo wzrostu i rozwoju roślin było spowolnione. Zaznaczający się w ciągu miesiąca niedobór opadów deszczu, miejscami znaczny, przyczynił się do zmniejszenia zasobów wody w glebie. Wzrost zbóż ozimych i jarych w okresie ich największego zapotrzebowania na wodę przebiegał w niektórych rejonach Polski w warunkach niedostatecznego uwilgotnienia gleby. W wielu rejonach kraju wystąpiło przesuszenie wierzchniej warstwy gruntu. W pierwszej dekadzie miesiąca kończono rozpoczęte w kwietniu sadzenie ziemniaków, siewy buraków cukrowych oraz siewy kukurydzy uprawianej na ziarno i zielonkę. W drugiej i trzeciej dekadzie miesiąca pszenica jara, jęczmień jary i owies wchodziły w fazę strzelania w źdźbło, a pod koniec maja rozpoczęło się kłoszenie tych zbóż. Żyto w pierwszej, pszenżyto w drugiej, a pszenica ozima w trzeciej dekadzie maja rozpoczęły kłoszenie. W maju kwitł rzepak ozimy. W połowie maja trawy łąkowe wykłosiły się i rozpoczęło się ich kwitnienie. W drugiej połowie miesiąca przystąpiono do zbioru pierwszego pokosu siana łąkowego. Pogoda sprzyjała dosuszaniu siana.

Warunki wegetacji i przeprowadzania prac polowych w czerwcu były zróżnicowane, głównie ze względu na niedostatek opadów oraz duże ich zróżnicowanie regionalne. Pogłębiający się jednak w ciągu miesiąca niedobór opadów, miejscami znaczny, przyczynił się w wielu rejonach kraju do wyczerpywania zasobów wilgoci w glebie. Największe nasilenie znacznego przesuszenia wierzchniej warstwy gruntu wystąpiło w środkowej,

środkowo-zachodniej i środkowo-północnej części Polski. Najbardziej dotkliwe przesuszenie gleby miało zasięg lokalny, a stan wielu upraw występujących w tych rejonach (szczególnie zboża jare i rośliny strączkowe), zwłaszcza na glebach słabszych, uległ w czerwcu pogorszeniu. W pierwszej połowie czerwca obserwowano kwitnienie żyta i pszenżyta ozimego, a w ciągu miesiąca pszenicy ozimej. Na przełomie drugiej i trzeciej dekady miesiąca żyto i pszenżyto ozime weszły w fazę dojrzewania, a pod koniec czerwca rozpoczęło się dojrzewanie pszenicy ozimej. W drugiej połowie miesiąca rozpoczęło się kwitnienie pszenicy jarej, jęczmienia jarego i owsa, a lokalnie pod koniec czerwca zboża te weszły w fazę dojrzewania. Na terenach gdzie wystąpił duży niedobór opadów obserwowano słabe wyrośnięcie upraw zbóż jarych, słabe wykłoszenie oraz niedostateczne wykształcenie i wypełnienie kłosów. Prawie w całym kraju w trzeciej dekadzie miesiąca zakwitły ziemniaki. W połowie czerwca zbiór pierwszego pokosu siana łąkowego i wieloletnich roślin motylkowych dobiegł końca. Pogoda sprzyjała dosuszaniu siana, bardzo złe były natomiast warunki odrostu roślinności na trwałych użytkach zielonych.

W pierwszej połowie lipca obserwowano przyspieszone dojrzewanie właściwie wszystkich gatunków zbóż jednocześnie. Na przełomie drugiej i trzeciej dekady miesiąca przystąpiono do koszenia rzepaku i rzepiku, a następnie poszczególnych zbóż, zwłaszcza żyta, pszenżyta ozimego oraz owsa. Żniwa prowadzono w sprzyjających warunkach pogodowych, a zebrane ziarno zbóż było suche i na ogół dobrej jakości. Pomimo dużego spiętrzenia prac żniwnych (równocześnie przeprowadzano zbiór rzepaku oraz zbóż ozimych i jarych), żniwa przebiegały sprawnie i pod koniec sierpnia zostały zakończone.

Na terenach gdzie wystąpił duży niedobór opadów przeprowadzanie uprawek późniwnych było bardzo utrudnione, a siew poplonów niemożliwy.

W połowie lipca lokalnie przeprowadzano zbiór drugiego pokosu siana łąkowego, tam gdzie odpowiednie uwilgotnienie pozwoliło na odrost runi po zbiorze pierwszego pokosu. Upalna pogoda sprzyjała dosuszaniu siana, natomiast wystąpiły bardzo złe warunki odrostu roślinności na trwałych użytkach zielonych, szczególnie na pastwiskach.

Ciepła i słoneczna pogoda we wrześniu stwarzała dobre warunki dla przeprowadzania zbioru upraw. W ciągu miesiąca kontynuowano rozpoczęte w sierpniu wykopki ziemniaków, a w trzeciej dekadzie września lokalnie przystąpiono do zbioru buraków cukrowych. W całym kraju prowadzono zbiór kukurydzy na zielonkę, a w drugiej połowie września rozpoczęło także zbiór kukurydzy na ziarno.

Pogoda na początku października sprzyjała powszechnie zbiorom upraw. W drugiej dekadzie miesiąca zakończono wykopki ziemniaków. Prowadzono nadal zbiór buraków

cukrowych oraz kukurydzy uprawianej na ziarno. Pod koniec października na ogół prace te zakończono. Powszechnie wykonywano orki przedzimowe.

Ciepła pogoda w listopadzie stwarzała dobre warunki dla zbioru roślin okopowych i pastewnych. Na początku miesiąca dobiegał końca zbiór buraków cukrowych i kukurydzy uprawianej na ziarno. Kończono także zbiór poplonów ścierniskowych oraz wykonywanie orki przedzimowych. Sprzyjające warunki termiczne w wielu rejonach kraju wpłynęły na przedłużenie sezonu pastwiskowego do końca listopada.

Zasiewy pod zbiory 2016 r.

W sierpniu 2015 r. rozpoczęto przygotowanie pól pod zasiewy rzepaku ozimego i zbóż ozimych. Znaczny niedobór wilgoci w glebie utrudniał prowadzenie upraw późniejszych oraz orki przedsiewnych. W pierwszej dekadzie sierpnia notowano niewielkie opady atmosferyczne, bardzo często o charakterze burzowym. Najniższe opady wystąpiły w pasie środkowej Polski, nieco większe odnotowano na pojezierzach: Pomorskim i Wielkopolskim oraz na południu kraju. Lokalnie w drugiej, a na znacznym obszarze Polski w trzeciej dekadzie sierpnia rozpoczęto siewy rzepaku ozimego, a zakończono na początku września. W pierwszej dekadzie września rozpoczęto siewy żyta i pszenżyta, a w połowie miesiąca pszenicy ozimej. Ciepła i słoneczna pogoda we wrześniu niekorzystnie wpływała na stan uwilgotnienia gleby. Ilość wrześniowych opadów deszczu była bardzo zróżnicowana regionalnie. Pomimo notowanych w ciągu miesiąca opadów deszczu na poziomie nieco wyższym od średniej wieloletniej, na znacznym obszarze kraju nadal notowano silne przesuszenie gleby, które utrudniało wykonywanie prac polowych, a przede wszystkim orki przedsiewnych i siewów ozimin. Niedobór wilgoci w glebie lokalnie stwarzał również niekorzystne warunki dla kiełkowania ziarna i wschodów roślin ozimych. Występujące w kolejnych dniach października chłodniejsze dni nieznacznie wpłynęły na spowolnienie procesów życiowych roślin. Notowane wówczas opady deszczu poprawiły stan uwilgotnienia przesuszonej wierzchniej warstwy gleby i miały korzystny wpływ na siew ozimin, procesy kiełkowania ziarna i wschody roślin.

Do końca drugiej dekady października zakończono rozpoczęte we wrześniu siewy żyta i pszenżyta oraz pszenicy ozimej. Oziminy wysiane we wrześniu zaczęły się krzewić pod koniec października.

Przebieg pogody w listopadzie był na ogół korzystny dla rolnictwa. Utrzymująca się w ciągu miesiąca wysoka jak na tę porę roku temperatura powietrza i gleby podtrzymywała wegetację i stwarzała dobre warunki dla wschodów, wzrostu i rozwoju późno zasianych ozimin. Oziminy wysiane w optymalnych terminach agrotechnicznych w listopadzie krzewiły się. Dobowe wahania temperatury powietrza sprzyjały hartowaniu się roślin.

Przebieg pogody w grudniu nie stwarzał na ogół większego zagrożenia dla zimujących roślin. Utrzymująca się w ciągu miesiąca wysoka jak na tę porę roku temperatura powietrza, wzrastająca okresami powyżej 10°C podtrzymywała wegetację roślin. Występujące w trzeciej dekadzie grudnia znaczne ochłodzenie spowodowało zahamowanie procesów życiowych roślin. Rośliny weszły w stan zimowego spoczynku dobrze wyrosnięte i rozkrzewione. Mimo braku okrywy śnieżnej spadki temperatury powietrza przy powierzchni gruntu nie spowodowały nadmiernego wychłodzenia gleby. Temperatura gruntu na głębokości węzła krzewienia, utrzymywała się powyżej wartości krytycznych dla roślin.

W styczniu panowały zróżnicowane warunki agrometeorologiczne. Notowane głównie w pierwszej połowie miesiąca duże spadki temperatury powietrza przy powierzchni gruntu, miejscami nawet poniżej -20°C, spowodowały w wielu rejonach kraju nadmierne wychłodzenie wierzchniej warstwy gleby. Przy braku pokrywy śnieżnej, temperatura gruntu na głębokości węzła krzewienia opadała poniżej wartości krytycznych dla roślin i mogła spowodować straty w zasiewach upraw ozimych. W trzeciej dekadzie miesiąca znaczny wzrost temperatury powietrza przyczynił się do zakłócenia zimowego spoczynku roślin, powodując ich osłabienie oraz zmniejszenie zimotrwałości i mrozoodporności.

Notowana w lutym wysoka jak na tę porę roku temperatura powietrza ze średnią powyżej normy z wielolecia, przyczyniła się do wzmożenia procesów fizjologicznych roślin, powodując dalsze zakłócenia w ich zimowym spoczynku. Pod koniec miesiąca w wielu rejonach kraju korzystne warunki agrometeorologiczne umożliwiły wykonywanie pierwszych wiosennych prac polowych, w tym wysiew nawozów mineralnych.

Przebieg pogody w marcu był na ogół korzystny dla rolnictwa. W pierwszej dekadzie miesiąca nastąpiło ruszenie wegetacji roślin ozimych i trwałych użytków zielonych. Uwilgotnienie wierzchniej warstwy gleby na początku okresu wegetacyjnego zabezpieczało potrzeby wodne roślin. Korzystne warunki agrometeorologiczne umożliwiły wykonywanie pierwszych wiosennych prac polowych. W drugiej dekadzie marca przystąpiono do siewów owsa, pszenicy jarej i jęczmienia jarego.

2. ZBOŻA

W 2015 r. powierzchnia uprawy **zbóż ogółem** wyniosła ponad 7,5 mln ha i w porównaniu do 2014 r. zwiększyła się o 26,9 tys. ha (o 0,4%). Powierzchnia **zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi** wyniosła ponad 6,7 mln ha i była wyższa od ubiegłorocznej o 50,8 tys. ha (o 0,8%).

Zwiększyła się w porównaniu z 2014 r. powierzchnia zasiewów:

- **pszenicy** do 2395,5 tys. ha, tj. o około 56,7 tys. ha (o 2,4%), w tym pszenicy ozimej o 83,9 tys. ha (o 4,2%), natomiast zmniejszyła się powierzchnia zasiewów pszenicy jarej o 27,2 tys. ha (o 7,9%),
- **pszenżyta** do 1516,2 tys. ha, tj. o 210,1 tys. ha (o 16,1%), z tego pszenżyta ozimego o 209,4 tys. ha (o 19,2%) i pszenżyta jarego o niespełna 0,1 tys. ha (o 0,3%),
- **jęczmienia** do blisko 839,3 tys. ha, tj. o około 31,0 tys. ha (o 3,8%), z tego powierzchnia zasiewów jęczmienia jarego o 19,9 tys. ha (o 3,4%) i powierzchnia jęczmienia ozimego o 11,1 tys. ha (o 5,0%).

Zmniejszyła się w porównaniu z 2014 r. powierzchnia uprawy:

- **mieszanek zbożowych** do 812,9 tys. ha, tj. o około 67,9 tys. ha (o 7,7%), z tego powierzchnia uprawy mieszanek zbożowych jarych o 46,6 tys. ha (o 6,2%), a powierzchnia uprawy mieszanek zbożowych ozimych o około 21,3 tys. ha (o 17,2%),
- **żyta** do 725,3 tys. ha, tj. o około 161,2 tys. ha (o 18,2%),
- **owsa** do 460,7 tys. ha, tj. o około 17,9 tys. ha (o 3,7%),
- **gryki** do ponad 58,5 tys. ha, tj. o 4,2 tys. ha (o 6,7%),
- **prosa** do 28,0 tys. ha, tj. o 8,4 tys. ha (o 23,0%),
- **pozostałych zbożowych** do 5,3 tys. ha, tj. o 3,4 tys. ha (o 39,0%),
- **kukurydzy na ziarno** do ponad 670,3 tys. ha, tj. o 8,0 tys. ha (o 1,2%).

Udział powierzchni uprawy poszczególnych gatunków zbóż w ogólnej powierzchni zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi przedstawia się następująco:

▪ pszenicy	—	35,5%
▪ żyta	—	10,7%
▪ jęczmienia	—	12,4%
▪ owsa	—	6,8%
▪ pszenżyta	—	22,5%
▪ mieszanek zbożowych	—	12,0%

W grupie zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, powierzchnia uprawy **zbóż ozimych** wyniosła ponad 4,4 mln ha i była większa niż w roku 2014 o ponad 0,1 mln ha (o 2,8%), a powierzchnia zasiewów **zbóż jarych** wyniosła 2,3 mln ha i zmniejszyła się w porównaniu do poprzedniego roku o 71,1 tys. ha (o 3,0%).

Powierzchnia uprawy **zbóż intensywnych** (pszenicy, jęczmienia i pszenżyta) wyniosła niespełna 4,8 mln ha i w porównaniu do 2014 r. była większa o 297,8 tys. ha (o 6,7%).

W porównaniu do ubiegłorocznej zmniejszyła się powierzchnia uprawy **zbóż ekstensywnych** (żyta, owsa i mieszanek zbożowych) o 247,0 tys. ha (o 11,0%) i w roku 2015 wyniosła niespełna 2,0 mln ha.

Plony **zbóż ogółem** wyniosły 37,3 dt/ha i były niższe od uzyskanych w 2014 r. o 5,4 dt/ha (o 12,6%), natomiast wyższe o 5,1 dt/ha, tj. o 15,8% od średnich plonów z lat 2006-2010.

Plony **zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi** wyniosły 36,7 dt/ha i były niższe od uzyskanych w 2014 r. o 4,1 dt/ha, tj. o 10,0%, ale wyższe o 5,3 dt/ha, tj. o 16,9% od średnich plonów z lat 2006-2010.

W porównaniu do plonów uzyskanych w 2014 r. wszystkie gatunki zbóż ozimych i jarych w 2015 roku plonowały niżej. Największe procentowe zmniejszenie plonów odnotowano w przypadku pszenżyta jarego (o 17,4%), mieszanek zbożowych jarych (o 17,3%) i pszenicy jarej (o 14,8%).

Tabl. 1. Powierzchnia zasiewów, plony i zbiory zbóż

Wyszczególnienie	2006- -2010 ^a	2013	2014	2015		
	w liczbach bezwzględnych			2006- -2010 ^a =100	2014 =100	
Ogółem						
Powierzchnia w tys. ha	8311	7479	7485	7512	90,4	100,4
Plony z 1 ha w dt	32,2	38,0	42,7	37,3	115,8	87,4
Zbiory w tys. ton	26728	28455	31945	28003	104,8	87,7
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi						
Powierzchnia w tys. ha	7925	6753	6699	6750	85,2	100,8
Plony z 1 ha w dt	31,4	35,9	40,8	36,7	116,9	90,0
Zbiory w tys. ton	24923	24262	27324	24741	99,3	90,5

a Przeciętne roczne.

Plony **zbóż ozimych ogółem** wyniosły w 2015 r. 40,3 dt/ha i były niższe od ubiegłorocznych o 3,8 dt/ha (o 8,6%), a plony **zbóż jarych ogółem** wyniosły 29,6 dt/ha i były niższe od uzyskanych w 2014 r. o 5,2 dt/ha (o 14,9%).

Zboża intensywne ogółem plonowały niżej niż w 2014 r. o 4,7 dt/ha (o 10,4%), a zboża **ekstensywne ogółem** wydały plony niższe o 4,5 dt/ha (o 14,1%).

Spadek plonów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi odnotowano we wszystkich województwach, przy czym największy spadek plonów wystąpił w województwach: lubuskim o 8,8 dt/ha (o 19,0%), opolskim o 6,8 dt/ha (o 11,7%) i kujawsko-pomorskim o 6,3 dt/ha (o 14,1%).

Najwyższe plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi odnotowano w województwach: opolskim (51,1 dt/ha), zachodniopomorskim (48,8 dt/ha), dolnośląskim (47,3 dt/ha) i pomorskim (42,6 dt/ha), natomiast najniższe plony odnotowano w województwach: podlaskim (26,6 dt/ha) i mazowieckim (27,1 dt/ha).

Tabl. 2. Plony poszczególnych zbóż

Wyszczególnienie	2006- -2010 ^a	2013	2014	2015		
	z 1 ha w dt				2006- -2010 ^a =100	2014 =100
O g ó ł e m	32,2	38,0	42,7	37,3	115,8	87,4
Pszenica: ozima	41,1	45,9	51,5	47,6	115,8	92,4
jara	30,1	34,0	39,3	33,5	111,3	85,2
Żyto	24,3	28,6	31,5	27,8	114,4	88,3
Jęczmień: ozimy	39,2	40,9	46,7	41,3	105,4	88,4
jary	29,8	34,0	38,2	33,0	110,7	86,4
Owies	24,1	27,4	30,5	26,5	110,0	86,9
Pszennyto: ozime	33,5	37,0	41,3	36,3	108,4	87,9
jare	26,1	30,8	34,4	28,4	108,8	82,6
Mieszanki zbożowe: ozime	29,9	33,0	35,1	30,9	103,3	88,0
jare	26,5	29,3	32,9	27,2	102,6	82,7
Kukurydza na ziarno	57,2	65,8	65,9	47,1	82,3	71,5
Gryka	10,3	12,9	13,3	10,9	105,8	82,0
Proso	15,6	13,5	14,2	12,8	82,1	90,1
Pozostałe zbożowe	19,4	21,0	20,6	12,5	64,4	60,7

a Przeciętne roczne.

Średni plon **pszenicy ozimej** dla Polski wyniósł 47,6 dt/ha i był o 3,9 dt/ha (o 7,6%) niższy od uzyskanego w 2014 r. W 5 województwach uzyskano plony powyżej 50,0 dt/ha,

tj. w: opolskim (59,6 dt/ha), zachodniopomorskim (59,2 dt/ha), pomorskim (57,1 dt/ha), dolnośląskim (53,0 dt/ha) i warmińsko-mazurskim (50,9 dt/ha). Plony pszenicy ozimej niższe od 35,0 dt/ha odnotowano w 2 województwach: podlaskim (33,9 dt/ha) i mazowieckim (34,0 dt/ha).

Średni plon **pszenicy jarej** wyniósł 33,5 dt/ha i w porównaniu z 2014 r. był niższy o 5,8 dt/ha (o 14,8%). Najwyższe plony pszenicy jarej, przekraczające 40,0 dt/ha zanotowano w województwie zachodniopomorskim (40,8 dt/ha). Plony pszenicy jarej niższe od 30,0 dt/ha zanotowano w 4 województwach: mazowieckim (27,6 dt/ha), łódzkim (28,8 dt/ha) oraz podlaskim i świętokrzyskim (po 29,9 dt/ha).

Średni plon **żyta** wyniósł 27,8 dt/ha i w porównaniu z 2014 r. był niższy o 3,7 dt/ha (o 11,7%). Najwyższe plony żyta zanotowano w województwach: opolskim (40,8 dt/ha) i zachodniopomorskim (40,7 dt/ha). Najniższe plony żyta – nieprzekraczające 24,0 dt/ha, odnotowano w województwach: mazowieckim (22,5 dt/ha), świętokrzyskim (23,7 dt/ha) i podlaskim (23,8 dt/ha).

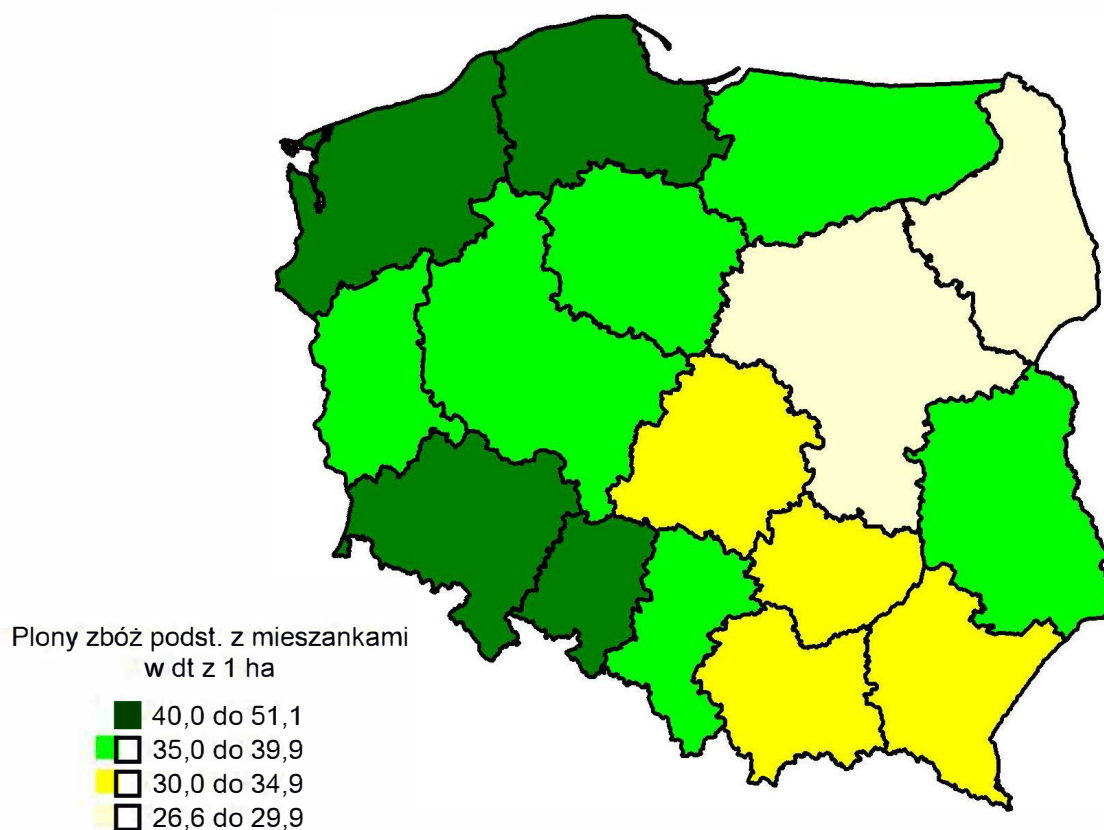
Średni plon **jęczmienia ozimego** wyniósł 41,3 dt/ha i był o 5,4 dt/ha (o 11,6%) niższy od plonu uzyskanego w 2014 r. Najwyższe plony jęczmienia ozimego zanotowano w 3 województwach: zachodniopomorskim (54,2 dt/ha), opolskim (48,0 dt/ha) i dolnośląskim (47,0 dt/ha), natomiast najniższe – poniżej 30,0 dt/ha – odnotowano w województwach: mazowieckim (29,5 dt/ha) i podlaskim (29,8 dt/ha).

Średni plon **jęczmienia jarego** oceniono na 33,0 dt/ha, tj. o 5,2 dt/ha (o 13,6%) niżej od uzyskanego w 2014 roku. Najwyższe plony jęczmienia jarego – powyżej 40,0 dt/ha – zanotowano w 2 województwach: opolskim (40,6 dt/ha) i dolnośląskim (40,3 dt/ha). Najniższe plony jęczmienia jarego – poniżej 30,0 dt/ha – zanotowano w województwach: mazowieckim (25,6 dt/ha), podlaskim (26,0 dt/ha) i lubuskim (28,7 dt/ha).

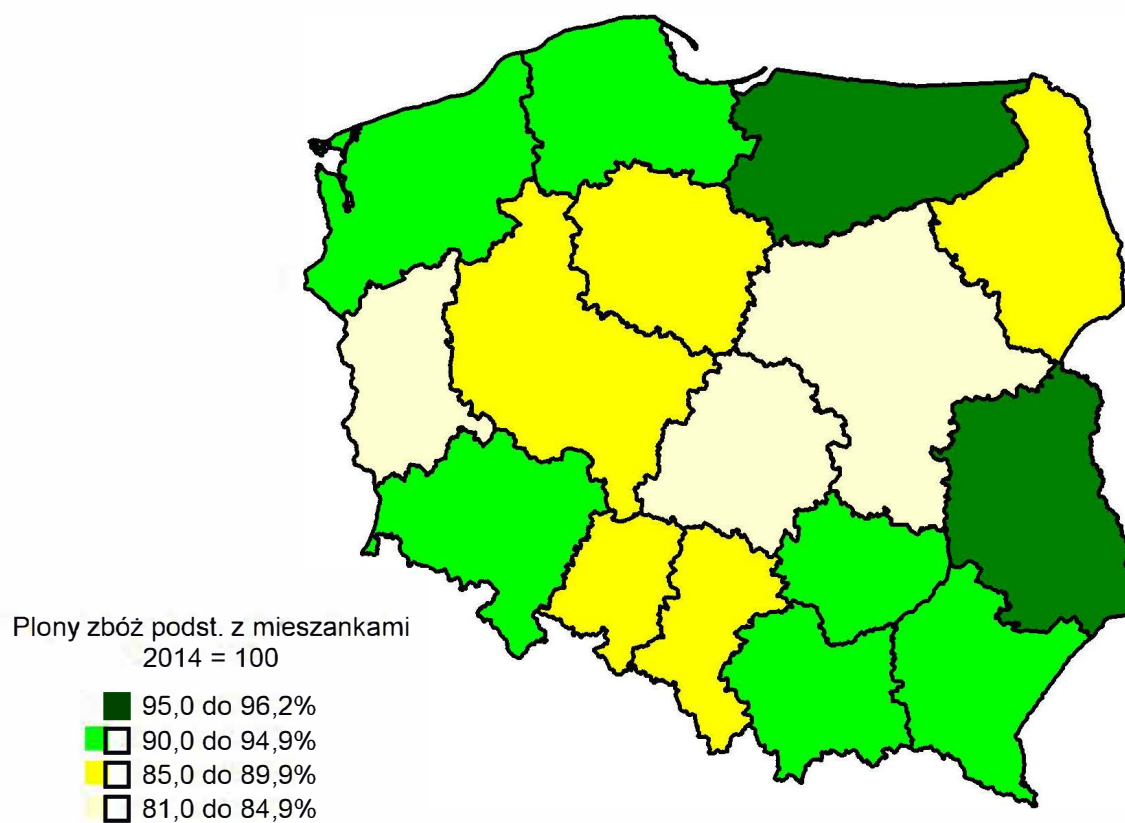
Średni dla Polski plon **owsa** wyniósł 26,5 dt/ha i był o 4,0 dt/ha (o 13,1%) niższy niż w 2014 r. Najwyższe plony owsa, przekraczające 30,0 dt/ha zanotowano w 5 województwach: zachodniopomorskim (33,6 dt/ha), opolskim (32,6 dt/ha), dolnośląskim (31,7 dt/ha), pomorskim (30,3 dt/ha) i śląskim (30,1 dt/ha). W 11 województwach plony owsa nie przekraczały 30,0 dt/ha, a najniższe były w województwach: mazowieckim (22,7 dt/ha) i świętokrzyskim (22,9 dt/ha).

Średni plon **pszenżyta ozimego** wyniósł 36,3 dt/ha i był o 5,0 dt/ha (o 12,1%) niższy od uzyskanego w 2014 r. Najwyższe plony pszenżyta ozimego zanotowano w województwach: opolskim (46,1 dt/ha) i zachodniopomorskim (44,7 dt/ha), zaś najniższe – poniżej 30,0 dt/ha – zanotowano w województwach: podlaskim (28,5 dt/ha), mazowieckim (29,6 dt/ha) i podkarpackim (29,8 dt/ha).

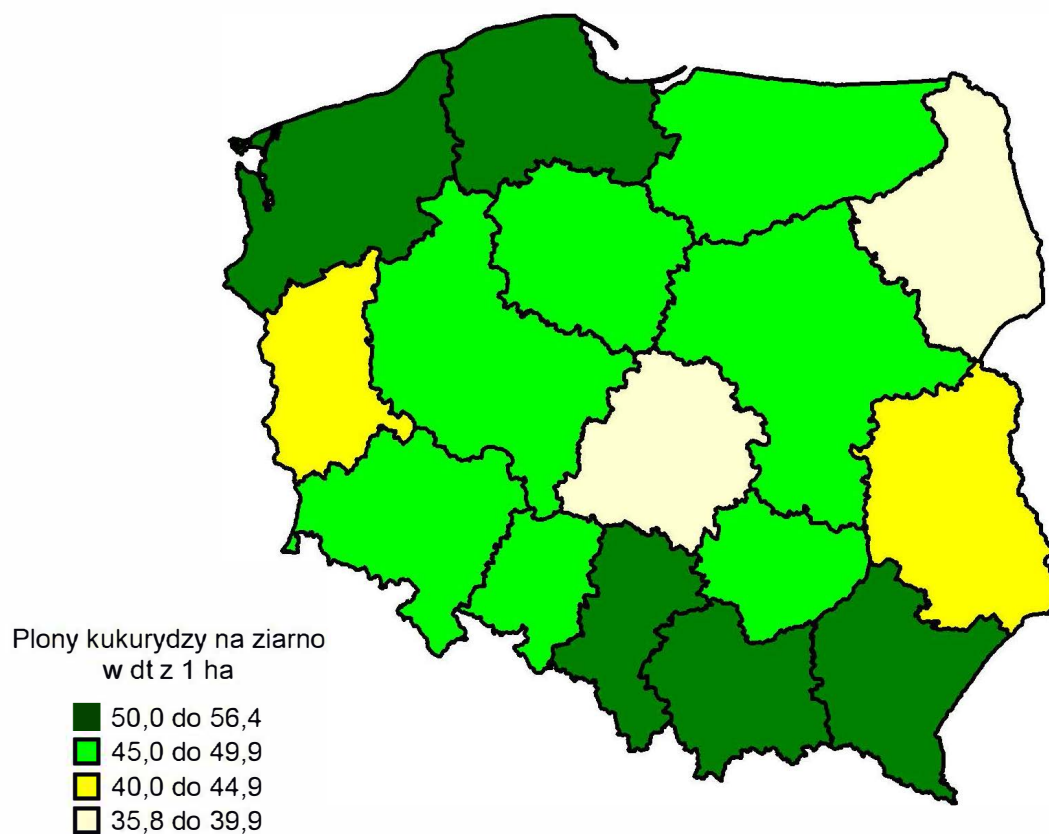
PLONY ZBÓŻ PODSTAWOWYCH Z MIESZANKAMI ZBOŻOWYMI

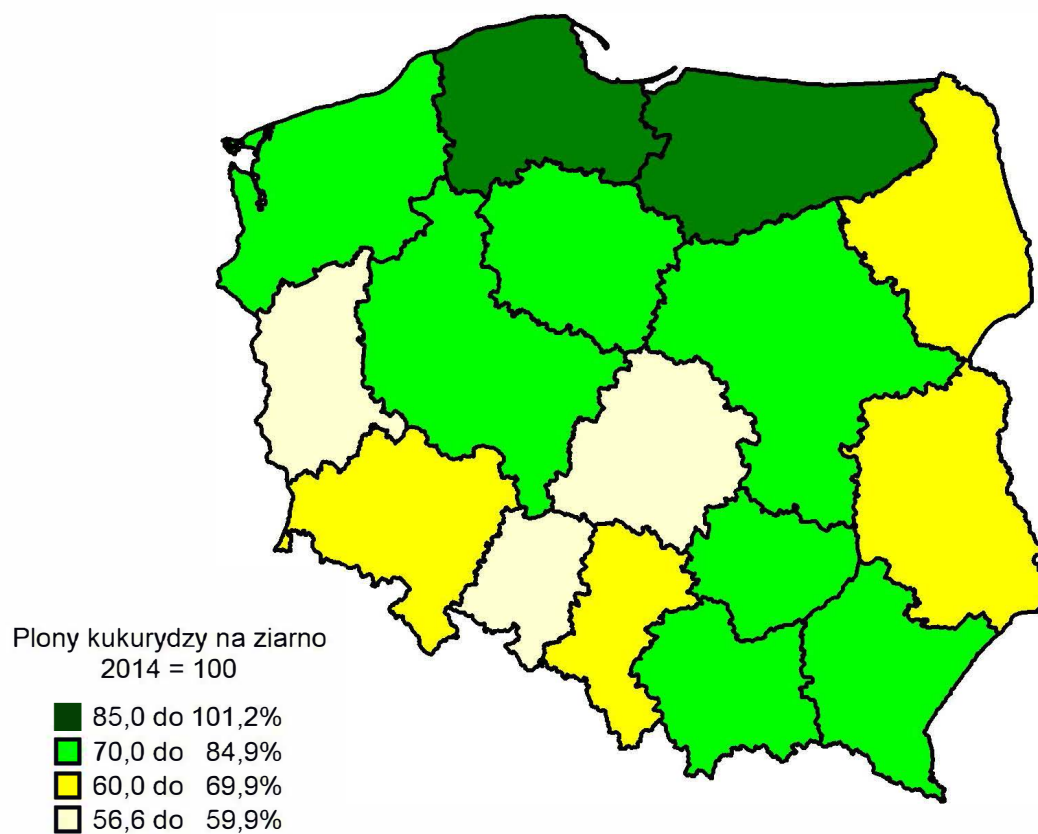
PLONY ZBÓŻ PODSTAWOWYCH Z MIESZANKAMI ZBOŻOWYMI 2014 = 100

PLONY KUKURYDZY NA ZIARNO

PLONY KUKURYDZY NA ZIARNO 2014 = 100

Średni plon **pszenżyta jarego** wyniósł 28,4 dt/ha, tj. o 6,0 dt/ha (o 17,4%) mniej od uzyskanego w 2014 r. Plony powyżej 30,0 dt/ha zanotowano jedynie w 2 województwach: zachodniopomorskim (35,0 dt/ha) i lubelskim (31,0 dt/ha). W 14 województwach plony pszenżyta jarego nie przekraczały 30,0 dt/ha, a najniższe – poniżej 26,0 dt/ha – były w województwach: mazowieckim (25,1 dt/ha), opolskim (25,2 dt/ha), świętokrzyskim (25,4 dt/ha) i podlaskim (25,7 dt/ha).

Średni plon **mieszanek zbożowych ozimych** wyniósł 30,9 dt/ha i był niższy od uzyskanego w 2014 r. o 4,2 dt/ha (o 12,0%). Najwyższe plony mieszanek zbożowych ozimych – powyżej 34,0 dt/ha – zanotowano w województwach: wielkopolskim (35,0 dt/ha) i pomorskim (34,1 dt/ha). Plony mieszanek zbożowych ozimych niższe od 30,0 dt/ha, zanotowano w 5 województwach, a najniższe w mazowieckim (27,4 dt/ha).

Średni plon **mieszanek zbożowych jarych** (w powierzchni zasiewów mieszanek zbożowych razem – mieszanki zbożowe jare stanowią 87,3%) wyniósł 27,2 dt/ha i był o 5,7 dt/ha (o 17,3%) niższy od uzyskanego w 2014 r. Najwyższe plony mieszanek zbożowych jarych zanotowano w województwach: opolskim (34,0 dt/ha) i zachodniopomorskim (33,8 dt/ha). Najniższe plony tych zbóż – poniżej 25,0 dt/ha – odnotowano w województwach: podlaskim (24,3 dt/ha) i mazowieckim (24,8 dt/ha).

Średni plon **gryki** wyniósł 10,9 dt/ha i był o 2,4 dt/ha (o 18,0%) niższy niż w roku poprzednim. Najwyższe plony gryki zanotowano w województwach: małopolskim (13,6 dt/ha) i świętokrzyskim (13,2 dt/ha), a najniższe w województwie mazowieckim (8,5 dt/ha).

Średni plon **prosa** wyniósł 12,8 dt/ha i był niższy od uzyskanego w 2014 r. o 1,4 dt/ha (o 9,9%). Najwyższe plony prosa osiągnięto w województwie świętokrzyskim (22,4 dt/ha), natomiast najniższe zanotowano w województwach: śląskim (7,0 dt/ha), wielkopolskim (7,8 dt/ha), lubuskim (8,9 dt/ha) i lubelskim (9,2 dt/ha). W województwie podlaskim prosa nie uprawiano.

Średni plon **pozostałych zbożowych** wyniósł 12,5 dt/ha i w porównaniu z 2014 r. był niższy o 8,1 dt/ha (o 39,3%). Rośliny zaliczane do pozostałych zbożowych uprawiano w 7 województwach. Najwyższe plony roślin zaliczanych do grupy pozostałych zbożowych zanotowano w województwie kujawsko-pomorskim (20,0 dt/ha), a najniższe plony roślin z tej grupy odnotowano w województwie lubuskim (5,0 dt/ha).

Średni plon **kukurydzy na ziarno** wyniósł 47,1 dt/ha i w porównaniu z 2014 r. był niższy o 18,8 dt/ha (o 28,5%). Najwyższy plon kukurydzy na ziarno osiągnięto w województwach: podkarpackim (56,4 dt/ha) i małopolskim (55,1 dt/ha). Najniższe plony kukurydzy na ziarno odnotowano w województwach: łódzkim (35,8 dt/ha) i podlaskim (36,8 dt/ha).

W gospodarstwach indywidualnych, których udział w ogólnej powierzchni uprawy zbóż wyniósł 91,3%, plony zbóż wyniosły 35,3 dt/ha i były o 5,1 dt/ha (o 12,6%) niższe od uzyskanych w 2014 r.

Tabl. 3. Plony zbóż ogółem według grup producentów

Wyszczególnienie	2006- -2010 ^a	2013	2014	2015		
	z 1 ha w dt				2006- -2010 ^a =100	2014 =100
O g ó ł e m	32,2	38,0	42,7	37,3	115,8	87,4
w tym: gospodarstwa indywidualne	32,2	36,1	40,4	35,3	109,6	87,4

a Przeciętne roczne.

Produkcja ziarna zbóż ogółem w 2015 r. wyniosła około 28,0 mln t i była mniejsza od produkcji z poprzedniego roku o ponad 3,9 mln t (o 12,3%), natomiast większa od średniej z lat 2006-2010 – o blisko 1,3 mln t (o 4,8%).

Tabl. 4. Zbiory zbóż według grup producentów

Wyszczególnienie	2006- -2010 ^a	2013	2014	2015		
	w tysiącach ton				2006- -2010 ^a =100	2014 =100
O g ó ł e m	26727,6	28455,1	31945,4	28002,7	104,8	87,7
w tym: gospodarstwa indywidualne	19470,6	24571,5	27510,8	24178,6	124,2	87,9

a Przeciętne roczne.

Zmniejszenie produkcji ziarna zbóż ogółem w porównaniu z 2014 r., było wynikiem znacznego spadku plonowania zbóż ogółem o 5,4 dt/ha (o 12,6%), pomimo zwiększonej łącznej powierzchni ich uprawy o około 26,9 tys. ha, tj. o 0,4%. Spadek produkcji ziarna zbóż ogółem w porównaniu z poprzednim sezonem wegetacyjnym odnotowano we wszystkich województwach, a największy w województwach: wielkopolskim (o ponad 0,8 mln t, tj. o 16,5%) i kujawsko-pomorskim (o ponad 0,4 mln t, tj. o 14,8%).

Tabl. 5. Zbiory poszczególnych zbóż

Wyszczególnienie	2006- -2010 ^a	2013	2014	2015		
	w tysiącach ton				2006- -2010 ^a =100	2014 =100
O g ó ł e m	26727,6	28455,1	31945,4	28002,7	104,8	87,7
Pszenica: ozima	7773,3	8565,7	10283,8	9900,6	127,4	96,3
jara	996,6	919,5	1344,9	1057,2	106,1	78,6
Żyto	3152,1	3359,3	2792,6	2013,1	63,9	72,1
Jęczmień: ozimy	768,8	874,9	1028,8	954,0	124,1	92,7
jary	2865,1	2058,7	2246,1	2006,6	70,0	89,3
Owies	1338,3	1190,0	1458,6	1219,6	91,1	83,6
Pszenżyto: ozime	4007,4	3887,3	4514,0	4732,7	118,1	104,8
jare	315,3	385,8	372,7	606,7	192,4	82,8
Mieszanki zbożowe: ozime	245,8	484,6	436,2	318,4	129,5	73,0
jare	3460,6	2536,5	2486,3	1931,6	55,8	77,7
Kukurydza na ziarno	1705,7	4039,7	4468,4	3156,2	185,0	70,6
Gryka	77,1	90,9	83,5	63,5	82,4	76,1
Proso	11,5	43,8	51,9	35,8	311,4	69,0
Pozostałe zbożowe	9,9	18,6	17,9	6,6	66,7	37,0

a Przeciętne roczne.

Zbiory zbóż ozimych wyniosły ponad 17,9 mln t, tj. o ok. 1,1 mln t (o 6,0%) mniej niż w 2014 r., z tego zbiory:

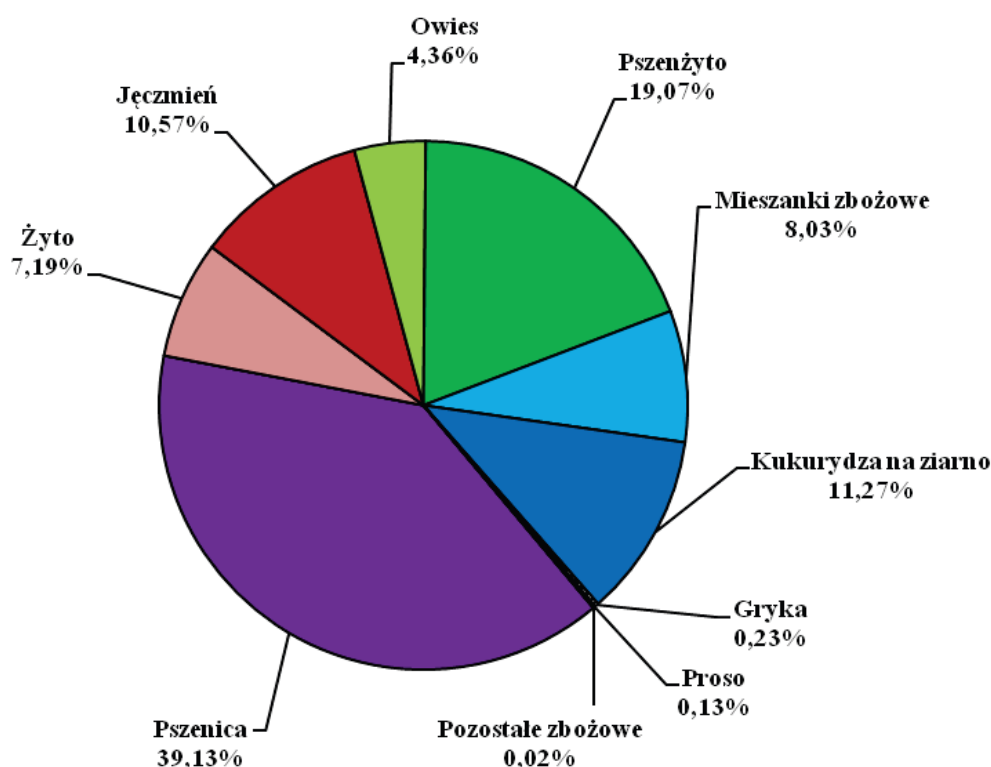
- **pszenicy ozimej** około 9,9 mln t, tj. o blisko 0,4 mln t (o 3,7%) mniej od zbiorów uzyskanych w 2014 r.,
- **żyta** ponad 2,0 mln t, tj. o około 0,8 mln t (o 27,9%) mniej niż w 2014 r.,
- **jęczmienia ozimego** blisko 1,0 mln t, tj. o ok. 0,1 mln t (o 7,3%) mniej,
- **pszenżyta ozimego** ponad 4,7 mln t, tj. więcej o ok. 0,2 mln t (o 4,8%),
- **mieszanek zbożowych ozimych** ponad 0,3 mln t, tj. o ponad 0,1 mln t (o 27,0%) mniej niż w 2014 r.

Zbiory zbóż jarych (bez gryki, prosa, pozostałych zbożowych i kukurydzy na ziarno) wyniosły ponad 6,8 mln t, tj. o ponad 1,4 mln t (o 17,5%) mniej od uzyskanych w 2014 r., z tego zbiory:

- **pszenicy jarej** blisko 1,1 mln t, tj. o około 0,3 mln t (o 21,4%) mniej,

- **jęczmienia jarego** około 2,0 mln t, tj. o ponad 0,2 mln t (o 10,7%) mniej,
- **owsa** ponad 1,2 mln t, tj. mniej o ponad 0,2 mln t (o 16,4%),
- **pszenżyta jarego** o ok. 0,6 mln t, tj. mniej o ponad 0,1 mln t (o 17,2%),
- **mieszanek zbożowych jarych** ponad 1,9 mln t, tj. o blisko 0,6 mln t (o 22,3%) mniej niż w 2014 r.

Wykres 1. Struktura zbiorów zbóż.
Zbiory zbóż ogółem = 100

W ogólnej produkcji ziarna zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi zwiększył się w porównaniu z ubiegłoroczną udział **zbiorów zbóż intensywnych** (pszenicy, jęczmienia i pszenżyta) i wyniósł 77,8% (w 2014 r. – 73,7%, w 2013 r. – 68,8%, w 2012 r. – 66,1%), a udział **zbiorów zbóż ekstensywnych** (żyto, owies, mieszanki zbożowe) uległ zmniejszeniu do 22,2% (w 2014 r. – 26,3%, w 2013 r. – 31,2%, w 2012 r. – 33,9%).

Największe zbiory zbóż ogółem uzyskano w województwach: wielkopolskim (ponad 4,2 mln t) i lubelskim (3,0 mln t), natomiast najniższą produkcję zbóż ogółem zanotowano w województwach: lubuskim (0,6 mln t), świętokrzyskim i śląskim (po ok. 0,7 mln) oraz małopolskim i podkarpackim (po ok. 0,8 mln).

Produkcja ziarna **zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi** wyniosła ponad 24,7 mln t i była o ok. 2,6 mln t (o 9,5%) mniejsza niż w 2014 r. i mniejsza od średniej z lat 2006-2010 o blisko 0,2 mln t (o 0,7%).

Udział **zbiorów ziarna zbóż ozimych** łącznie z ozimymi mieszankami zbożowymi w ogólnej produkcji ziarna zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi zwiększył się w porównaniu z poprzednim sezonem wegetacyjnym i wyniósł 72,4% (w 2014 r. – 69,7%, w 2013 r. – 70,8%, w 2012 r. – 51,2%), natomiast udział **zbiorów zbóż jarych** zmniejszył się do 27,6% (w 2014 r. – 30,3%, w 2013 r. – 29,2%, w 2012 r. – 48,8%,). Wzrost udziału zbiorów zbóż ozimych był wynikiem wzrostu powierzchni zasiewów tej grupy zbóż o 2,8%, pomimo spadku plonów zbóż ozimych o 8,6%. Zmniejszenie udziału zbiorów zbóż jarych, było wynikiem niższego od ubiegłorocznego plonowania (o 14,9%) oraz spadku powierzchni ich uprawy o 3,0%.

Zmniejszenie produkcji ziarna zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w porównaniu z 2014 roku odnotowano w 14 województwach, przy czym w województwie wielkopolskim spadek ten był największy.

W 7 województwach zmniejszenie zbiorów było wynikiem zmniejszenia powierzchni ich uprawy i niższego plonowania, a w kolejnych 7 województwach zbiory były niższe na skutek niższego plonowania przy zwiększonej powierzchni uprawy.

Niewielki wzrost produkcji ziarna zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w porównaniu z 2014 r. odnotowano w 2 województwach: lubelskim i zachodniopomorskim. Wzrost produkcji ziarna w tych województwach nastąpił na skutek zwiększenia powierzchni uprawy przy niższym plonowaniu.

Najwyższe zbiory **pszenicy ogółem** uzyskano w województwach: dolnośląskim (1440,5 tys. t), lubelskim (1367,5 tys. t) i wielkopolskim (1093,4 tys. t), natomiast najniższe w województwie podlaskim (171,5 tys. t).

Najwięcej **żyta** zebrano w województwach: wielkopolskim (370,1 tys. t) i mazowieckim (317,5 tys. t), natomiast najniższe zbiory uzyskano w województwie małopolskim (11,9 tys. t).

Najwyższe zbiory **jęczmienia ogółem** zanotowano w województwie wielkopolskim (518,7 tys. t), natomiast najniższe, poniżej 80,0 tys. t w województwach: podlaskim (53,4 tys. t), podkarpackim (71,7 tys. t) i lubuskim (73,2 tys. t).

Najwyższe zbiory **owsa** uzyskano w województwach: mazowieckim (233,0 tys. t) i lubelskim (191,9 tys. t), a najniższe w województwie opolskim (15,8 tys. t).

Najwięcej **pszenżyta ogółem** zebrano w województwach: wielkopolskim (1031,2 tys. t), mazowieckim (687,2 tys. t), lubelskim (538,3 tys. t) i łódzkim (504,2 tys. t), natomiast najniższe zbiory, poniżej 100,0 tys. t zanotowano w województwach: małopolskim (69,8 tys. t) i podkarpackim (92,8 tys. t).

Najwięcej **mieszanek zbożowych ogółem** zebrano w województwach: podlaskim (392,9 tys. t), mazowieckim (373,4 tys. t) i wielkopolskim (326,2 tys. t), natomiast najniższe zbiory mieszanek zbożowych – poniżej 30,0 tys. t, zanotowano w województwach: lubuskim (17,5 tys. t), zachodniopomorskim (23,6 tys. t) i dolnośląskim (28,4 tys. t).

Najwięcej **kukurydzy na ziarno** zebrano w województwach: wielkopolskim (794,3 tys. t), dolnośląskim (441,4 tys. t) i kujawsko-pomorskim (409,4 tys. t), natomiast najniższe zbiory zanotowano w województwach: świętokrzyskim (29,1 tys. t), pomorskim (42,0 tys. t) i zachodniopomorskim (43,2 tys. t).

Najwyższe zbiory **gryki** zanotowano w województwie lubelskim (13,5 tys. t), natomiast najniższe w województwach: opolskim (0,2 tys. t), kujawsko-pomorskim (0,3 tys. t) i małopolskim (0,5 tys. t).

Najwyższe zbiory **prosa** uzyskano w województwach: świętokrzyskim (12,2 tys. t), zachodniopomorskim (5,4 tys. t) i lubuskim (5,1 tys. t), natomiast najniższe, poniżej 0,1 tys. t, uzyskano w województwach: śląskim i małopolskim. W województwie podlaskim nie odnotowano uprawy prosa w bieżącym roku.

Najwięcej **pozostałych zbożowych** zebrano w województwach: zachodniopomorskim (3,4 tys. t) i dolnośląskim (1,4 tys. t), natomiast najniższe zbiory zanotowano w województwie podkarpackim (0,01 tys. t). W województwach: łódzkim, małopolskim, opolskim, podlaskim, pomorskim, śląskim, świętokrzyskim, warmińsko-mazurskim i wielkopolskim w 2015 r. nie odnotowano powierzchni uprawy.

3. ZIEMNIAKI

Rok 2015 był generalnie (z powodu długotrwałej suszy) bardzo niekorzystny dla plonowania ziemniaka. Poprawiająca się struktura upraw ziemniaka w kraju, wzrost profesjonalizacji produkcji tego gatunku, a tym samym potencjalny wzrost plonowania nie wystarczyły na utrzymanie zbiorów ziemniaka na poziomie lat ubiegłych.

Powierzchnia uprawy ziemniaków (łącznie z powierzchnią ziemniaków w ogrodach przydomowych) w 2015 r. wynosiła ok. 300,4 tys. ha i była większa od ubiegłorocznej o około 23,4 tys. ha, tj. o 8,5% natomiast mniejsza o ok. 225 tys. ha (o 42,9%) od średniej z lat 2006-2010.

W 2015 roku zwiększenie powierzchni uprawy ziemniaków w porównaniu z ubiegłoroczną nastąpiło w większości województw za wyjątkiem województw: podkarpackiego, w którym powierzchnia uprawy ziemniaków zmniejszyła się o 4,3 tys. ha (o 16,3%) i wielkopolskiego – o 0,2 tys. ha (o 0,5%).

Pomimo znacznie większej powierzchni uprawy, zbiory ziemniaków w 2015 roku wyniosły ponad 6,3 mln t i były niższe o ok. 1,4 mln t (o 17,9%) od ubiegłorocznych, o 3,6 mln t (o 36,1%) niższe od średnich zbiorów z lat 2006-2010.

Warunki agrometeorologiczne w sezonie wegetacji 2015 roku były skrajnie niekorzystne dla wzrostu i plonowania roślin ziemniaka. Susza, która pojawiła się już w czerwcu w początkowej fazie dotyczyła województw: mazowieckiego, kujawsko-pomorskiego, łódzkiego i wielkopolskiego a następnie objęła swym zasięgiem wschodnią część Polski i w ostatniej fazie praktycznie cały kraj z wyjątkiem województwa zachodniopomorskiego. Susza spowodowała redukcję plonowania ziemniaka we wszystkich województwach, ale w różnym stopniu.

Plony ziemniaków w 2015 roku wyniosły 210 dt/ha i zmniejszyły się w porównaniu z rokiem ubiegłym o 68 dt/ha (o 24,5%), natomiast w porównaniu do średnich plonów z lat 2006-2010 były wyższe o 22 dt/ha (o 11,7%).

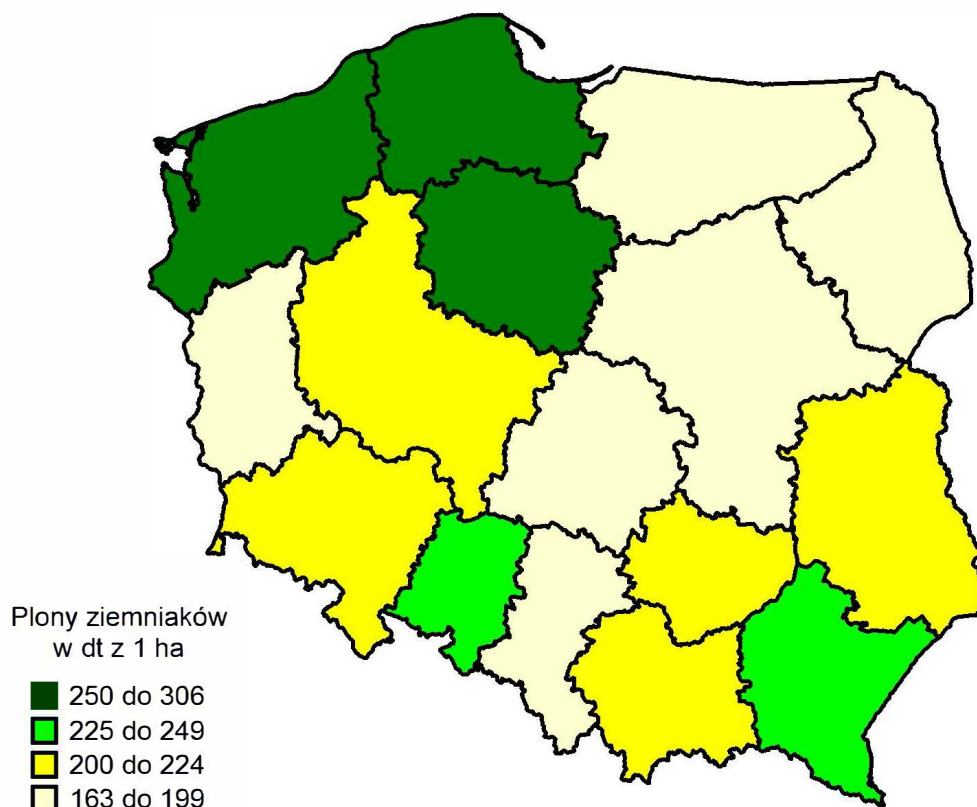
Tabl. 6. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory ziemniaków

Wyszczególnienie	2006- -2010 ^a	2013	2014	2015		
	w liczbach bezwzględnych				2006- -2010 ^a =100	2014 =100
Powierzchnia w tys. ha	525	346	277	300	57,1	108,5
Plony z 1 ha w dt	188	210	278	210	111,7	75,5
Zbiory w tys. ton	9877,2	7290,2	7689,2	6313,7	63,9	82,1

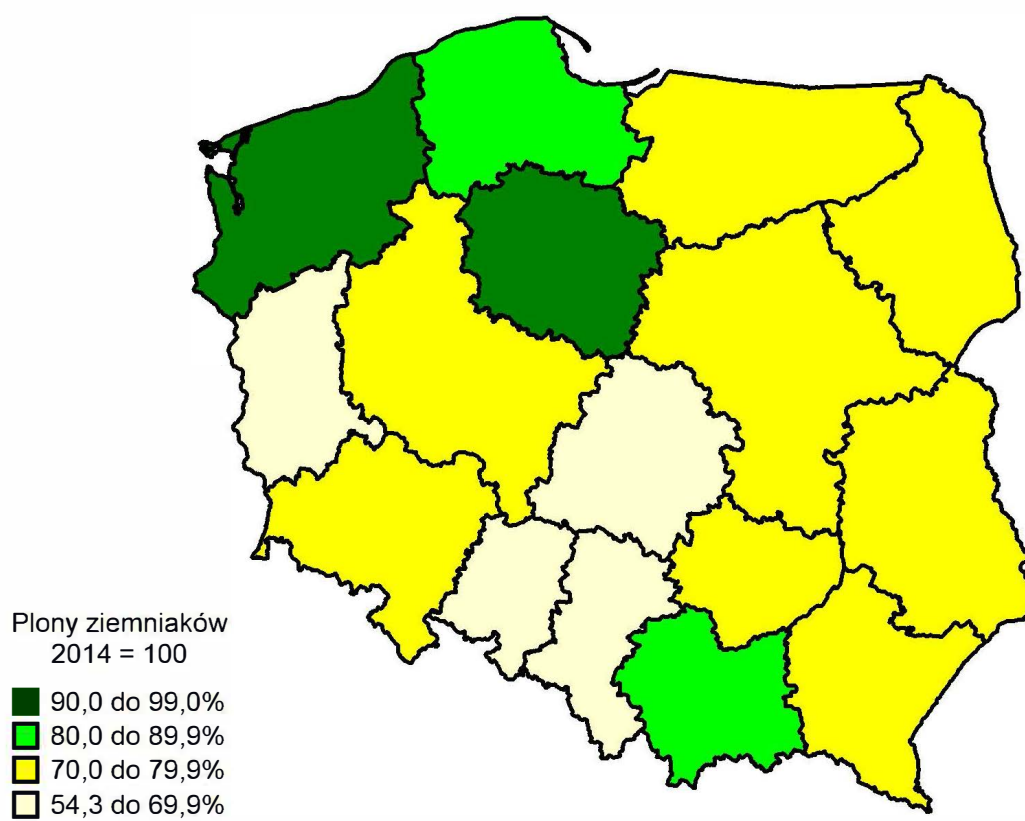
a Przeciętne roczne.

W żadnym z województw nie odnotowano wzrostu plonów w porównaniu z rokiem ubiegłym. Najwyższe plony, powyżej 300 dt/ha, uzyskano w województwie zachodniopomorskim (306 dt/ha). Najniższe plony zanotowano w województwach: podlaskim i śląskim (163 dt/ha).

PLONY ZIEMNIAKÓW

PLONY ZIEMNIAKÓW 2014 = 100

Decydujący wpływ na wielkość zbiorów mają gospodarstwa indywidualne; ich udział w ogólnej powierzchni uprawy ziemniaków w 2015 r. wyniósł 95,4% (w 2014 r. – 94,6%, w 2013 r. – 96,4%, w 2012 r. – 96,4%), natomiast w ogólnej produkcji – 92,4%.

Tabl. 7. Plony ziemniaków według grup producentów

Wyszczególnienie	2006- -2010 ^a	2013	2014	2015		
	z 1 ha w dt				2006- -2010 ^a =100	2014 =100
O g ó ł e m	188	210	278	210	111,7	75,5
w tym:						
gospodarstwa indywidualne	196	205	272	204	104,1	75,0

a Przeciętne roczne.

Tabl. 8. Zbiory ziemniaków według grup producentów

Wyszczególnienie	2006- -2010 ^a	2013	2014	2015		
	w tysiącach ton				2006- -2010 ^a =100	2014 =100
O g ó ł e m	9877,2	7290,4	7689,2	6313,7	63,9	82,1
w tym:						
gospodarstwa indywidualne	7726,6	6852,2	7143,7	5834,7	75,5	81,7

a Przeciętne roczne.

W 2015 roku przy zwiększonej powierzchni uprawy ziemniaka ale przy znacznie niższych plonach spowodowanych suszą, zbiory były niższe i niższej jakości. Bulwy ziemniaka były drobne, silnie porażone parchem zwykłym oraz uszkodzone przez szkodniki glebowe. Największą produkcję ziemniaków przekraczającą 600 tys. t odnotowano w województwach: łódzkim (681 tys. t), mazowieckim (658,4 tys. t) i wielkopolskim (642,9 tys. t), natomiast najniższe zbiory nieprzekraczające 200 tys. t odnotowano w województwach: lubuskim (97,6 tys. t), śląskim (128,7 tys. t), opolskim (164,6 tys. t), warmińsko-mazurskim (184,7 tys. t) i podlaskim (193,7 tys. t).

4. BURAKI CUKROWE

Powierzchnia buraków cukrowych w 2015 roku wyniosła ok.180,1 tys. ha i była mniejsza od powierzchni uprawy w 2014 r. o ponad 17,5 tys. ha i (o 8,9%) mniejsza od średniej z lat 2006-2010, tj. o 18,4%. Najwięcej buraków cukrowych uprawiano w województwach: wielkopolskim (39,9 tys. ha), kujawsko-pomorskim (37,1 tys. ha) i lubelskim (32,3 tys. ha).

Tabl. 9. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory buraków cukrowych

Wyszczególnienie	2006- -2010 ^a	2013	2014	2015		
	w liczbach bezwzględnych				2006- -2010 ^a =100	2014=100
Powierzchnia w tys. ha	220,7	193,7	197,6	180,1	81,6	91,1
Plony z 1 ha w dt	487	580	683	520	106,8	76,1
Zbiory w tys. ton	10738,7	11234,2	13488,9	9364,5	87,2	69,4

a Przeciętne roczne.

Plony buraków cukrowych wyniosły 520 dt/ha i były niższe o 163 dt/ha (o 23,9%) od uzyskanych w roku 2014, a wyższe o 33 dt/ha (o 6,8%) od średniej z lat 2006 – 2010. Najwyższe plony przekraczające 600 dt/ha uzyskano w województwie małopolskim (677 dt/ha) i podlaskim (617 dt/ha), a najniższe w województwie kujawsko-pomorskim (472 dt/ha).

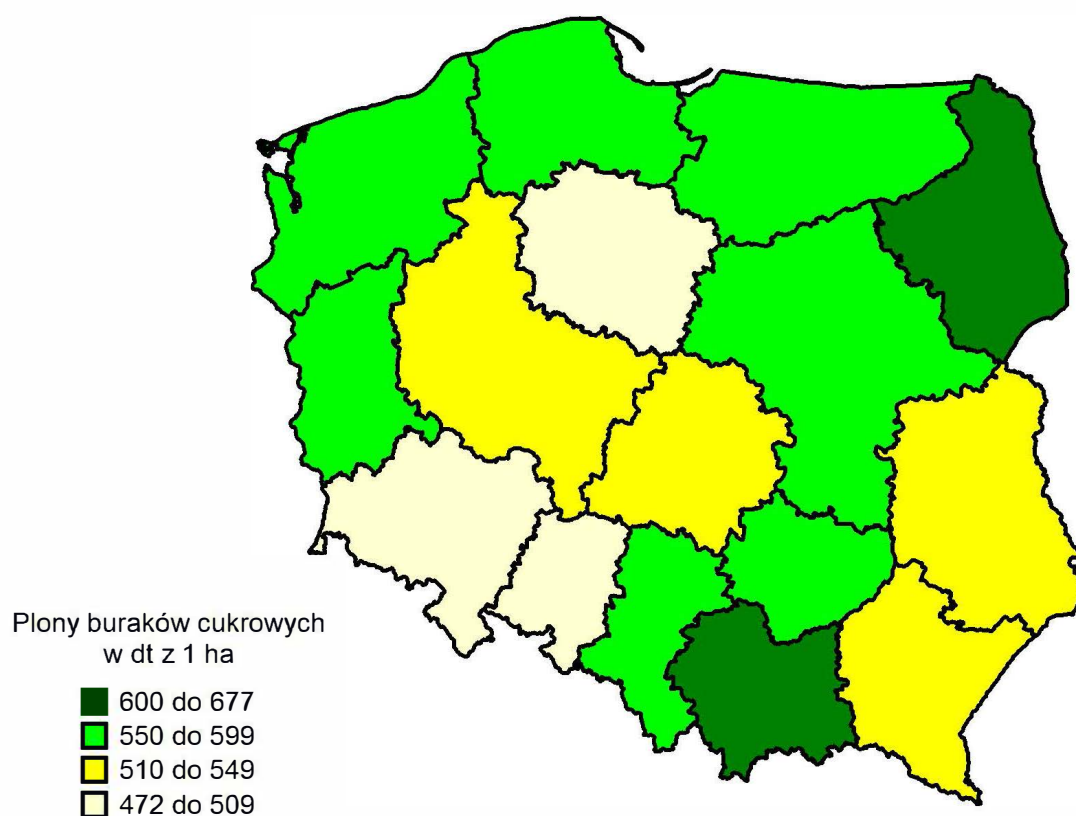
Tabl. 10. Plony buraków cukrowych według grup producentów

Wyszczególnienie	2006- -2010 ^a	2013	2014	2015		
	z 1 ha w dt				2006- -2010 ^a =100	2014=100
O g ó ł e m	487	580	683	520	106,8	76,1
w tym:						
gospodarstwa indywidualne	495	585	700	526	106,3	75,1

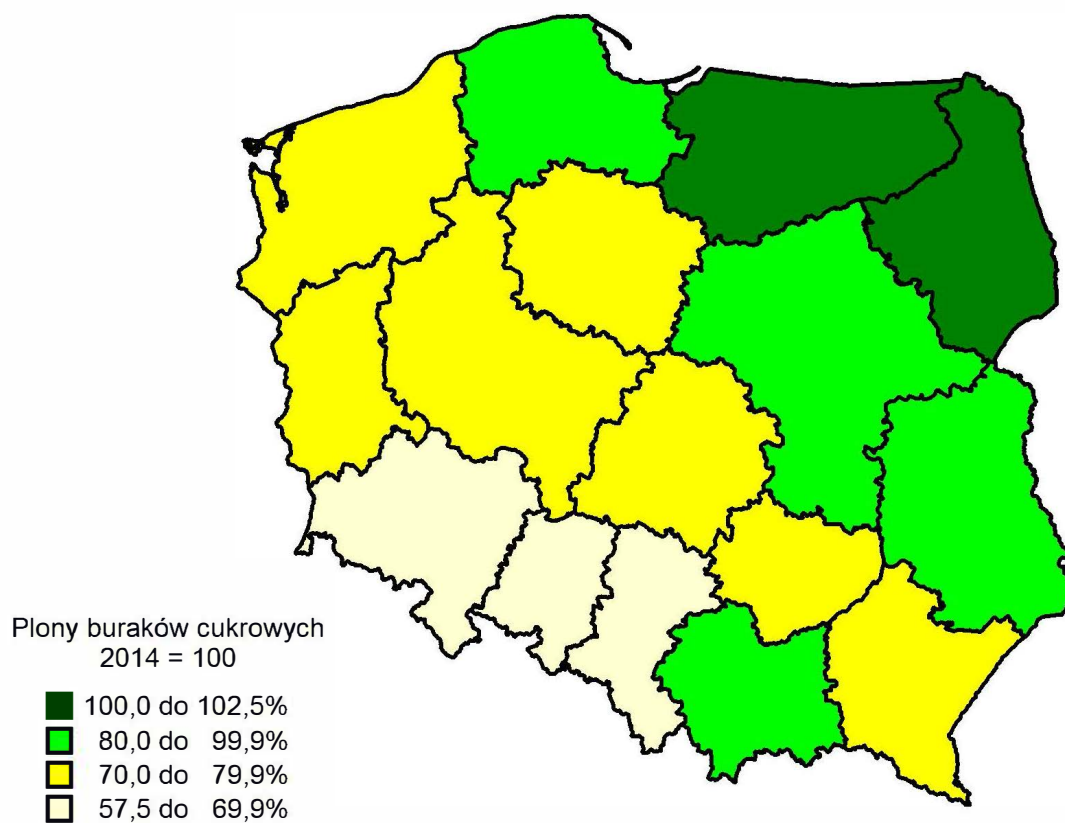
a Przeciętne roczne

Plony buraków cukrowych w gospodarstwach indywidualnych wyniosły 526 dt/ha, a powierzchnia uprawy buraków cukrowych w tych gospodarstwach rolnych stanowiła 82,3% całkowitej powierzchni uprawy buraków cukrowych.

PLONY BURAKÓW CUKROWYCH

PLONY BURAKÓW CUKROWYCH 2014 = 100

Tabl. 11. Zbiory buraków cukrowych według grup producentów

Wyszczególnienie	2006- -2010 ^a	2013	2014	2015		
	w tysiącach ton				2006- -2010 ^a =100	2014=100
O g ó ł e m	10738,7	11234,2	13488,9	9364,5	87,2	69,4
w tym:						
gospodarstwa indywidualne	6793,1	9223,7	11184,2	7797,9	114,8	69,7

a Przeciętne roczne

Zbiory buraków cukrowych w 2015 r. wyniosły ponad 9,3 mln t i były niższe o 4,1 mln t (o 30,6%) od zbiorów uzyskanych w roku 2014 oraz o 1,4 mln t (o 12,8%) niższe od średniej z lat 2006-2010.

Najwięcej buraków cukrowych zebrano w województwach: wielkopolskim (2101,6 tys. t), kujawsko-pomorskim (1750,7 tys. t) i lubelskim (1674,6 tys. t), natomiast najmniejszą produkcję odnotowano w województwach: podlaskim (4,2 tys. t), małopolskim (57,8 tys. t), śląskim (68,2 tys. t) i lubuskim (74,0 tys. t).

5. ROŚLINY OLEISTE

Powierzchnia uprawy roślin z grupy oleistych nieznacznie zwiększyła się w porównaniu z rokiem ubiegłym i wyniosła ok. 994,2 tys. ha, tzn. była większa o 8,9 tys. ha (o 0,9%). W tej grupie upraw największą powierzchnię zajmują rzepak i rzepik, tj. (95,3% powierzchni oleistych). W 2015 roku rzepak i rzepik zajmował powierzchnię 947,1 tys. ha o 4,0 tys. ha mniej jak w roku poprzednim. Największą powierzchnię uprawy roślin oleistych zanotowano w województwach: dolnośląskim (141,1 tys. ha), kujawsko-pomorskim (119,9 tys. ha), wielkopolskim (118,9 tys. ha) i zachodniopomorskim (115,7 tys. ha). W 2015 roku w 6 województwach zmniejszyła się powierzchnia uprawy oleistych w porównaniu z rokiem 2014, tj. w województwach: lubelskim, małopolskim, opolskim, pomorskim, śląskim i wielkopolskim.

Plony roślin oleistych wyniosły 27,8 dt/ha i były niższe od plonów ubiegłorocznych o 6,0 dt/ha (o 17,8%), natomiast o 1,5 dt/ha wyższe od plonów średnich z lat 2006-2010.

Tabl. 12. Powierzchnia zasiewów, plony i zbiory roślin oleistych ^a

Wyszczególnienie	2006- -2010 ^b	2013	2014	2015		
	w liczbach bezwzględnych			2006- -2010 ^b =100	2014 =100	
Ogółem						
Powierzchnia w tys. ha	818,8	939,7	985,3	994,2	121,4	100,9
Plony z 1 ha w dt	26,3	28,8	33,8	27,8	105,7	82,2
Zbiory w tys. ton	2154,7	2702,9	3325,8	2762,7	128,2	83,1
w tym rzepak i rzepik						
Powierzchnia w tys. ha	789,6	920,7	951,1	947,1	119,9	99,6
Plony z 1 ha w dt	26,9	29,1	34,4	28,5	105,9	82,8
Zbiory w tys. ton	2122,5	2677,7	3275,8	2700,8	127,2	82,4

a Łącznie z lnem oleistym. b Przeciętne roczne.

Plony roślin oleistych w gospodarstwach indywidualnych wyniosły średnio 25,4 dt/ha i były o 6,7 dt/ha (o 20,9%) niższe niż w 2014 r.

Najwyższe plony roślin oleistych uzyskano w województwie wielkopolskim (30,9 dt/ha), opolskim (30,8 dt/ha), a najniższe plony zanotowano w województwie mazowieckim (22,2 dt/ha) i podkarpackim (22,9 dt/ha).

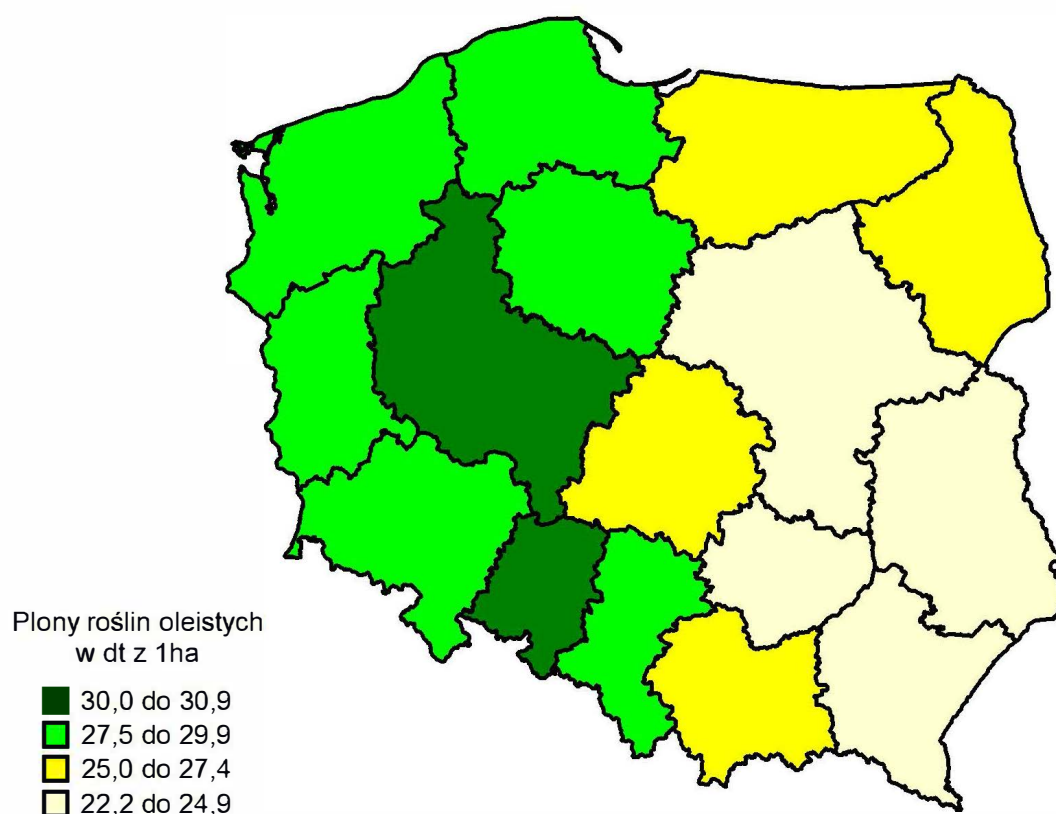
Tabl. 13. Plony roślin oleistych według grup producentów ^a

Wyszczególnienie	2006- -2010 ^b	2013	2014	2015		
	z 1 ha w dt			2006- -2010 ^b =100	2014 =100	
O g ó ł e m	26,3	28,8	33,8	27,8	105,7	82,2
w tym: gospodarstwa indywidualne	24,9	26,7	32,1	25,4	102,0	79,1

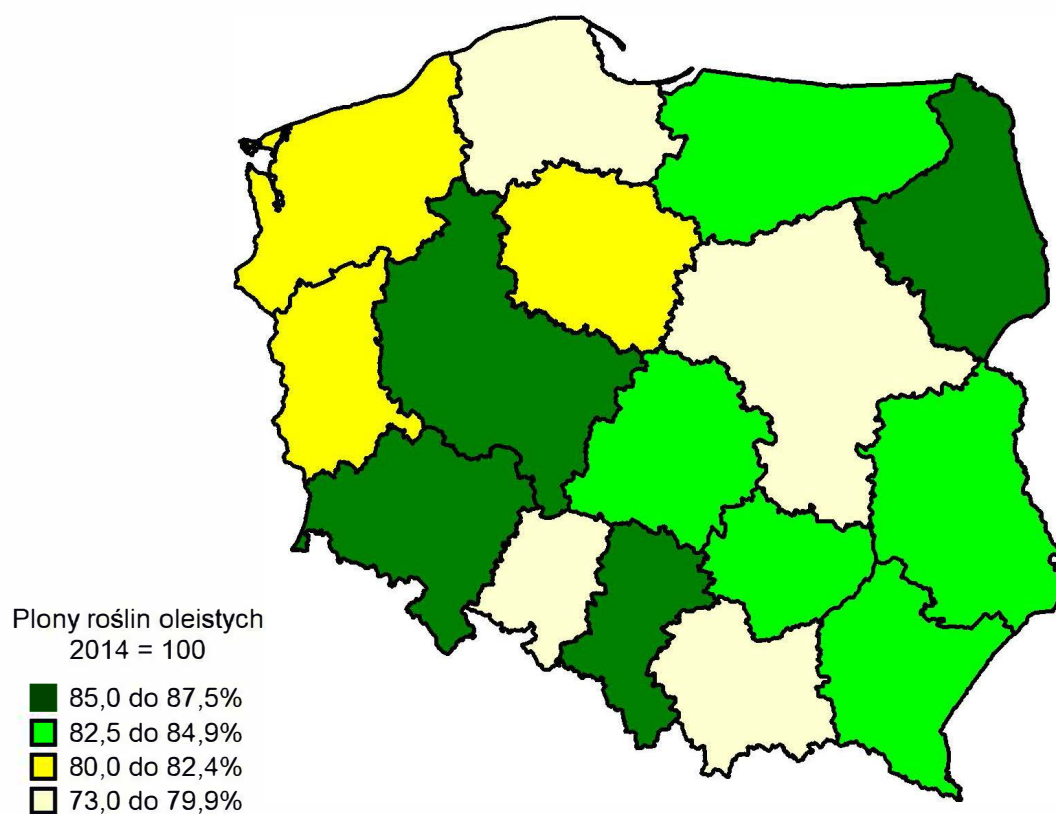
a Łącznie z lnem oleistym. b Przeciętne roczne.

Produkcja roślin oleistych w 2015 roku wyniosła około 2,8 mln t, tj. o 563,0 tys. t (o 16,9%) mniej w porównaniu z 2014 r. oraz o 608,0 tys. t (o 28,2%) więcej w stosunku do średnich z lat 2006-2010. Zbiory powyżej 300 tys. t zanotowano w województwach: dolnośląskim (395,2 tys. t), wielkopolskim 367,3 tys. t), zachodniopomorskim (344,3 tys. t) i kujawsko-pomorskim (338,8 tys. t). Najmniej oleistych zebrano w województwach: małopolskim (22,0 tys. t) i świętokrzyskim (26,7 tys. t).

PLONY ROŚLIN OLEISTYCH

PLONY ROŚLIN OLEISTYCH 2014 = 100

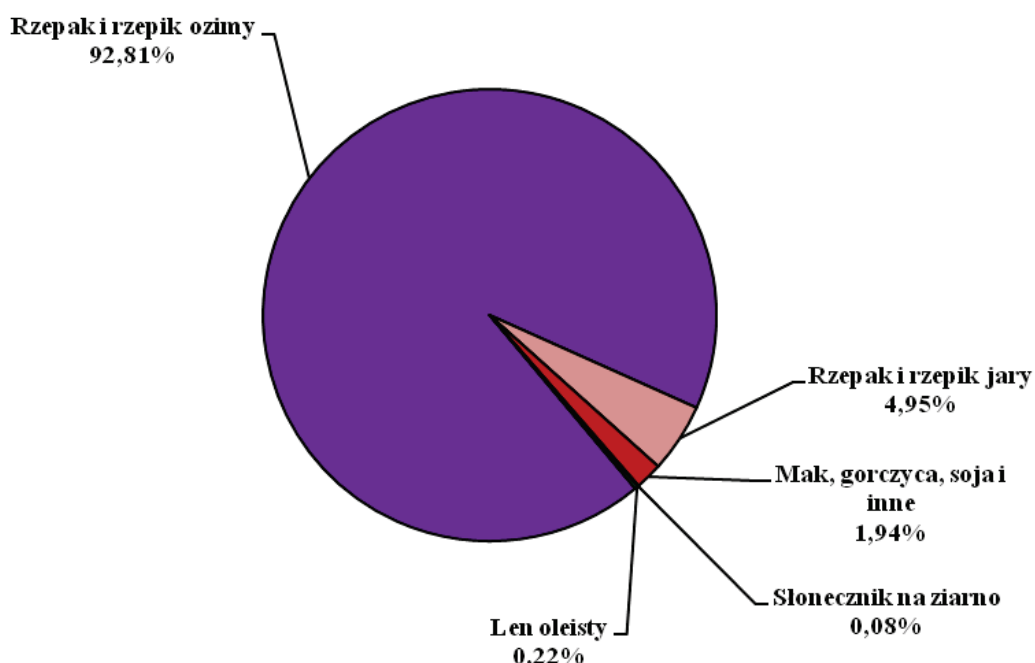

Tabl. 14. Zbiory roślin oleistych według grup producentów ^a

Wyszczególnienie	2006- -2010 ^b	2013	2014	2015		
	w tysiącach ton				2006- -2010 ^b =100	2014 =100
O g ó ł e m	2154,7	2702,9	3325,8	2762,7	128,2	83,1
w tym:						
gospodarstwa indywidualne	1180,1	1875,2	2419,9	1950,2	165,3	80,6

a Łącznie z lnem oleistym. b Przeciętne roczne.

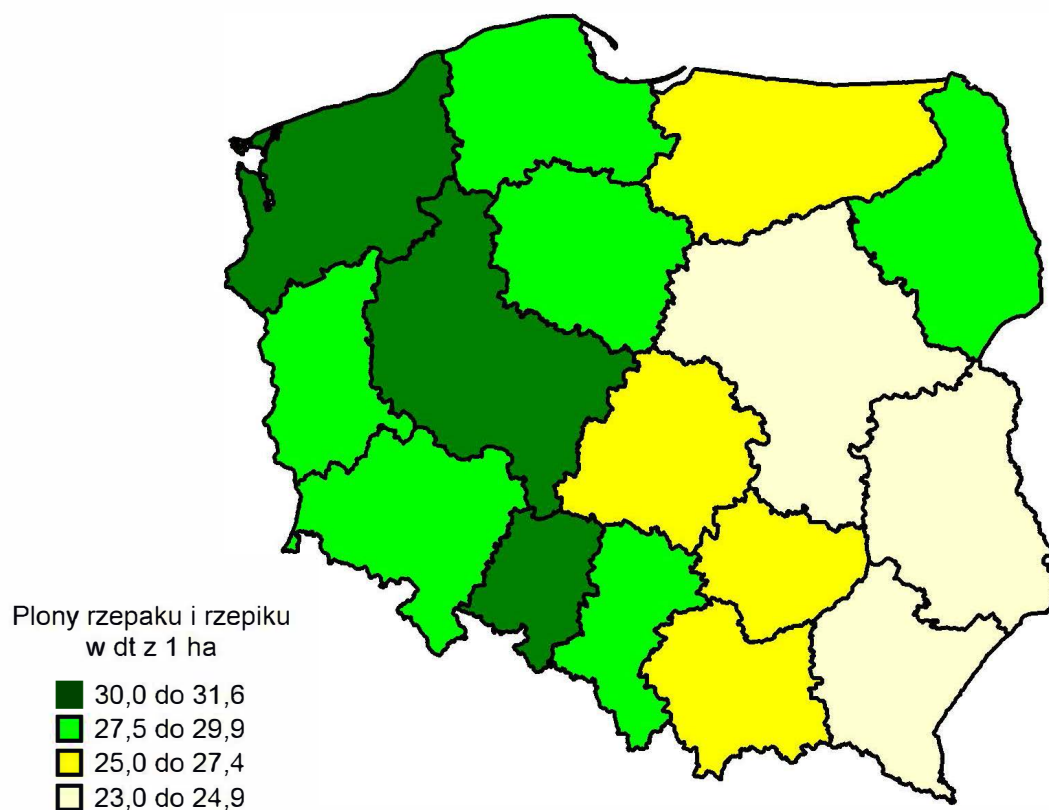
Wykres 2. Struktura zbiorów roślin oleistych.

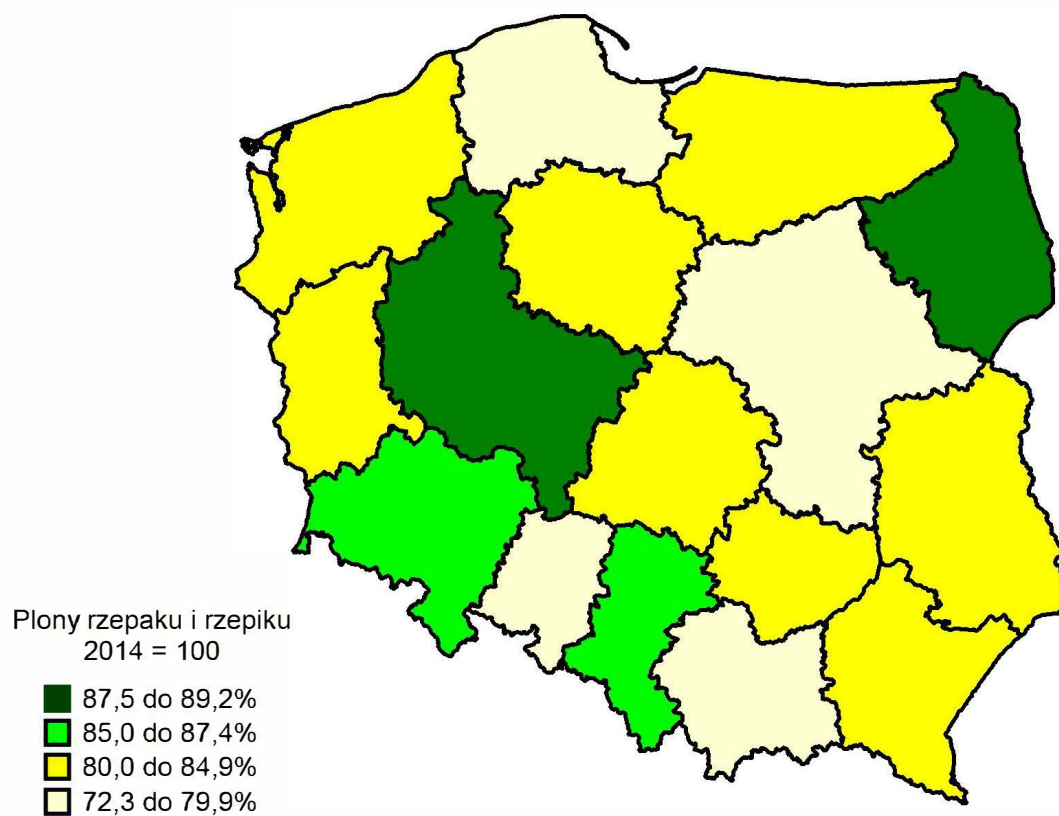
Średni plon rzepaku i rzepiku wyniósł 28,5 dt/ha i był o 5,9 dt/ha (o 17,2%) niższy od uzyskanego w 2014 r., ale o 1,6 dt /ha (o 5,9%) wyższy od średniej z lat 2006–2010. W gospodarstwach indywidualnych plon wyniósł 26,1 dt/ha i był niższy od ubiegłorocznego o 6,8 dt/ha (o 20,7%).

W 2 województwach plony rzepaku i rzepiku przekroczyły 30,0 dt/ha, a najwyższe uzyskano w województwie wielkopolskim (31,6 dt/ha). Najniższe plony tych roślin odnotowano w województwie mazowieckim (23,0 dt/ha).

PLONY RZEPAKU I RZEPIKU

PLONY RZEPAKU I RZEPIKU 2014 = 100

Tabl. 15. Plony rzepaku i rzepiku według grup producentów

Wyszczególnienie	2006- -2010 ^a	2013	2014	2015		
	z 1 ha w dt				2006- -2010 ^a =100	2014 =100
O g ó ł e m	26,9	29,1	34,4	28,5	105,9	82,8
w tym: gospodarstwa indywidualne	25,4	27,0	32,9	26,1	102,8	79,3

a Przeciętne roczne.

Produkcja rzepaku i rzepiku w 2015 r. wyniosła blisko 2700,8 tys. t i była niższa od uzyskanej w 2014 r. o 575,0 tys. t (o 17,6%), natomiast wyższa o 578,3 tys. t (o 27,2%) od średniej z lat 2006-2010. Najwięcej rzepaku i rzepiku zebrano w województwach: dolnośląskim (384,0 tys. t), wielkopolskim (362,7 tys. t) i zachodniopomorskim (341,2 tys. t), oraz kujawsko-pomorskim (335,8 tys. t).

Tabl.16. Zbiory rzepaku i rzepiku według grup producentów

Wyszczególnienie	2006- -2010 ^a	2013	2014	2015		
	w tysiącach ton				2006- -2010 ^a =100	2014 =100
O g ó ł e m	2122,5	2677,7	3275,8	2700,8	127,2	82,4
w tym: gospodarstwa indywidualne	1158,0	1853,1	2376,2	1894,5	163,6	79,7

a Przeciętne roczne.

Powierzchnia uprawy pozostałych roślin oleistych (słonecznik, mak, soja, gorczyca, len oleisty i inne) w 2015 r. wyniosła ok. 47,2 tys. ha i była wyższa o 12,9 tys. ha (o 37,8%) w porównaniu do poprzedniego roku. Średni plon pozostałych roślin oleistych w kraju wyniósł 13,1 dt/ha i był niższy o 1,5 dt/ha (o 10,3%) od plonów w 2014 r. Zbiory pozostałych roślin oleistych wyniosły blisko 62,0 tys. t i były wyższe o 12,0 tys. t (o 24,0%) w porównaniu do zbiorów z 2014 roku.

6. STRĄCZKOWE JADALNE (KONSUMPCYJNE)

W 2015 roku zaobserwowano znaczny wzrost powierzchni uprawy strączkowych jadalnych w porównaniu z rokiem ubiegłym. Powierzchnia uprawy wyniosła ok. 91,0 tys. ha i była większa od powierzchni uprawy w 2014 roku o 37,8 tys. ha (o 71,1%). Nastąpił również wzrost produkcji tej

grupy upraw w porównaniu z rokiem 2014. Produkcja w 2015 r. wyniosła 171,5 tys. t i była o 56,1 tys. t (o 48,6%) większa od uzyskanej w 2014 r. Plony wyniosły 18,8 dt/ha i były niższe od plonów zeszłorocznych o 13,4%. W stosunku do średniej z lat 2006–2010 powierzchnia uprawy była wyższa o 56,5 tys. ha (o 163,8%), plony były niższe o 0,9 dt/ha (o 4,6%), natomiast znacząco w tym okresie zwiększyła się produkcja – o 103,8 tys. t (o 153,3%).

W ogólnej powierzchni uprawy strączkowych jadalnych na ziarno – 28,4% zajmowała powierzchnia uprawy fasoli, 41,7% powierzchni zajmował groch, 4,1% powierzchni bób, natomiast inne strączkowe jadalne zajmowały 25,8% ogólnej powierzchni uprawy strączkowych jadalnych.

Fasolę uprawiano na powierzchni 25,8 tys. ha – o 8,4 tys. ha (o 48,0%) większej niż w 2014 roku, plony wyniosły 15,7 dt/ha i były o 6,3 dt/ha (o 28,6%) niższe niż w roku 2014. Produkcja wyniosła 40,7 tys. t, a więc o 2,3 tys. t (o 5,9%) więcej od zbiorów z roku ubiegłego i stanowiła 23,7% ogólnej produkcji strączkowych jadalnych.

Groch uprawiano na powierzchni ok. 38,0 tys. ha, w porównaniu z rokiem 2014 była większa o około 21,6 tys. ha (o 132,3%). Plony grochu wyniosły 24,0 dt/ha i były niższe o 11,8 % niż w roku ubiegłym. Zbiory wyniosły ok. 91,3 tys. t, tj. o 46,8 tys. t (o 105,4%) więcej od produkcji w 2014 r. Produkcja grochu w 2015 roku stanowiła 53,2% ogólnej produkcji strączkowych jadalnych.

Bób zajmował powierzchnię ok. 3,7 tys. ha, tj. o 45,5% więcej od powierzchni ubiegłorocznej. Plony wyniosły 18,8 dt/ha, a więc zmniejszyły się w stosunku do roku 2014 o 6,6 dt/ha, produkcja natomiast wyniosła 7,0 tys. t i była większa od ubiegłorocznej o ok. 0,5 tys. t, tj. o 7,5%.

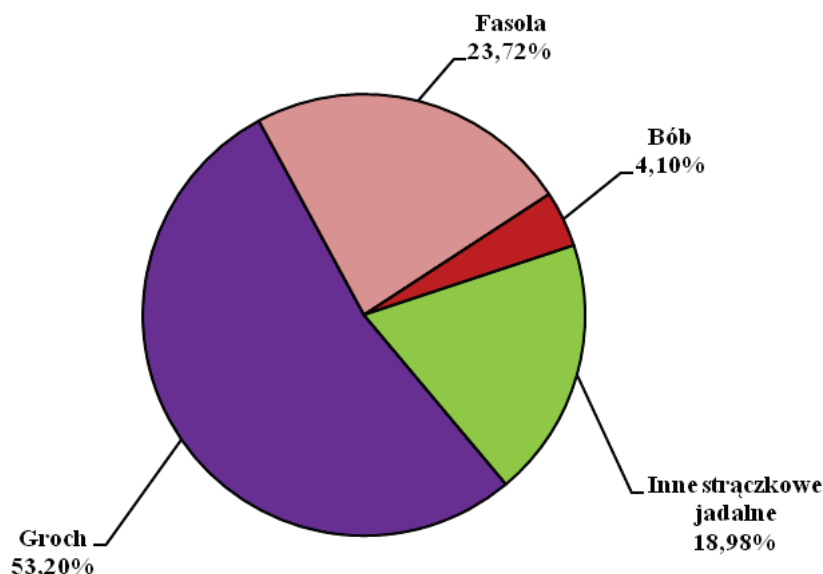
Inne strączkowe jadalne uprawiano na powierzchni większej o ok. 6,7 tys. ha od powierzchni z roku 2014, tj. na ok. 23,5 tys. ha. Plony wyniosły 13,9 dt/ha i były niższe o 1,6 dt/ha od ubiegłorocznych, produkcja natomiast wyniosła ok. 32,6 tys. t i była większa od ubiegłorocznej o 6,6 tys. t, tj. o 25,2%.

Tabl. 17. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory strączkowych jadalnych

Wyszczególnienie	2006- -2010 ^a	2013	2014	2015		
	w liczbach bezwzględnych				2006- -2010 ^a =100	2014=100
Powierzchnia w tys. ha	34,5	39,6	53,2	91,0	263,8	171,1
Plony z 1 ha w dt	19,7	21,3	21,7	18,8	95,4	86,6
Zbiory w tys. ton	67,7	84,4	115,4	171,5	253,3	148,6

a Przeciętne roczne.

Wykres 3. Struktura zbiorów roślin strączkowych jadalnych.

W ogólnej powierzchni uprawy strączkowych jadalnych udział gospodarstw indywidualnych wynosił 92,7%.

W porównaniu z 2014 r. w gospodarstwach indywidualnych nastąpił spadek plonów strączkowych jadalnych o 3,2 dt/ha, natomiast produkcja strączkowych jadalnych w gospodarstwach indywidualnych w stosunku do zbiorów w roku 2014 zwiększyła się o 50,6 tys. t (o 48,4%).

Najwyższe plony strączkowych jadalnych, przekraczające 24,0 dt/ha uzyskano w województwach: pomorskim 28,4 dt/ha, opolskim 26,9 dt/ha, kujawsko-pomorskim 25,2 dt/ha, śląskim 24,6 dt/ha, natomiast najniższe plony uzyskano w województwie lubuskim – 9,6 dt/ha.

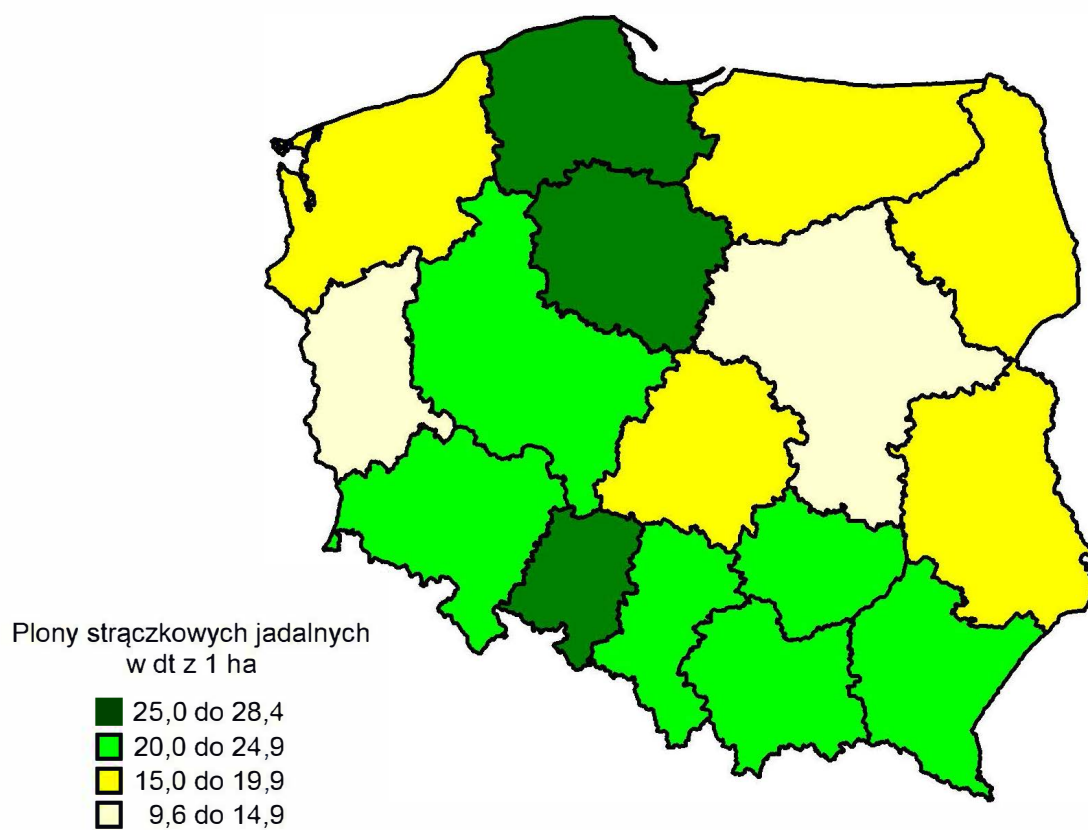
Najwyższą produkcję strączkowych jadalnych uzyskano w województwie lubelskim (46,4 tys. t), natomiast najniższe zbiory odnotowano w województwach: śląskim, podkarpackim i podlaskim.

Tabl. 18. Plony strączkowych jadalnych według grup producentów

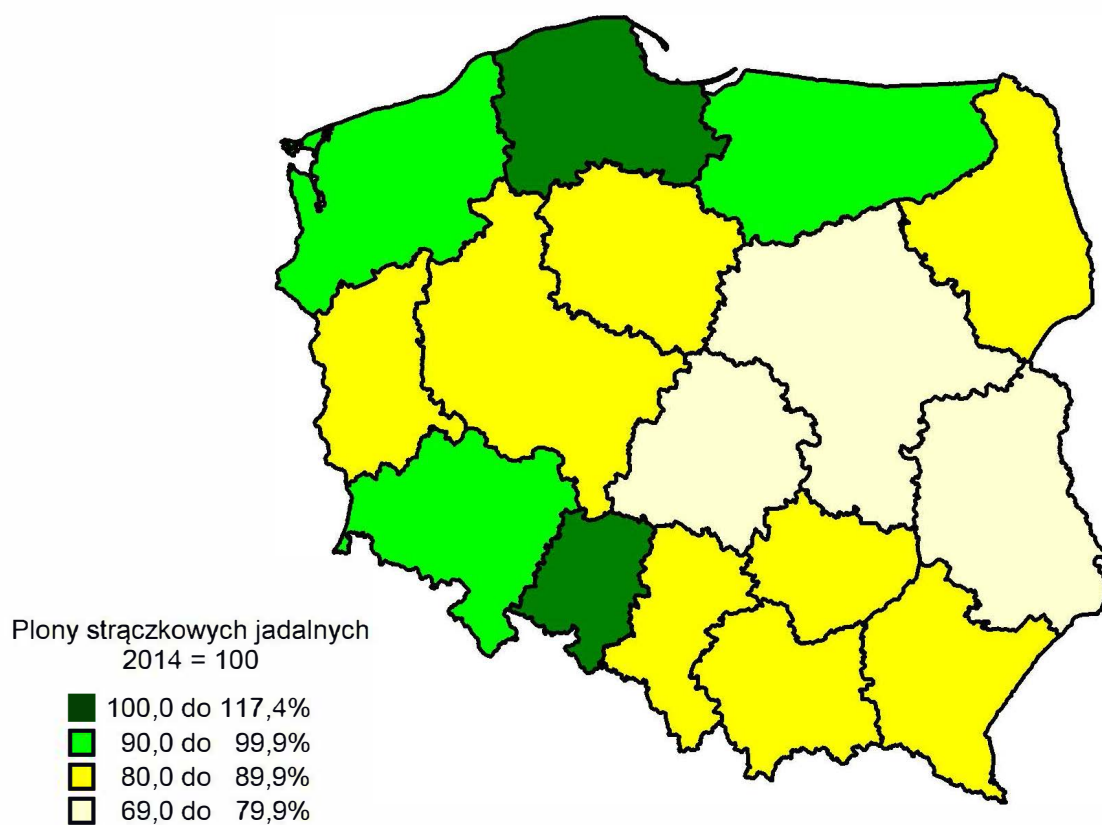
Wyszczególnienie	2006- -2010 ^a	2013	2014	2015		
	z 1 ha w dt				2006- -2010 ^a =100	2014=100
O g ó ł e m	19,7	21,3	21,7	18,8	95,4	86,6
w tym:						
gospodarstwa						
indywidualne	20,4	20,6	21,6	18,4	90,2	85,2

a Przeciętne roczne.

PLONY STRĄCZKOWYCH JADALNYCH

PLONY STRĄCZKOWYCH JADALNYCH 2014 = 100

Tabl. 19. Zbiory strączkowych jadalnych według grup producentów

Wyszczególnienie	2006- -2010 ^a	2013	2014	2015		
	w tysiącach ton				2006- -2010 ^a =100	2014=100
O g ó ł e m	67,7	84,4	115,4	171,5	253,3	148,6
w tym:						
gospodarstwa indywidualne	51,3	74,1	104,7	155,3	302,7	148,4

a Przeciętne roczne.

7. LEN ORAZ INNE PRZEMYSŁOWE

W 2015 roku powierzchnia uprawy **lnu włóknistego** zwiększyła się w odniesieniu do roku ubiegłego 18,5% i wyniosła niespełna 0,3 tys. ha, jednak o 1,6 tys. ha mniej od powierzchni z lat 2006-2010. Produkcja wyniosła blisko 0,5 tys. t i była większa w stosunku do roku poprzedniego o ok. 0,1 tys. t (o 25,8 %).

Tabl. 20. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory lnu włóknistego

Wyszczególnienie	2006- -2010 ^a	2013	2014	2015		
	w liczbach bezwzględnych				2006- -2010 ^a =100	2014=100
Powierzchnia w tys. ha	1,9	0,7	0,2	0,3	15,8	118,5
Plony z 1 ha w dt	18,0	18,7	15,7	16,7	92,8	106,4
Zbiory w tys. ton	3,4	1,2	0,4	0,5	14,7	125,8

a Przeciętne roczne.

Najwięcej lnu włóknistego uprawiano w województwie lubelskim – 197 ha, co stanowiło ok. 66,8% całkowitej powierzchni w kraju.

Tytoń uprawiano na powierzchni około 13,4 tys. ha – tj. o 1,2 tys. ha mniej niż w roku ubiegłym. Plony wyniosły 20,3 dt/ha i były o 3,6 dt/ha (o 14,9 %) niższe od plonów uzyskanych w roku 2014. Produkcja zmniejszyła się o 7,6 tys. t (o 21,9%) i wyniosła ok. 27,3 tys. t (w 2014 roku – 34,9 tys. t). Najwięcej tytoniu uprawiano w województwach: lubelskim (7,5 tys. ha), kujawsko-pomorskim (1,6 tys. ha) oraz małopolskim (1,2 tys. ha).

Chmiel uprawiano na powierzchni ok.1,5 tys. ha. Produkcja chmielu zmniejszyła się w porównaniu z ubiegłym rokiem o blisko 0,4 tys. t (o 15,1%) i wyniosła 2,3 tys. t.

Plony chmielu były o 0,4 dt/ha (o 2,8%) niższe od uzyskanych w roku 2014. Największą powierzchnię uprawy chmielu odnotowano w województwie lubelskim (ok. 1,3 tys. ha). W 7 województwach nie zanotowano uprawy chmielu.

Cykorie uprawiano na powierzchni ok. 1,3 tys. ha, tj. większej o 37% od powierzchni ubiegłorocznej. Przy plonach wynoszących 217,0 dt/ha (w 2014 roku – 333,8 dt/ha), produkcja wyniosła – 28,6 tys. t (w 2014 roku – 32,2 tys. t). Uprawę cykorii zanotowano w 5 województwach, największy areal uprawy odnotowano w województwie kujawsko-pomorskim (0,7 tys. ha).

8. UPRAWY PASTEWNE

W 2015 r. ogólna powierzchnia paszowa roślin pastewnych uprawianych w plonie głównym, łącznie z arealem trwałych użytków zielonych, wyniosła ponad 4,1 mln ha i w stosunku do roku poprzedniego była większa o około 75,6 tys. ha (o 1,9%). Powierzchnia polowych upraw pastewnych przeznaczonych na paszę zwiększyła się o ok. 102,9 tys. ha (o 10,8 %), natomiast powierzchnia trwałych użytków zielonych zmniejszyła się o 27,3 tys. ha (o 0,9 %) w porównaniu z rokiem ubiegłym.

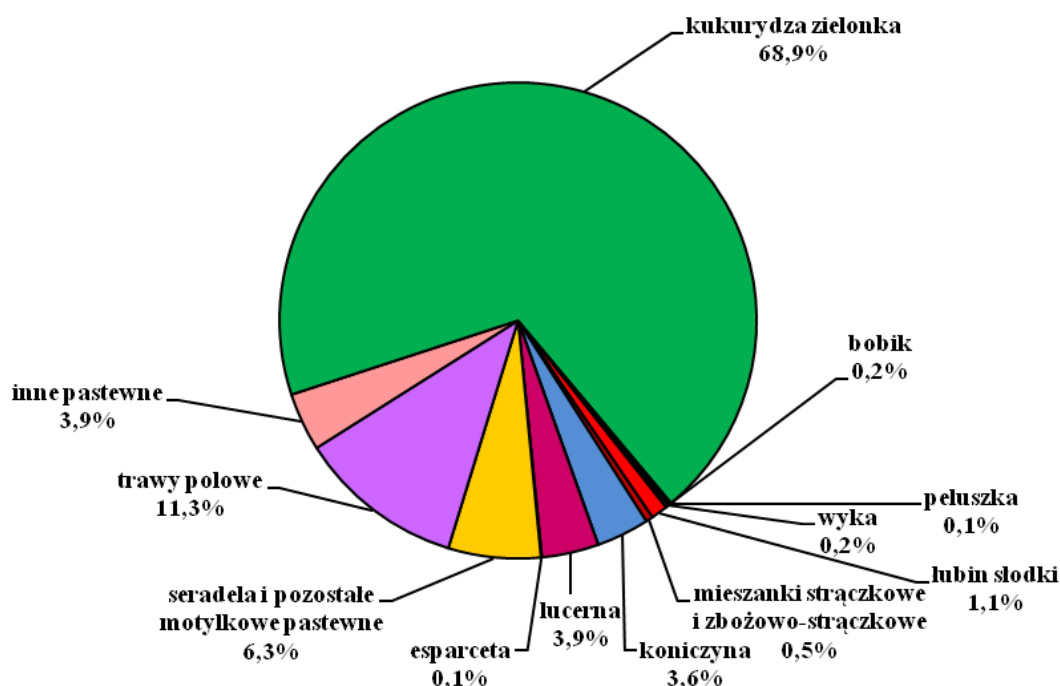
Tabl. 21. Powierzchnia paszowa

Wyszczególnienie	2006- -2010 ^a	2013	2014	2015		
	w tysiącach hektarów				2006- -2010 ^a =100	2014 =100
O g ó ł e m	4116,5	4108,2	4072,8	4148,4	100,8	101,9
Trwałe użytki zielone	3226,9	3206,3	3120,0	3120,1	96,7	100,0
Polowe uprawy pastewne	889,6	901,8	952,7	1055,6	118,7	110,8
w tym na zielonkę	858,9	890,26	941,5	1046,2	121,8	111,1
Udział polowych upraw pastewnych w powierzchni zasiewów ogółem	7,9	8,7	9,1	10,9	x	x

a Przeciętne roczne.

W grupie polowych upraw pastewnych największy wzrost powierzchni wystąpił w uprawach strączkowych pastewnych na zielonkę – o ok. 10,7 tys. ha (o 40,7%). Powierzchnia uprawy roślin motylkowych drobnonasiennych i innych pastewnych łącznie z trawami i pastwiskami polowymi na zielonkę zwiększyła się o 80,1 tys. ha (o 21,4%), a powierzchnia uprawy kukurydzy na zielonkę zwiększyła się o ok. 14,0 tys. ha (o 2,6%). Zmniejszyła się natomiast powierzchnia uprawy okopowych pastewnych o 1,9 tys. ha (o 16,9%).

Wykres 4. Struktura zbiorów polowych upraw pastewnych na zielonkę.
Zbiory polowych upraw pastewnych na zielonkę ogółem = 100

Uprawy pastewne na nasiona

W 2015 roku powierzchnia mieszanek zbożowo-strączkowych na ziarno zwiększyła się w porównaniu z rokiem ubiegłym o około 2,5 tys. ha (o 6,1%) i wyniosła 43,4 tys. ha. Zwiększyła się również powierzchnia uprawy roślin motylkowych drobnonasiennych, innych pastewnych i traw na nasiona do 65,6 tys. ha, tj. o 14,6 tys. ha (o 33,5%) w stosunku do powierzchni wykazanej w 2014 r.; zmniejszyła się natomiast znacznie powierzchnia łubinu gorzkiego uprawianego na ziarno do około 2,8 tys. ha (o 72,3%).

Zbiory mieszanek zbożowo-strączkowych na ziarno wyniosły 121,1 tys. t i były mniejsze od zbiorów uzyskanych w 2014 roku o ok. 13,3 tys. t (o 9,9%).

Zbiory ziarna strączkowych pastewnych łącznie z mieszkami zbożowo-strączkowymi (bez łubinu gorzkiego) wyniosły 543,3 tys. t i w porównaniu z 2014 r. były większe o około 191,5 tys. t (o 54,4%), a łubinu gorzkiego zebrano około 3,3 tys. t, tj. o 12,6 tys. t mniej niż w roku poprzednim.

Zbiory nasion roślin motylkowych drobnonasiennych, innych pastewnych i traw nasiennych wyniosły 33,4 tys. t i były o blisko 0,9 tys. t (o 2,8%) mniejsze od uzyskanych w 2014 r. Zmniejszenie produkcji nasion tej grupy roślin wynika ze spadku plonowania o 1,9 dt/ha (o 27,1%).

Tabl. 22. Zbiory nasion roślin pastewnych

Wyszczególnienie	2006- -2010 ^a	2013	2014	2015		
	w tysiącach ton				2006- -2010 ^a =100	2014 =100
Strączkowe pastewne (z mieszankami zbożowo-strączkowymi)	202,4	291,0	351,8	543,3	268,4	154,4
Motylkowe drobnonasienne i trawy	15,0	13,9	34,3	33,4	222,7	97,2

a Przeciętne roczne.

Polowe uprawy pastewne na paszę

Rośliny pastewne na paszę uprawiane na gruntach ornych (siano, zielonka z przeznaczeniem zarówno na bieżące skarmianie, jak i na kiszonkę) zajmowały powierzchnię ponad 1 mln ha, tj. o 102,9 tys. ha (o 10,8%) większą od powierzchni odnotowanej w 2014 r.

Powierzchnia uprawy roślin okopowych pastewnych wyniosła około 9,4 tys. ha i była niższa o 1,9 tys. ha w porównaniu z rokiem ubiegłym. Wystąpił również spadek plonów do 360 dt/ha, tj. o 120 dt/ha (o 25,0%) niższy od uzyskanych w 2014 r., a produkcja okopowych pastewnych wyniosła ok. 0,3 mln t i była o 203,0 tys. t (o 37,5%) niższa niż w roku poprzednim.

Największe zbiory okopowych pastewnych uzyskano w województwach: kujawsko-pomorskim (48,9 tys. t) i wielkopolskim (43,5 tys. t), natomiast najniższą produkcję uzyskano w województwach podlaskim (1,3 tys. t) i lubuskim (2,9 tys. t).

Powierzchnia uprawy buraków pastewnych wyniosła około 7,5 tys. ha i w porównaniu z 2014 r. zmniejszyła się o około 2,5 tys. ha (o 24,9%). Plony buraków pastewnych ukształtowały się na poziomie 374 dt/ha, natomiast zbiory buraków pastewnych wyniosły około 0,3 mln t, tj. o około 209,2 tys. ton (o 42,7%) mniej niż w 2014 roku.

Największe zbiory buraków pastewnych uzyskano w województwie kujawsko-pomorskim (40,4 tys. t) i małopolskim (38,2 tys. t), natomiast najniższą produkcję zanotowano w województwie podlaskim (1,3 tys. t) i lubuskim (2,5 tys. t).

Największy udział w uprawach przeznaczonych na zielonkę ma kukurydza – 68,9%. Kukurydza na zielonkę uprawiana była na powierzchni 555,2 tys. ha i w porównaniu z 2014 r. zwiększyła się o 14,0 tys. ha (o 2,6%). Przy plonach zielonej masy niższych od uzyskanych w 2014 r. o 121 dt/ha (o 25,2%) i wynoszących 357 dt/ha, zbiory zielonej masy wyniosły około 19,8 mln t i były o 6,0 mln t (o 23,4%) niższe od uzyskanych w 2014 r.

Najwyższe zbiory kukurydzy na zielonkę uzyskały województwa: podlaskie (3871,2 tys. t) i mazowieckie (3489,7 tys. t), natomiast najmniejsze zbiory zanotowano w województwach: podkarpackim (135,4 tys. t) i lubuskim (184,0 tys. t).

Strączkowe pastewne na zielonkę uprawiano na powierzchni 37,1 tys. ha i była ona większa od powierzchni w 2014 roku o około 10,7 tys. ha (o 40,7%). Przy plonach wynoszących 160 dt/ha, tj. o 35 dt/ha (o 17,8%) niższych niż w roku ubiegłym, zbiory zielonki wyniosły około 591,9 tys. t i były wyższe od ubiegłorocznych o 78,6 tys. t.

Największe zbiory zielonki roślin strączkowych pastewnych uzyskały województwa: pomorskie (95,7 tys. t), mazowieckie (68,4 tys. t) i warmińsko-mazurskie (67,7 tys. t), natomiast najmniejsze uzyskano w województwach: podlaskim (5,0 tys. t), opolskim (7,5 tys. t) i lubuskim (12,5 tys. t).

Zielonkę z roślin motylkowych drobnonasiennych, innych pastewnych i traw łącznie zebrano z powierzchni 454,0 tys. ha, tj. o 80,1 tys. ha (o 21,4%) większej niż w 2014 r. Plony wynosiły 184 dt/ha i były niższe o 64 dt/ha (o 25,8 %) od ubiegłorocznych, zbiory zielonki motylkowych drobnonasiennych, innych pastewnych i traw były o około 933,1 tys. t (o 10,1%) niższe od uzyskanych w 2014 r. i wyniosły około 8,3 mln t.

Powierzchnia uprawy koniczyny na zielonkę zwiększyła się w stosunku do roku ubiegłego i wyniosła ok. 48,3 tys. ha, tj. o 6,0 tys. ha (o 14,1%) mniej niż w 2014 roku. Plony koniczyny na zielonkę oszacowano na poziomie 213 dt/ha, a więc niżej od ubiegłorocznych o 48 dt/ha (o 18,4%), natomiast zbiory zielonki koniczyny wyniosły 1030,0 tys. t i były niższe o około 76 tys. t (o 6,9%) od zbiorów uzyskanych w 2014 r.

Największe zbiory koniczyny na zielonkę uzyskano w województwach: warmińsko-mazurskim (209,5 tys. t) i lubelskim (164,4 tys. t), natomiast najniższe w województwach: opolskim (6,9 tys. t) i śląskim (18,4 tys. t)

Powierzchnia lucerny na zielonkę wyniosła około 44 tys. ha i zwiększyła się o 13,5 tys. ha (o 44,3%) w stosunku do powierzchni uprawy lucerny na zielonkę w 2014 r. Plony lucerny na zielonkę oszacowano na 253 dt/ha i w porównaniu z 2014 r. były niższe o 69 dt/ha (o 21,4%).

Zbiory lucerny na zielonkę wyniosły 1113 tys. t i były wyższe od uzyskanych w roku ubiegłym o 132,5 tys. t (o 13,5%). Najwyższe zbiory zielonki z lucerny uzyskano w województwach: wielkopolskim (388,5 tys. t) i kujawsko-pomorskim (173,5 tys. t), a najniższe w województwie podkarpackim (4,6 tys. t).

Powierzchnia esparcety na zielonkę wyniosła 1,1 tys. ha i była o 0,7 tys. ha (o 38,7 %) większa od powierzchni z roku ubiegłego. Plony wynosiły 165 dt/ha i były niższe o 45 dt/ha

(o 21,5 %) od uzyskanych w poprzednim sezonie wegetacji, a produkcja zielonej masy esparcety zmniejszyła się o 19,7 tys. t (o 51,9%) i wyniosła około 18,2 tys. t.

Najwyższe zbiory zielonki z esparcety uzyskano w województwie lubelskim (4,2 tys. t) i świętokrzyskim (3,9 tys. t).

Znacznie zwiększyła się powierzchnia seradeli i innych motylkowych na zielonkę. W 2015 r. powierzchnia ta wyniosła 118,7 tys. ha i była o około 110,0 tys. ha, (ponad trzynasto-krotnie) większa niż w 2014 r. Przy plonach wynoszących 152 dt/ha, tj. o 28 dt/ha (o 15,5%) niższych od uzyskanych w poprzednim sezonie wegetacji, produkcja zielonej masy seradeli i innych motylkowych na zielonkę zwiększyła się o 1,6 mln t (ponad jedenastokrotnie) i wyniosła około 1,8 mln t.

Najwyższe zbiory zielonki z seradeli i innych motylkowych uzyskano w województwie warmińsko-mazurskim (364,2 tys. t) i zachodniopomorskim (322,7 tys. t), natomiast najniższe w województwie opolskim (6,2 tys. t).

Powierzchnia uprawy traw polowych na zielonkę wyniosła 177,3 tys. ha i była niższa w stosunku do odnotowanej w 2014 r. o 35,5 tys. ha (o 16,7%). Przy plonach niższych od ubiegłorocznych i wynoszących 183 dt/ha, zbiory zielonej masy traw polowych wyniosły 3244 tys. t.

Najwyższe zbiory zielonki z traw polowych uzyskano w województwach: podlaskim (813,9 tys. t) i warmińsko-mazurskim (425,0 tys. t), natomiast najniższe w województwie opolskim (30,7 tys. t).

Powierzchnia innych pastewnych na zielonkę wyniosła około 64,5 tys. ha i była mniejsza od powierzchni wykazanej w 2014 r. o około 13,2 tys. ha (o 17,0%). Plony innych pastewnych na zielonkę wyniosły 176 dt/ha i były o 42 dt/ha niższe od ubiegłorocznych.

Zbiory zielonki innych pastewnych na zielonkę wyniosły 1134,9 tys. t i były niższe w porównaniu z ubiegłorocznymi o około 555,3 tys. t (o 32,9%).

Najwyższe zbiory innych pastewnych na zielonkę uzyskano w województwach: dolnośląskim (164,0 tys. t), warmińsko-mazurskim (156,7 tys. t) i zachodniopomorskim (153,7 tys. t), a najniższe w województwach: łódzkim (6,7 tys. t) i podlaskim (7,7 tys. t).

Produkcja z trwałych użytków zielonych

W 2015 roku powierzchnia trwałych użytków zielonych w gospodarstwach rolnych wyniosła ponad 3,1 mln ha i w porównaniu z 2014 r. zmniejszyła się o 27,3 tys. ha. Plony z trwałych użytków zielonych w przeliczeniu na siano wyniosły 40,1 dt/ha i były niższe

od uzyskanych w poprzednim roku o 9,7 dt/ha (o 19,5%). Produkcja siana z trwałych użytków zielonych była mniejsza od ubiegłorocznej o 3,1 mln t i wyniosła 12,4 mln t.

Powierzchnia łąk trwałych w gospodarstwach rolnych w 2015 r. wyniosła ponad 2,7 mln ha i w porównaniu do 2014 r. zwiększyła się o 23,7 tys. ha (o 0,9%). Łączne plony z łąk trwałych (I, II i III pokos) w przeliczeniu na siano wyniosły 41,9 dt/ha i były niższe od uzyskanych w 2014 r. o 10,2 dt/ha (o 19,6%).

Szacuje się, że powierzchnia łąk trwałych nie wykorzystywanych gospodarczo, tj. nieeksploatowanych oraz skoszonych, lecz nie zebranych, łącznie w I pokosie wyniosła blisko 300,0 tys. ha, tj. 11,3% ogólnej powierzchni łąk trwałych, w II pokosie powierzchnia ta wyniosła ok. 517,7 tys. ha, tj. 19,5%, a w III pokosie powierzchnia łąk niewykorzystywanych gospodarczo wyniosła około 916,7 tys. ha, tj. 34,5%.

Plony I pokosu z łąk trwałych w przeliczeniu na siano wyniosły 29,5 dt/ha (o 3,9 dt/ha większe), plony II pokosu wyniosły 16,1 dt/ha (o 1,4 dt/ha mniejsze), plony III pokosu wyniosły 10,7 dt/ha (o 1,8 dt/ha większe od analogicznych uzyskanych w 2014 r.).

Produkcja siana z łąk trwałych łącznie z trzech pokosów wyniosła ponad 11,1 mln t i była mniejsza od produkcji z 2014 r. o ok. 2,6 mln t.

Tabl. 23. Zbiory roślin pastewnych na paszę

Wyszczególnienie	2006- -2010 ^a	2013	2014	2015		
	w tysiącach ton				2006- -2010 ^a =100	2014 =100
Okopowe pastewne	1185,4	505,1	540,7	337,8	28,5	62,5
Strączkowe pastewne	243,3	406,2	513,3	591,9	243,3	115,3
Motylkowe drobnonasienne ^b	10116,8	9954,4	9238,4	8343,2	82,5	90,3
Kukurydza na zielonkę	16450,8	22449,2	25844,3	19801,8	120,4	76,6
Trwałe użytki zielone ^c	14373,8	15440,4	15543,7	12399,4	86,3	79,8
łąki trwałe	11797,7	13028,0	13718,1	11126,4	94,3	81,1
pastwiska trwałe	2576,1	2412,5	1825,6	1273,0	49,4	69,7

a Przeciętne roczne. b Łącznie z trawami i pastwiskami polowymi. c W przeliczeniu na siano.

Powierzchnia pastwisk trwałych w gospodarstwach rolnych wyniosła około 434,7 tys. ha i w porównaniu z 2014 r. zmniejszyła się o ok. 51,0 tys. ha (o 10,5%). Przy plonie

wynoszącym 146 dt/ha zielonki produkcja z pastwisk wyniosła blisko 6,4 mln t i była niższa od produkcji z roku 2014 o ok. 2,8 mln t (o 30,3%).

9. WARZYWA

Łączne zbiory warzyw (gruntowych i spod osłon) wyniosły w 2015 r. **4795,1** tys. t, tj. o 812,0 tys. t (o 14,5%) mniej od produkcji uzyskanej w roku poprzednim.

Do oszacowania zbiorów warzyw gruntowych wzięto pod uwagę wszystkie plantacje oraz uprawy w ogrodach przydomowych.

Powierzchnia uprawy warzyw gruntowych w gospodarstwach rolnych oraz w przynależących do nich ogrodach przydomowych wynosiła 175,7 tys. ha i była nieco wyższa (o 1,9%) od arealu ich uprawy w 2014 r. W gospodarstwach indywidualnych powierzchnia ta wyniosła 165,2 tys. ha (wzrost o 1,2%). Według szacunku rzeczoznawców, wzrost powierzchni dotyczył większości gatunków, przede wszystkim należących do grupy pozostałe, m.in. dotyczył kukurydzy cukrowej i grochu zielonego. Tylko dla nielicznych gatunków warzyw zanotowano niewielki spadek powierzchni uprawy.

Tabl. 24. Powierzchnia uprawy warzyw gruntowych według grup producentów

Wyszczególnienie	2006- -2010 ^a	2013	2014	2015		
	w tysiącach hektarów				2006- -2010 ^a =100	2014 =100
O g ó ł e m	200,7	142,1	172,4	175,7	87,5	101,9
w tym: gospodarstwa indywidualne	193,4	136,5	163,2	165,2	85,4	101,2

a Przeciętne roczne.

Pomimo wzrostu powierzchni uprawy, **zbiory warzyw gruntowych** w 2015 r. były niższe od produkcji z 2014 (o 846,2 tys. t, tj. o 18,2%) r. oraz niższe od średnich zbiorów z lat 2006–2010 (o 16,9%) i wyniosły blisko **3,8 mln ton**. Produkcja większości gatunków była zdecydowanie niższa od uzyskanej w roku poprzednim z uwagi na wyjątkowo niekorzystne warunki podczas prawie całego okresu wegetacji. Wysadzanie rozsąd oraz siewy były opóźnione w porównaniu z rokiem poprzednim, a wschody przeważnie słabsze (z uwagi na brak dostatecznej ilości wilgoci wiosną, zimną glebę oraz duże wahania temperatur).

Rozwój roślin przebiegał często w niesprzyjających warunkach i był spowolniony. Na niektórych plantacjach, po okresie długotrwałego braku opadów, wystąpiły ulewne deszcze i konieczne było dokonanie przesiewów. Z kolei na przełomie czerwca i lipca wegetacja warzyw została zahamowana na skutek braku opadów oraz bardzo wysokich temperatur powietrza (ucierpiały wówczas szczególnie odmiany wczesne). W drugiej dekadzie lipca warunki poprawiły się na krótko, lecz kolejne wystąpienie suszy, tym razem długotrwałej, spowodowało, że na wielu plantacjach wzrost warzyw (późnych odmian) przebiegał w ekstremalnie trudnych warunkach. Spowodowało to znaczące obniżenie plonowania, a co za tym idzie także potencjalnej produkcji. Na wielu plantacjach ekstremalne warunki przyczyniły się także do rozwoju chorób, co z kolei wpłynęło ujemnie na jakość plonu. Największy spadek zbiorów w porównaniu do roku poprzedniego zanotowano dla warzyw kapustnych oraz korzeniowych, które najbardziej odczuły skutki suszy. Warzywa ciepłolubne natomiast z powodu suszy ucierpiały w mniejszym stopniu.

Tabl. 25. Zbiory warzyw gruntowych według grup producentów

Wyszczególnienie	2006- -2010 ^a	2013	2014	2015		
	w tysiącach ton				2006- -2010 ^a =100	2014 =100
O g ó ł e m	4564,7	4003,9	4639,0	3792,8	83,1	81,8
w tym: gospodarstwa indywidualne	4421,6	3873,0	4458,4	3641,1	82,3	81,7

a Przeciętne roczne.

Łączną produkcję **kapusty** oszacowano na 875,0 tys. t, tj. o 24,3% mniej od zbiorów z roku poprzedniego. Plonowanie kapusty w sezonie 2015 było bardzo słabe (o 23% niższe od plonowania w poprzednim sezonie). Zdecydowane obniżenie plonów było główną przyczyną spadku produkcji, gdyż areal uprawy kapusty zmniejszył się tylko nieznacznie w porównaniu do poprzedniego sezonu. Powierzchnia uprawy kapusty w 2015 r. została oszacowana na 23,5 tys. ha.

Zbiory **kalafiorów** w sezonie 2015 wyniosły 194,6 tys. t i były o 20,8% niższe niż w roku poprzednim. Na spadek produkcji wpłynęło, podobnie jak w przypadku kapusty, znaczne obniżenie plonowania w stosunku do roku 2014 (o 23,5%). Powierzchnia uprawy kalafiorów była natomiast nieco wyższa od arealu ich uprawy w 2014 r.

Tabl. 26. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory warzyw gruntowych

Wyszczególnienie		2006- -2010 ^a	2013	2014	2015		
A - powierzchnia w tys. ha B - plony z 1 ha w dt C - zbiory w tys. ton		w liczbach bezwzględnych				2006- -2010 ^a =100	2014 =100
O g ó ł e m	A	200,7	142,1	172,4	175,7	87,5	101,9
	C	4564,7	4003,9	4639,0	3792,8	83,1	81,8
Kapusta	A	29,6	19,9	23,9	23,5	79,6	98,4
	B	404	490	483	372	92,1	77,0
	C	1195,4	975,4	1156,4	875,0	73,2	75,7
Kalafiory	A	10,6	8,9	9,9	10,3	96,7	103,6
	B	207	235	247	189	91,3	76,5
	C	220,1	210,1	245,6	194,6	88,4	79,2
Cebula	A	30,9	20,1	24,7	25,0	80,9	101,2
	B	210	274	263	219	104,3	83,3
	C	649,3	551,1	651,1	548,4	84,5	84,2
Marchew jadalna	A	28,3	19,1	22,4	22,1	78,4	99,0
	B	302	389	368	306	101,3	83,2
	C	853,3	742,5	822,6	677,7	79,4	82,4
Buraki ćwikłowe	A	12,7	8,6	11,0	10,9	85,8	99,4
	B	263	346	325	272	103,4	83,7
	C	335,7	298,2	357,8	297,0	88,5	83,0
Ogórki	A	18,3	13,5	15,3	15,0	81,8	98,0
	B	147	188	174	147	100,0	84,5
	C	269,2	253,6	266,9	220,6	81,9	82,6
Pomidory	A	12,1	9,5	10,3	10,6	88,3	102,9
	B	211	284	263	222	105,2	84,4
	C	254,4	270,4	271,9	236,4	92,9	86,9
Pozostałe ^b	A	58,2	42,4	54,8	58,1	99,9	106,1
	B	135	166	158	128	94,8	81,0
	C	787,2	702,7	866,7	743,1	94,4	85,7

a Przeciętne roczne. b Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar, szparagi, koper i inne.

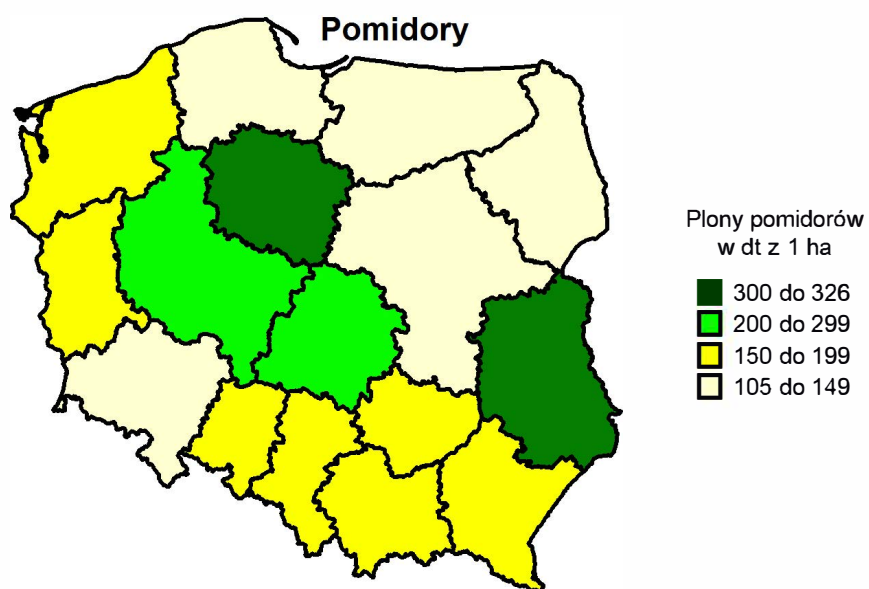
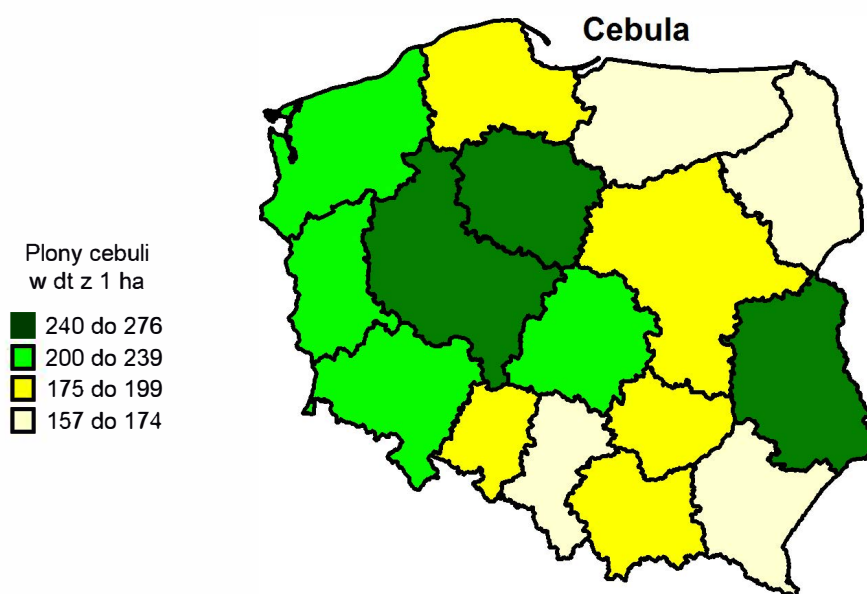
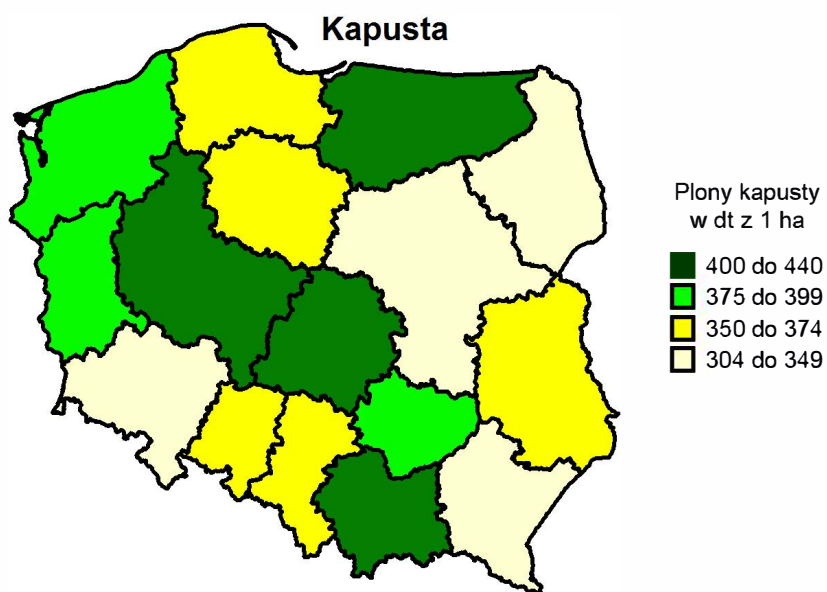
Produkcja **cebuli** zmniejszyła się o 15,8% w stosunku do roku poprzedniego i wyniosła 548,4 tys. t. Spadek produkcji spowodowany był jedynie obniżeniem plonowania, cebula z ostatnich zbiorów była na ogół drobniejsza. Średnie plony cebuli były o 16,7% niższe od plonów uzyskanych w sezonie 2014, chociaż nieco wyższe w porównaniu do plonowania z lat 2006-2010. Areal uprawy cebuli był nieco większy od powierzchni uprawy w roku poprzednim, warzywa tego gatunku uprawiano na łącznym areale 25,0 tys. ha.

Produkcja **marchwi jadalnej** wyniosła 677,7 tys. t, tj. o 17,6% mniej niż w roku poprzednim, a **buraków ćwikłowych** – 297,0 tys. t (o 17,0% mniej). Było to wynikiem niekorzystnych dla warzyw korzeniowych warunków wegetacji i związanego z tym bardzo słabego plonowania.

Warunki agrometeorologiczne dla **warzyw ciepłolubnych** nie były w 2015 r. tak ekstremalnie trudne, jak dla innych warzyw. W związku z tym spadek plonowania pomidorów i ogórków, był nieco mniejszy niż w przypadku innych gatunków i wyniósł odpowiednio 15,6% oraz 15,5%. Produkcja **pomidorów** została oszacowana na 236,4 tys. t i była niższa od produkcji roku 2014 o 13,1%, przy czym areal ich uprawy był nieco większy niż w poprzednim sezonie. Zbiory **ogórków** w sezonie 2015 r. zostały ocenione na 220,6 tys. t (tj. o 17,4% mniej niż w roku poprzednim).

Łączną produkcję **warzyw z grupy „pozostałe”** oszacowano na 743,1 tys. t (o 14,3% mniej od uzyskanych w roku 2014), przy czym znaczny spadek plonów (o 19%) został nieco zniwelowany ze względu na wzrost powierzchni uprawy tej grupy warzyw. Z uwagi na rosnącą popularność uprawy wielu gatunków należących do tej grupy, łączna powierzchnia, z której dokonano zbioru pozostałych gatunków warzyw gruntowych w 2015 r. zwiększyła się, w stosunku do roku poprzedniego o 6,1%.

PLONY WARZYW GRUNTOWYCH

Powierzchnia uprawy warzyw pod osłonami w cyklu wiosennym 2015 r. została oszacowana na ponad 5406 ha, natomiast w cyklu jesiennym na blisko 2069 ha.

Zbiory warzyw spod osłon łącznie z cyklu wiosennego i jesiennego wyniosły 1002,3 tys. t i były o ok. 3,5% wyższe od uzyskanych w poprzednim roku.

Tabl. 27. Powierzchnia upraw pod osłonami w cyklu wiosennym 2015 r.^a

Wyszczególnienie	Warzywa				Kwiaty ogółem ^a
	ogółem	z tego			
		pomidory	ogórki	pozostałe	
		w tys. m ²			
Razem	54063,6	20464,9	11690,5	21908,2	7534,3
Szklarnie	15887,3	10001,4	3735,1	2150,8	3326,8
Tunele foliowe ^b	37790,4	10463,5	7838,8	19488,2	4175,1
Inspekty	385,9	x	116,7	269,3	32,4
		2014=100			
Razem	96,6	94,3	95,1	99,7	95,5
Szklarnie	95,7	99,5	89,3	90,6	87,7
Tunele foliowe ^b	97,0	89,7	98,1	100,9	102,7
Inspekty	94,6	x	102,1	91,7	109,1

a Dla kwiatów szacunek w terminie jesiennym. b Powyżej 1,5 m w szczycie.

Tabl. 28. Zbiory warzyw uprawianych pod osłonami w 2015 r.

Wyszczególnienie	Warzywa			
	ogółem	z tego		
		pomidory	ogórki	pozostałe
		w tys. ton		
Razem	1002,3	553,2	266,7	182,4
Szklarnie	440,6	323,4	99,6	17,6
Tunele foliowe ^a	558,3	229,9	165,4	163,0
Inspekty	3,5	x	1,7	1,8
		2014=100		
Razem	103,5	102,7	100,6	111,0
Szklarnie	103,3	104,8	99,6	97,4
Tunele foliowe ^a	103,9	99,8	101,5	112,9
Inspekty	84,2	x	76,3	93,0

a Powyżej 1,5 m w szczycie.

10. OWOCE Z DRZEW I KRZEWÓW OWOCOWYCH ORAZ PLANTACJI JAGODOWYCH

W 2015 r. zbiory **owoców ogółem** uzyskane z gospodarstw rolnych oraz z przynależących do nich ogrodów przydomowych wyniosły 4099,8 tys. t i były o 2,1% niższe od zbiorów uzyskanych w 2014 r. (o 89,0 tys. t), a o ponad 35% wyższe od średniej produkcji z lat 2006-2010.

Warunki wegetacji roślin sadowniczych przebiegały początkowo bez większych zakłóceń. Na większości plantacji nie odnotowano znaczących uszkodzeń mrozowych i przymrozkowych. Kwitnienie było na ogół obfite (choć w wielu rejonach warunki nie sprzyjały zapylaniu), ilość zawiązków pozostałych po czerwcowym opadzie była wystarczająca i zwiastowała dobre plony. Dla wielu gatunków potencjał produkcyjny był znacznie wyższy niż w roku poprzednim, jednak z uwagi na długotrwałą suszę, jaka wystąpiła od miesiąca lipca, przewidywane zbiory nie zostały osiągnięte.

Tabl. 29. Zbiory owoców ogółem według grup producentów

Wyszczególnienie	2006- -2010 ^a	2013	2014	2015		
	w tysiącach ton			2006- -2010 ^a =100	2014 =100	
O g ó ł e m	3027,1	4128,4	4188,8	4099,8	135,4	97,9
w tym: gospodarstwa indywidualne	2974,3	4090,4	4144,3	4055,7	136,4	97,9

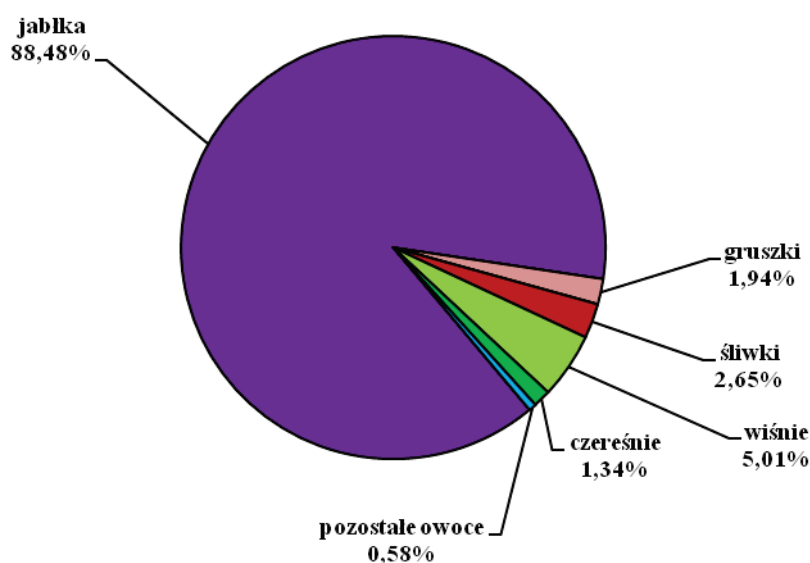
a Przeciętne roczne.

Owoce z drzew

Mimo trudnych warunków spowodowanych suszą, produkcja owoców z drzew była wysoka. Zbiory oszacowane zostały na 3581,5 tys. t, tj. tylko o ok. 1,1% mniej od bardzo wysokich zbiorów uzyskanych w roku poprzednim, natomiast aż o ok. 42,4% więcej od średniej produkcji z lat 2006-2010. Początkowo zbiory owoców (zwłaszcza jabłek) zapowiadały się na bardzo wysokim poziomie. Pod względem produkcji jabłek potencjalnie mógł to być rok rekordowy, jednak z uwagi na długotrwałą suszę zbiory przewidywane w lipcu nie zostały osiągnięte. Okres suszy na wielu plantacjach spowodował znaczące

zdrobnienie owoców, co odbiło się na plonach i zbiorach. Bardzo niskie plonowanie odnotowano w sadach przydomowych oraz na plantacjach nieposiadających systemu nawadniania, natomiast w sadach nawadnianych tegoroczne plony były wyjątkowo wysokie. Obserwuje się bardzo duże różnice w plonowaniu pomiędzy sadami wysokotowarowymi, a sadami małymi, w których nakłady na produkcję są niskie.

Wykres 5. Struktura zbiorów owoców z drzew.
Zbiory owoców z drzew ogółem = 100

Zbiory jabłek w 2015 r. oszacowano na 3168,8 tys. t, tj. na poziomie nieco niższym od rekordowych zbiorów uzyskanych w roku poprzednim. Należy jednak podkreślić, że jest to produkcja o blisko 50% wyższa od średniej z lat 2006-2010. Uzyskanie tak wysokich zbiorów (pomimo trudnych warunków spowodowanych suszą), było możliwe dzięki bardzo dużemu potencjałowi produkcyjnemu sadów jabłoniowych, a także coraz powszechniej stosowanemu nawadnianiu plantacji (w okres pełnego owocowania wchodzi kolejne nowo założone plantacje o większej gęstości nasadzeń i uprawą bardziej plennych odmian).

W porównaniu z rokiem 2014 r. zanotowano wzrost powierzchni uprawy jabłoni w sadach, a struktura odmianowa tych sadów uległa niewielkiej zmianie. Nadal dominowały trzy odmiany: Idared, Szampion i Jonagold (ich łączny udział w powierzchni uprawy jabłoni stanowił ok. 39%). W stosunku do roku poprzedniego nastąpił wzrost udziału odmiany Idared, Ligol, Gloster i Gala.

Tabl. 30. Powierzchnia uprawy jabłoni i zbiory jabłek w sadach według odmian w 2015 r.

Wyszczególnienie	Powierzchnia uprawy drzew ogółem w sadach		Zbiory w sadach	
	w tys. ha	ogółem=100	w tys. t	ogółem=100
O g ó ł e m	180,4	100.0	3145,8	100.0
Idared	33,7	18,7	599,9	19,1
Szampion	19.0	10,5	353,1	11,2
Jonagold	17,6	9,8	311,1	9,9
Ligol	14,4	8.0	274.0	8,7
Gloster	10,3	5,7	197,5	6,3
Cortland	8,7	4,8	145,4	4,6
Golden Delicious	7,4	4,1	136,8	4,3
Lobo	7,2	4.0	123,3	3,9
Gala	6,8	3,8	130,9	4,2
Elstar	6.0	3,3	109,4	3,5
Antonówka	4,1	2,2	60,9	1,9
Jonatan	3,8	2,1	61,2	1,9
Spartan	3,7	2.0	62,8	2.0
Red Delicious	3,6	2.0	56,5	1,8
Mc Intosh	2,3	1,3	41,3	1,3
Melrose	2,2	1,2	34,7	1,1
Boskoop	1,8	1.0	31,9	1.0
Bankroft	1,4	0,8	17,9	0,6
Pozostałe	26.4	14.6	397.2	12.6

Tabl. 31. Powierzchnia uprawy drzew owocowych w sadach

Wyszczególnienie	2014	2015	
	w tysiącach ha		2014 = 100
O g ó ł e m	244.3	248.6	101.8
Jabłonie	172.8	180.4	104.4
Grusze	9.2	9.2	99.8
Śliwy	15.4	13.9	90.0
Wiśnie	30.7	29.6	96.3
Czereśnie	10.2	9.5	93.4
Pozostałe	6,0	6,0	100,4

Tabl. 32. Zbiory owoców z drzew ogółem (w sadach i poza sadami łącznie)

Wyszczególnienie	2006- -2010 ^a	2013	2014	2015		
	w tysiącach ton			2006- -2010 ^a =100	2014 =100	
O g ó ł e m	2514,7	3521,6	3620,1	3581,5	142,4	98,9
Jabłonie	2136,0	3085,1	3195,3	3168,8	148,4	99,2
Grusze	58,5	75,7	73,7	69,6	118,9	94,4
Śliwy	93,0	102,4	106,1	94,9	102,0	89,5
Wiśnie	168,1	188,2	176,5	179,4	106,7	101,6
Czereśnie	38,0	47,6	48,1	48,1	126,7	100,1
Brzoskwinie	8,6	10,4	9,8	9,9	115,4	101,8
Morele	3,2	4,1	3,7	3,7	113,6	99,0
Orzechy włoskie	9,2	8,1	6,9	7,1	77,0	102,1

a Przeciętne roczne.

Zbiory **gruszek** wyniosły około 69,6 tys. t, tj. o 5,6% mniej od produkcji z 2014 roku, jednak zdecydowanie więcej w porównaniu ze średnią z lat 2006 – 2010 (o blisko 19%). Zmniejszenie zbiorów było przede wszystkim wynikiem słabszego plonowania, ale także niewielkiego ograniczenia powierzchni uprawy tego gatunku w porównaniu do poprzedniego sezonu. Podobnie jak w przypadku jabłek, warunki pogodowe podczas dorastania owoców nie sprzyjały uzyskaniu tak wysokich plonów, jakie były przewidywane na początku sezonu.

Produkcja **śliwek** wyniosła 94,9 tys. t i była o 10,5% niższa od wysokich zbiorów roku poprzedniego, lecz nieco wyższa w porównaniu do średniej z lat 2006–2010. Powierzchnia uprawy śliw uległa ograniczeniu (o ok. 10%), a plonowanie było słabsze od zanotowanego w 2014 r. Zaobserwowano także znaczne różnice w plonowaniu poszczególnych odmian śliw. Odmiany późne bardziej ucierpiały na skutek suszy i brak dostatecznej ilości wilgoci w glebie wpłynął niekorzystnie na ich plonowanie.

Zbiory **wiśni** wyniosły 179,4 tys. t i były o 1,6% wyższe od uzyskanych w roku poprzednim oraz o 6,7% wyższe od średniej z lat 2006–2010. Na niektórych plantacjach czynnikiem ograniczającym plonowanie było zdrobnienie owoców (spowodowane przez suszę), a na plantacjach niechronionych porażenie przez brunatną zgniliznę. W ostatnim sezonie nie zanotowano natomiast problemów ze zbytem wiśni, jakie wystąpiły w 2014 r.

Produkcja **czereśni** była bardzo wysoka (zbliżona do uzyskanej w roku 2014, jednocześnie o blisko 27% wyższa od średniej z lat 2006–2010) i wyniosła 48,1 tys. t. Czereśnie, jako gatunek zbierany we wcześniejszym okresie, w znacznie mniejszym stopniu odczuły brak dostatecznej ilości wilgoci w glebie i ich plonowanie w sezonie 2015 było dość dobre. Pomimo ograniczenia areału uprawy tego gatunku możliwe było osiągnięcie wysokich zbiorów.

Łączna produkcja **brzoskwiń, moreli i orzechów włoskich** została oszacowana na 20,7 tys. t, tj. na poziomie nieco wyższym od produkcji uzyskanej w 2014 r. W porównaniu z rokiem poprzednim nieznacznemu zmniejszeniu uległy jedynie zbiory moreli, natomiast produkcja brzoskwiń i orzechów włoskich była nieco wyższa. Susza nie miała większego wpływu na ograniczenie plonowania tych gatunków.

Owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych

Łączne zbiory **owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych** w 2015 r. wyniosły 518,3 tys. t (były o 8,9% niższe od łącznych zbiorów roku poprzedniego i tylko nieco wyższe od średniej produkcji z lat 2006 – 2010). W stosunku do roku poprzedniego zanotowano jedynie wzrost produkcji truskawek oraz borówki wysokiej. Znaczny spadek produkcji (sięgający blisko 40%) odnotowano natomiast dla malin.

Plantacje truskawek przezimowały w większości dobrze (nieznaczne uszkodzenia mrozowe zanotowano jedynie lokalnie), a straty przymrozkowe wiosną były niewielkie. Na plantacjach krzewów owocowych także nie zaobserwowano znaczących strat mrozowych i przymrozkowych, lecz warunki wegetacji dla krzewów owocowych były na ogół niesprzyjające. Brak dostatecznej ilości wilgoci w glebie istotnie wpłynął na zmniejszenie ich plonowania, zwłaszcza malin. Susza była głównym czynnikiem ograniczającym uzyskanie wyższych plonów z krzewów owocowych, lecz nie jedynym. W przypadku porzeczki czarnej o wysokości zbiorów zdecydował przede wszystkim czynnik ekonomiczny – część owoców, podobnie jak w roku poprzednim, nie została zebrana. Łączne zbiory **porzeczki** uzyskane

w sadach i poza sadami (wraz z ich produkcją w ogrodach przydomowych) oceniono na 159,9 tys. t, w tym **porzeczek czarnych** 120,8 tys. t. Produkcja porzeczek czarnych w sezonie 2015 byłaby znacznie większa, gdyby wszystkie owoce zostały zebrane, jednak, z uwagi na niską cenę skupu, wielu plantatorów produkujących te owoce z przeznaczeniem do przemysłu, zaniechało zbioru. Plon biologiczny (drugi rok z rzędu) nie został zebrany, a produkcja porzeczek była nieco niższa od uzyskanej w 2014 r. (zmniejszyła się o 1,6% w porównaniu z rokiem 2014 i o 13,4% w stosunku do średniej z lat 2006–2010). Pomimo powtarzającego się problemu z opłacalnością zbytu porzeczek, zanotowano jednak wzrost powierzchni uprawy tego gatunku na plantacjach w porównaniu z rokiem 2014.

Do szacunku produkcji **truskawek i poziomek** włączono powierzchnię ich uprawy z ogrodów przydomowych (przynależących do gospodarstw rolnych). Nie uwzględniono jedynie niewielkich upraw, które nie spełniały kryteriów, obecnie stosowanej, definicji gospodarstwa rolnego. Doszacowano natomiast, na podstawie danych administracyjnych z lat poprzednich, znaczącą powierzchnię ekologicznych plantacji truskawek. Łączną powierzchnię uprawy truskawek i poziomek oceniono ostatecznie jako nieco niższą niż w roku 2014, a ich produkcja została oszacowana na 204,9 tys. t, tj. o 1,2% więcej od dość dobrych zbiorów z roku poprzedniego, a o ponad 11% więcej od średniej 2006–2010. Pomimo zmiennych warunków podczas całego okresu wegetacji, plonowanie truskawek było wyższe niż w roku poprzednim. Należy jednak podkreślić, że prezentowane w publikacji plony truskawek są plonami średnimi, uwzględniają wszystkie plantacje, w tym również gorzej plonujące, także plantacje ekologiczne, których udział jest obecnie znaczący, a plonowanie przeważnie słabsze.

Tabl. 33. Powierzchnia uprawy krzewów owocowych w sadach oraz plantacji jagodowych

Wyszczególnienie	2014	2015	
	w tysiącach ha		2014 = 100
Truskawki ^a	52.7	52.1	99.0
Maliny	27.5	27.4	99.4
Porzeczki	43.5	44.4	102.0
Agrest	2.0	2.2	109.7
Pozostałe ^b	16.3	15.5	95.4

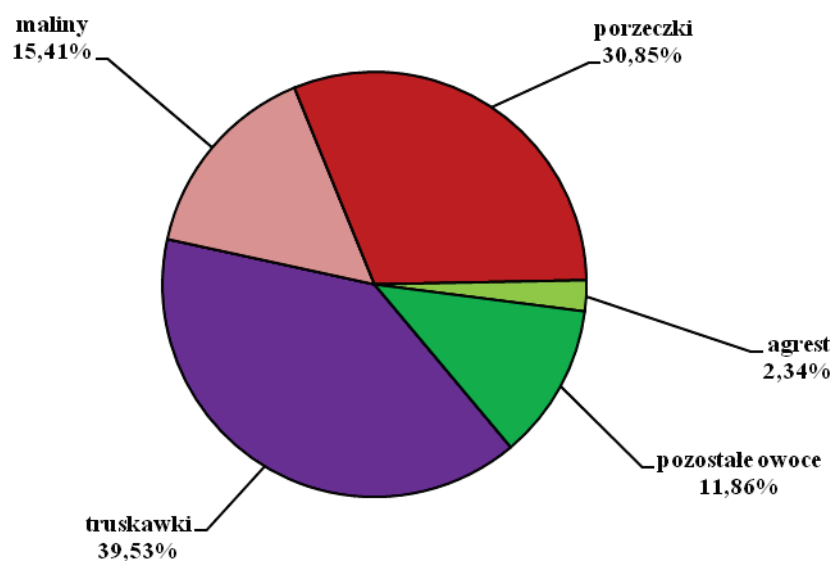
a Łącznie z poziomkami. b Aronia, borówka wysoka, leszczyna i inne.

Tabl. 34. Zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych (ogółem w sadach i poza sadami)

Wyszczególnienie	2006- -2010 ^a	2013	2014	2015		
	w tysiącach ton			2006- -2010 ^a =100	2014 =100	
O g ó ł e m	512,4	606,8	568,8	518,3	101,2	91,1
Truskawki	184,3	192,6	202,5	204,9	111,2	101,2
Maliny	73,0	121,0	125,9	79,9	109,4	63,5
Porzeczki	184,6	198,5	162,6	159,9	86,6	98,4
Agrest	15,2	15,0	12,4	12,1	79,7	97,4
Pozostałe ^b	55,3	79,7	65,4	61,5	111,2	94,0
w tym:						
aronia	42,2	57,9	43,4	38,2	90,5	88,2
borówka wysoka	7,6	12,7	12,5	14,1	184,5	113,2
leszczyna	3,0	5,1	5,5	5,4	177,8	98,0

a Przeciętne roczne. b Aronia, borówka wysoka, leszczyna i inne.

Wykres 6. Struktura zbiorów owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych.
Zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych ogółem = 100

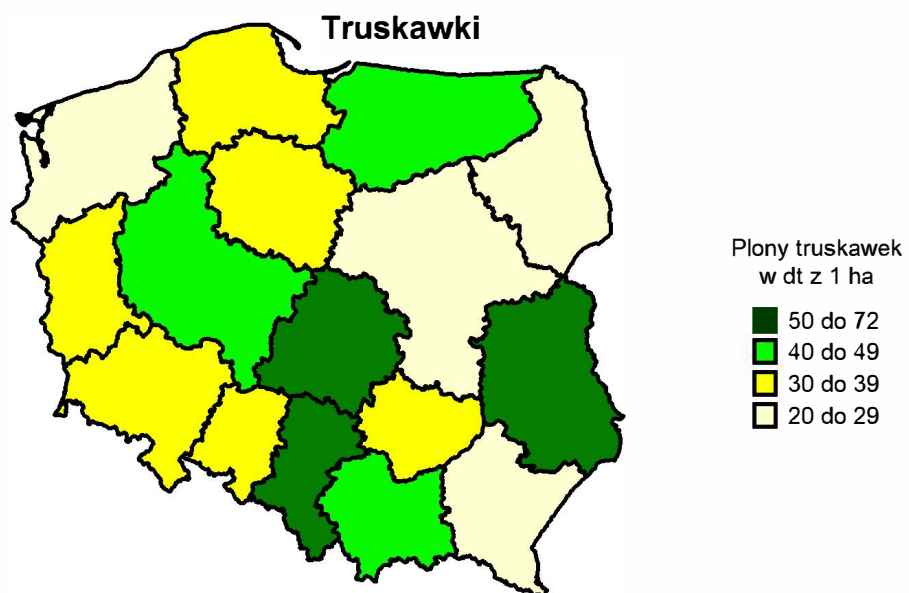
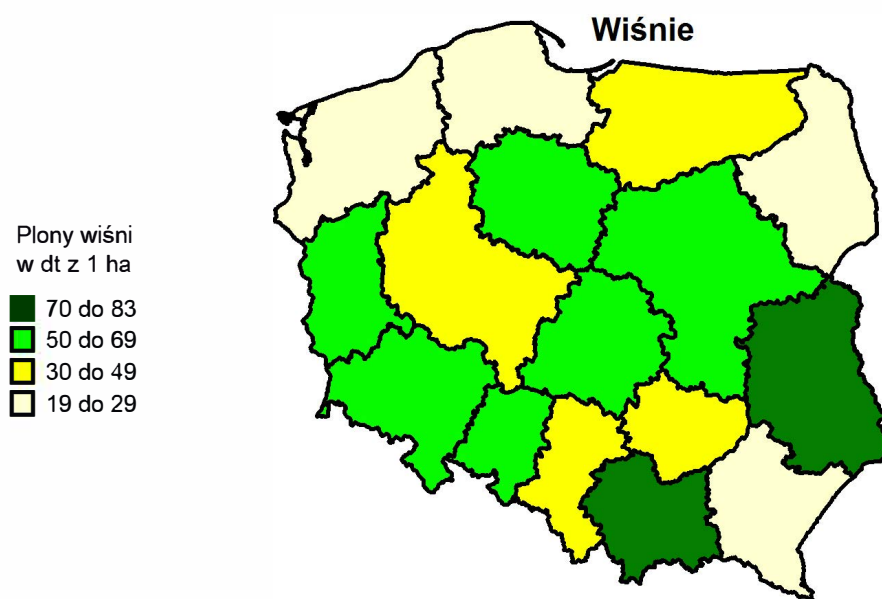
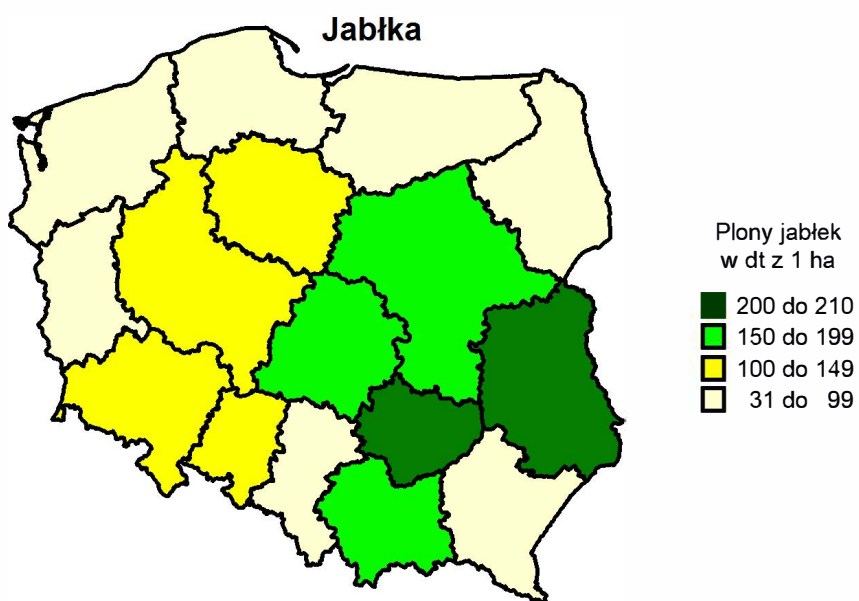
Zbiory **agrestu** oszacowano na ok. 12,1 tys. t, tj. na poziomie nieco niższym od zbiorów z roku poprzedniego, przy czym niewielki spadek produkcji był spowodowany jedynie słabszym plonowaniem, natomiast powierzchnia uprawy agrestu uległa nieznacznemu zwiększeniu.

Łączne zbiory **pozostałych owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych** zostały ocenione na ok. 61,5 tys. t, tj. o około 6% mniej w stosunku do roku 2014, lecz o ponad 11% więcej w porównaniu do średniej produkcji z lat 2006–2010. W porównaniu z rokiem 2014 zanotowano zmniejszenie produkcji większości gatunków należących do tej grupy, a jedynie dla borówki wysokiej odnotowano zdecydowany wzrost.

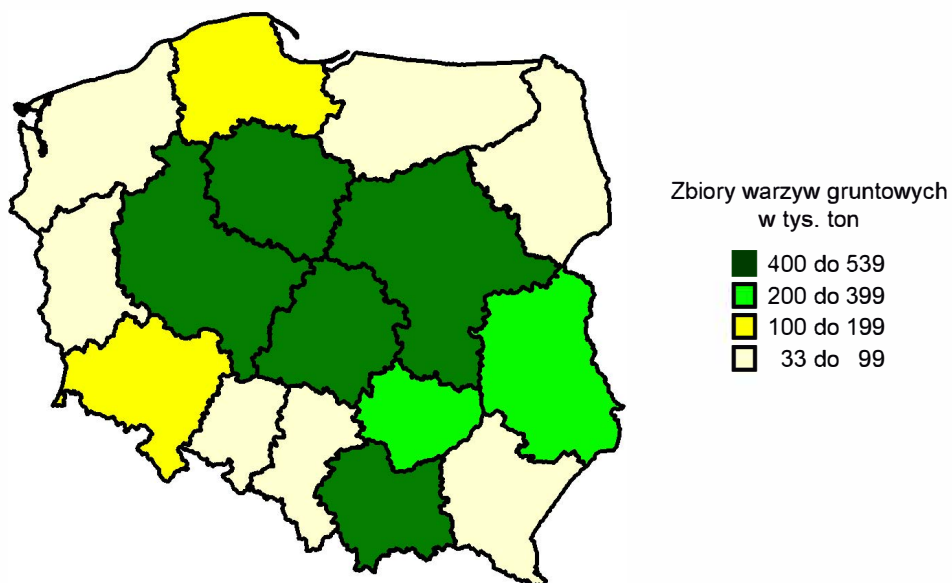
Powierzchnia poszczególnych gatunków owoców i warzyw została oszacowana przez rzeczoznawców. Dane dotyczące plonów i produkcji upraw ogrodnich uzyskano na podstawie szacunków rzeczoznawców gminnych, wojewódzkich i centralnych. Dane o plonach poszczególnych upraw są plonami średnimi dla poziomu województw i kraju. Plony średnie, badane i szacowane przez GUS, uwzględniają zarówno produkcję z gospodarstw wysokotowarowych, jak i upraw prowadzonych na niewielką skalę, przy zastosowaniu niskich nakładów na środki produkcji (także upraw z ogrodów przydomowych), zatem nie odzwierciedlają rzeczywistych plonów z gospodarstw najlepszych, ani też najgorszych. Osiągane plony zależą od wielu czynników: rodzaju gleby i położenia gruntów, odmiany, od zastosowanych środków produkcji, a w przypadku plantacji upraw sadowniczych dodatkowo także od wieku plantacji.

W 2015 r. wprowadzono zmiany metodologiczne do prowadzenia szacunku upraw sadowniczych (drzew i krzewów owocowych). W obecnym ujęciu, ze szczegółowego badania (na poziomie gmin) wyłączono powierzchnie i produkcję upraw poza sadami. Do określenia całkowitej produkcji owoców z drzew i krzewów owocowych uwzględniono jednak tę produkcję, doszacowując ją na szczeblu wojewódzkim.

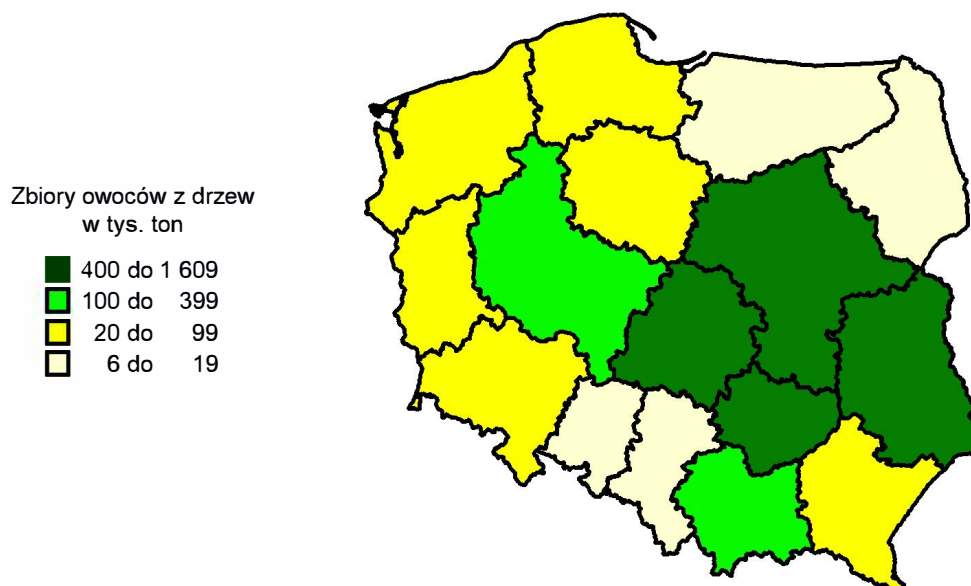
PLONY OWOCÓW

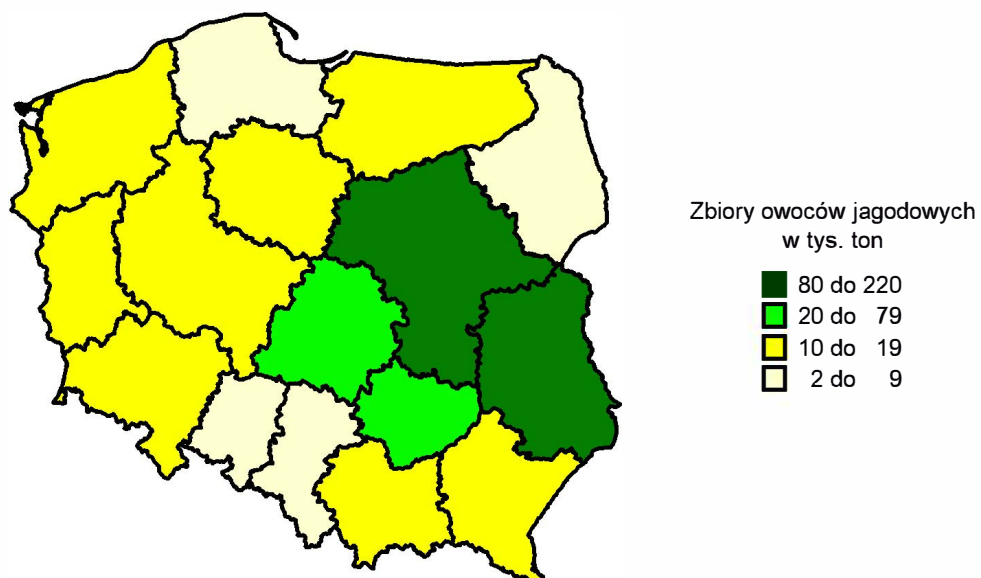
ZBIORY WARZYW GRUNTOWYCH

ZBIORY OWOCÓW Z DRZEW

ZBIORY OWOCÓW JAGODOWYCH

TABL. 35. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH OGÓŁEM

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	Powierzchnia	Plony	Zbiory
				2014=100		
Zboża	7 511 848	37,3	280 027 250	100,4	87,4	87,7
Zboża podstawowe z mieszankami	6 749 719	36,7	247 405 982	100,8	90,0	90,5
Zboża podstawowe	5 936 836	37,9	224 906 534	102,0	90,5	92,2
Pszenica ogółem	2 395 451	45,7	109 577 872	102,4	92,0	94,2
ozima	2 080 154	47,6	99 005 864	104,2	92,4	96,3
jara	315 297	33,5	10 572 008	92,1	85,2	78,6
Żyto	725 257	27,8	20 131 476	81,8	88,3	72,1
Jęczmień ogółem	839 265	35,3	29 606 619	103,8	87,2	90,4
ozimy	231 212	41,3	9 540 168	105,0	88,4	92,7
jary	608 053	33,0	20 066 451	103,4	86,4	89,3
Owies	460 695	26,5	12 196 200	96,3	86,9	83,6
Pszenżyto ogółem	1 516 168	35,2	53 394 367	116,1	87,6	101,8
ozime	1 302 176	36,3	47 326 892	119,2	87,9	104,8
jare	213 992	28,4	6 067 475	100,3	82,6	82,8
Mieszanki zbożowe ogółem	812 889	27,7	22 499 448	92,3	83,4	77,0
ozime	102 885	30,9	3 183 697	82,8	88,0	73,0
jare	710 004	27,2	19 315 751	93,8	82,7	77,7
Gryka	58 529	10,9	635 241	93,3	82,0	76,1
Proso	28 009	12,8	357 719	77,0	90,1	69,0
Pozostałe zbożowe	5 294	12,5	66 189	61,0	60,7	37,0
Kukurydza na ziarno	670 295	47,1	31 562 119	98,8	71,5	70,6
Strączkowe jadalne (konsumpcyjne)	91 033	18,8	1 715 237	171,1	86,6	148,6
w tym:						
groch	37 983	24,0	912 543	232,3	88,2	205,4
fasola	25 829	15,7	406 794	148,0	71,4	105,9
bób	3 745	18,8	70 368	145,5	74,0	107,5
Ziemniaki	300 355	210	63 136 692	108,5	75,5	82,1
Buraki cukrowe	180 119	520	93 644 668	91,1	76,1	69,4

TABL.35. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH OGÓŁEM (cd.)

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	Powierzchnia	Plony	Zbiory
				2014=100		
Oleiste (na ziarno)	994 230	27,8	27 627 364	100,9	82,2	83,1
Rzepak i rzepik ogółem	947 075	28,5	27 007 759	99,6	82,8	82,4
ozimy	884 199	29,0	25 641 189	103,3	81,9	84,7
jary	62 876	21,7	1 366 570	66,1	83,5	55,2
Inne oleiste	47 155	13,1	619 605	137,8	89,7	124,0
mak,gorczyca,soja i inne	41 315	13,0	536 579	135,6	90,9	123,3
słonecznik na ziarno	1 341	16,4	22 056	98,5	95,9	94,8
len oleisty	4 499	13,6	60 970	188,6	78,6	147,8
Len włóknisty	295	16,7	4 913	118,5	106,4	125,8
Konopie	581	59,9	34 812	880,3	48,1	423,6
Tytoń	13 405	20,3	272 506	91,7	85,1	78,1
Chmiel	1 471	15,7	23 027	87,4	97,2	84,9
Cykoria	1 321	217,0	286 195	137,0	65,0	89,0
Zioła, przyprawy	17 115	12,4	212 468	140,7	83,2	117,4
Strączkowe pastewne (ziarno)	312 880	17,4	5 432 894	205,7	75,3	154,4
peluszka	12 011	19,1	230 002	282,7	84,1	238,0
wyka	11 845	14,3	169 956	170,8	84,1	144,5
bobik	31 593	24,6	777 457	290,5	86,6	251,4
lubin słodki	207 837	14,0	2 911 818	259,7	80,0	208,3
mieszanek strączkowe i zbożowo-strączkowe	49 594	27,1	1 343 661	99,1	85,0	84,2
Łubin gorzki (ziarno)	2 832	11,7	33 273	27,7	75,0	20,9
Strączkowe pastewne (zielonka)	37 095	160	5 919 084	140,7	82,2	115,3
peluszka	1 128	171	193 347	139,3	88,2	123,1
wyka	3 185	167	532 191	176,1	85,0	149,7
bobik	2 891	194	560 425	680,2	87,4	594,2
lubin słodki	21 419	151	3 238 000	170,8	78,9	134,8
mieszanek strączkowe i zbożowo-strączkowe	8 472	165	1 395 121	78,5	83,8	65,7

TABL. 35. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH OGÓŁEM (dok.)

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	Powierzchnia	Plony	Zbiory
				2014=100		
Motylkowe drobnonasienne (ziarno)	65 650	5,1	333 696	133,5	72,9	97,2
koniczyna	6 820	3,5	23 560	92,5	74,5	68,0
lucerna	4 924	3,6	17 577	127,3	90,0	115,0
esparceta	104	7,3	763	102,0	74,5	76,0
seradela i pozostałe motylkowe pastewne	25 299	5,0	118 908	220,4	58,8	121,6
trawy polowe	14 107	6,5	91 113	72,5	85,5	61,6
inne pastewne	14 396	5,7	81 775	208,6	85,1	175,7
Motylkowe drobnonasienne (zielonka)	453 964	184	83 432 214	121,4	74,2	89,9
koniczyna	48 331	213	10 300 491	114,1	81,6	93,1
lucerna	43 959	253	11 130 056	144,3	78,6	113,5
esparceta	1 106	165	182 108	61,3	78,5	48,1
seradela i pozostałe motylkowe pastewne	118 704	152	18 031 219	wielokrotnie	84,5	wielokrotnie
trawy polowe	177 337	183	32 439 548	83,3	73,4	61,1
inne pastewne	64 527	176	11 348 792	83,0	80,9	67,1
Okopowe pastewne	9 369	360	3 376 705	83,1	75,0	62,5
w tym:						
buraki pastewne	7 499	374	2 805 606	75,1	76,2	57,3
Kukurydza na zielonkę	555 168	357	198 018 009	102,6	74,8	76,6
Zbiory z trwałych użytków zielonych w przeliczeniu na siano	3 092 829	40,1	123 993 703	99,1	80,5	79,8
łąki trwałe	2 658 122	41,9	111 263 586	100,9	80,4	81,1
pastwiska trwałe	434 707	29,3	12 730 117	89,5	77,9	69,7
Słoma zbóż podst. z mieszankami	6 749 720	36,1	243 681 613	100,8	86,0	86,7
Słoma strączkowych	x	x	6 519 473	x	x	154,5
Plewy motylkowych	x	x	667 392	x	x	97,5
Liście okopowych	x	x	47 835 357	x	x	69,3
Wysłodki buraczane	x	x	46 822 344	x	x	69,5
Poplony i wsiewki	188 609	100	18 849 125	110,0	81,3	89,4
Zielone nawozy	19 737	x	x	175,5	x	x

TABL. 36. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH W SEKTORZE PRYWATNYM

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	Powierzchnia	Plony	Zbiory
				2014=100		
Zboża	7 426 044	37,0	274 846 795	100,4	87,3	87,7
Zboża podstawowe z mieszkankami	6 678 108	36,4	242 948 116	100,8	89,9	90,6
Zboża podstawowe	5 865 593	37,6	220 456 654	102,1	90,4	92,2
Pszenica ogółem	2 352 455	45,3	106 551 802	102,5	92,1	94,3
ozima	2 040 547	47,1	96 136 931	104,3	92,4	96,4
jara	311 908	33,4	10 414 871	91,8	85,4	78,4
Żyto	719 715	27,6	19 881 167	81,7	87,9	71,9
Jęczmień ogółem	829 606	35,1	29 079 813	104,0	87,3	90,6
ozimy	227 311	41,0	9 313 060	105,1	88,6	92,9
jary	602 295	32,8	19 766 753	103,6	86,3	89,5
Owies	457 257	26,4	12 082 645	96,2	86,8	83,6
Pszenżyto ogółem	1 506 560	35,1	52 861 227	116,3	87,8	102,0
ozime	1 293 444	36,2	46 833 310	119,4	88,1	105,2
jare	213 116	28,3	6 027 917	100,3	82,5	82,7
Mieszanki zbożowe ogółem	812 516	27,7	22 491 462	92,3	83,4	77,0
ozime	102 803	30,9	3 181 490	82,8	88,0	73,0
jare	709 713	27,2	19 309 972	93,8	82,7	77,7
Gryka	58 349	10,8	633 032	93,4	81,2	76,0
Proso	27 965	12,8	357 213	77,1	90,1	69,2
Pozostałe zbożowe	5 294	12,5	66 188	61,0	60,7	37,0
Kukurydza na ziarno	656 325	47,0	30 842 246	98,7	71,5	70,6
Strączkowe jadalne (konsumpcyjne)	90 172	18,7	1 686 755	171,3	86,6	148,7
w tym:						
groch	37 186	23,8	884 955	234,2	88,1	206,8
fasola	25 802	15,7	406 334	148,3	71,7	106,7
bób	3 745	18,8	70 358	145,6	74,0	107,5
Ziemniaki	298 846	210	62 760 140	108,5	75,5	82,1
Buraki cukrowe	174 146	519	90 464 280	91,6	76,0	69,7

TABL. 36. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH W SEKTORZE PRYWATNYM (cd.)

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	Powierzchnia	Plony	Zbiory
				2014=100		
Oleiste (na ziarno)	966 642	27,5	26 573 585	101,1	82,1	82,9
Rzepak i rzepik ogółem	919 901	28,2	25 959 034	99,7	82,5	82,2
ozimy	857 530	28,7	24 610 263	103,5	81,5	84,4
jary	62 371	21,6	1 348 771	66,7	83,7	55,8
Inne oleiste	46 741	13,1	614 551	137,8	89,7	123,7
mak,gorczyca,soja i inne	40 916	13,0	531 744	135,4	90,9	122,9
słonecznik na ziarno	1 341	16,4	22 056	100,3	95,3	95,8
len oleisty	4 484	13,5	60 751	189,8	77,6	147,8
Len włóknisty	290	16,6	4 820	116,5	105,7	123,4
Konopie	519	65,7	34 120	879,7	54,7	478,6
Tytoń	13 405	20,3	272 506	91,7	85,1	78,1
Chmiel	1 433	15,8	22 578	87,1	96,7	84,4
Cykoria	1 320	216,8	286 195	136,9	64,9	89,0
Zioła, przyprawy	17 100	12,4	212 424	140,5	83,2	117,3
Strączkowe pastewne (ziarno)	310 228	17,3	5 380 773	206,2	74,6	154,4
peluszką	11 689	19,0	222 265	289,1	84,4	244,1
wyka	11 810	14,3	169 133	171,3	84,1	144,5
bobik	31 004	24,5	759 558	291,0	86,9	253,0
łubin słodki	206 189	14,0	2 886 996	261,0	80,0	208,7
mieszanek strączkowych i zbożowo-strączkowych	49 536	27,1	1 342 821	99,4	84,7	84,3
Łubin gorzki (ziarno)	2 777	11,7	32 548	27,3	75,0	20,6
Strączkowe pastewne (zielonka)	36 892	160	5 899 295	143,2	82,5	117,9
peluszką	1 127	172	193 296	144,1	85,7	123,2
wyka	3 170	168	531 210	175,2	85,5	149,4
bobik	2 891	194	560 425	221,9	87,4	594,2
łubin słodki	21 331	152	3 234 659	170,5	79,2	134,7
mieszanek strączkowych i zbożowo-strączkowych	8 373	165,0	1 379 705	81,8	84,7	69,2

TABL. 36. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH W SEKTORZE PRYWATNYM (dok.)

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	Powierzchnia	Plony	Zbiory
				2014=100		
Motylkowe drobnonasienne (ziarno)	65 232	5,1	331 864	133,5	72,9	97,2
koniczyna	6 765	3,5	23 495	92,0	74,5	68,0
lucerna	4 923	3,6	17 577	127,7	92,3	115,5
esparceta	104	7,3	763	102,0	74,5	76,0
seradela i pozostałe motylkowe	25 207	5,0	118 586	219,7	58,8	121,2
pastewne	14 051	6,4	90 616	72,7	84,2	61,7
inne pastewne	14 182	5,7	80 827	210,4	83,8	175,6
Motylkowe drobnonasienne (zielonka)	445 792	183	81 634 142	121,7	74,0	90,1
koniczyna	48 053	214	10 259 532	114,2	81,8	93,2
lucerna	40 183	250	10 040 897	152,5	78,7	120,0
esparceta	1 106	165	182 108	61,3	78,5	48,1
seradela i pozostałe motylkowe	117 520	151	17 775 485	wielokrotnie	84,7	wielokrotnie
pastewne	175 476	183	32 120 929	83,4	73,4	61,2
inne pastewne	63 454	177	11 255 191	82,4	81,0	66,9
Okopowe pastewne	9 345	361	3 374 404	83,2	75,2	62,5
w tym:						
buraki pastewne	7 493	374	2 804 527	75,2	76,3	57,4
Kukurydza na zielonkę	541 060	358	193 502 455	102,7	74,5	76,4
Zbiory z trwałych użytków zielonych w przeliczeniu na siano	3 038 541	40,3	122 389 209	99,0	80,1	79,2
łąki trwałe	2 620 055	41,9	109 879 399	100,7	79,8	80,5
pastwiska trwałe	418 486	29,9	12 509 810	89,4	77,5	69,2
Słoma zbóż podst. z mieszanekami	6 677 812	35,9	239 787 806	100,8	86,1	86,8
Słoma strączkowych	x	x	6456929	x	x	154,4
Plewy motylkowych	x	x	663728	x	x	97,5
Liście okopowych	x	x	46244470	x	x	69,5
Wysłodki buraczane	x	x	45232148	x	x	69,7
Poplony i wsiewki	188 212	100	18 781 419	109,9	81,3	89,3
Zielone nawozy	19 484	x	x	176,9	x	x

TABL.37. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	Powierzchnia	Plony	Zbiory
				2014=100		
Zboża	6 857 065	35,3	241 786 120	100,8	87,4	87,9
Zboża podstawowe z mieszankami	6 206 003	34,6	214 637 434	101,1	89,6	90,6
Zboża podstawowe	5 395 840	35,6	192 227 738	102,6	90,1	92,5
Pszenica ogółem	2 051 299	42,1	86 257 921	102,9	91,7	94,3
ozima	1 753 231	43,7	76 575 001	105,2	92,4	97,1
jara	298 068	32,5	9 682 920	91,2	84,4	77,0
Żyto	683 647	27,0	18 431 155	81,9	87,9	72,0
Jęczmień ogółem	762 250	33,6	25 600 769	104,7	87,3	91,4
ozimy	193 262	38,3	7 397 963	107,1	89,7	96,0
jary	568 988	32,0	18 202 806	103,9	86,3	89,7
Owies	448 371	26,3	11 803 352	96,3	86,8	83,6
Pszenżyto ogółem	1 450 273	34,6	50 134 541	117,1	88,0	103,0
ozime	1 240 354	35,7	44 221 631	120,4	88,6	106,5
jare	209 919	28,2	5 912 910	100,5	82,5	82,7
Mieszanki zbożowe ogółem	810 163	27,7	22 409 696	92,3	83,4	77,0
ozime	102 220	30,9	3 161 658	83,0	88,3	73,3
jare	707 943	27,2	19 248 038	93,8	82,7	77,7
Gryka	55 794	10,9	608 748	93,9	80,7	75,9
Proso	25 943	13,1	339 058	77,8	91,0	70,7
Pozostałe zbożowe	5 293	12,5	66 172	64,5	63,1	40,7
Kukurydza na ziarno	564 032	46,3	26 134 708	99,5	71,6	71,2
Strączkowe jadalne (konsumpcyjne)	84 398	18,4	1 553 118	174,3	85,2	148,4
w tym:						
groch	34 310	23,1	794 141	243,4	89,9	219,1
fasola	25 746	15,8	405 622	148,2	72,1	106,5
bób	2 884	20,2	58 251	112,8	79,5	89,6
Ziemniaki	286 508	204	58 347 172	109,2	75,0	81,7
Buraki cukrowe	148 222	526	77 979 411	92,8	75,1	69,7

TABL. 37. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH (cd.)

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	Powierzchnia	Plony	Zbiory
				2014=100		
Oleiste (na ziarno)	767 098	25,4	19 502 252	101,9	79,1	80,6
Rzepak i rzepik ogółem	724 954	26,1	18 944 939	100,4	79,3	79,7
ozimy	668 790	26,6	17 808 216	105,3	78,2	82,5
jary	56 164	20,2	1 136 723	64,6	80,8	52,3
Inne oleiste	42 144	13,2	557 313	134,9	94,3	127,4
mak,gorczyca,soja i inne	36 838	13,1	481 853	130,0	94,9	123,3
słonecznik na ziarno	1 166	16,7	19 446	101,1	94,4	95,4
len oleisty	4 140	13,5	56 014	237,7	90,0	213,7
Len włóknisty	250	19,1	4 778	100,4	121,7	122,3
Konopie	510	66,3	33 820	927,3	54,5	502,6
Tytoń	13 390	20,3	272 056	91,8	85,0	78,1
Chmiel	1 400	15,9	22 291	86,0	97,7	84,0
Cykoria	1 235	221,0	272 885	141,3	66,3	93,7
Zioła, przyprawy	16 995	12,4	211 079	140,9	83,2	117,4
Strączkowe pastewne (ziarno)	290 951	17,3	5 032 792	204,6	73,9	151,4
peluszka	11 064	18,9	209 374	291,7	87,1	254,4
wyka	11 572	14,4	166 391	170,0	84,7	143,8
bobik	26 418	24,4	645 347	294,3	86,8	255,6
lubin słodki	193 931	14,1	2 736 414	260,4	79,7	208,1
mieszanek strączkowe i zbożowo-strączkowe	47 966	26,6	1 275 266	99,6	82,4	81,9
Łubin gorzki (ziarno)	2 696	11,7	31 637	27,7	74,1	20,5
Strączkowe pastewne (zielonka)	35 385	162	5 747 799	141,5	82,5	117,0
peluszka	1 035	174	179 611	135,6	85,2	115,3
wyka	3 102	168	521 010	171,8	85,4	146,7
bobik	2 825	196	553 005	708,0	89,1	630,1
lubin słodki	20 695	154	3 191 202	168,0	79,8	134,2
mieszanek strączkowe i zbożowo-strączkowe	7 728	169	1 302 971	79,5	84,9	67,3

TABL. 37. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH (dok.)

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	Powierzchnia	Plony	Zbiory
				2014=100		
Motylkowe drobnonasienne (ziarno)	58 990	5,2	304 411	132,3	73,2	95,8
koniczyna	6 358	3,6	23 080	93,6	75,0	71,4
lucerna	4 592	3,8	17 286	125,9	100,0	125,1
esparceta	104	7,3	763	102,0	74,5	76,0
seradela i pozostałe motylkowe pastewne	24 246	5,0	113 880	212,9	58,1	116,8
trawy polowe	11 079	6,7	74 383	64,7	85,9	55,6
inne pastewne	12 611	5,9	75 019	227,6	83,1	190,9
Motylkowe drobnonasienne (zielonka)	419 548	183	76 828 977	124,6	73,6	91,8
koniczyna	45 580	216	9 860 590	115,9	81,4	94,5
lucerna	33 146	254	8 411 555	174,4	79,3	138,1
esparceta	1 106	165	182 108	61,3	78,5	48,1
seradela i pozostałe motylkowe pastewne	110 437	150	16 588 794	wielokrotnie	84,3	wielokrotnie
trawy polowe	166 398	184	30 615 252	86,3	72,6	62,7
inne pastewne	62 881	178	11 170 678	83,2	81,4	67,6
Okopowe pastewne	9 296	361	3 356 854	86,4	74,8	64,7
w tym:						
buraki pastewne	7 445	374	2 787 363	78,4	75,8	59,5
Kukurydza na zielonkę	495 472	363	179 772 935	102,7	73,9	75,8
Zbiory z trwałych użytków zielonych w przeliczeniu na siano	2 933 854	40,3	118 263 372	99,1	78,9	78,1
łąki trwałe	2 537 181	41,8	106 140 375	100,9	78,6	79,3
pastwiska trwałe	396 673	30,6	12 122 997	89,2	77,5	69,0
Słoma zbóż podst. z mieszkami	6 206 003	34,3	213 064 872	101,1	87,1	88,2
Słoma strączkowych	x	x	6039351	x	x	151,4
Plewy motylkowych	x	x	608822	x	x	96,1
Liście okopowych	x	x	39996765	x	x	69,6
Wysłodki buraczane	x	x	38989708	x	x	69,7
Poplony i wsiewki	184 000	101	18 586 210	109,6	81,5	89,3
Zielone nawozy	18 509	x	x	183,0	x	x

TABL. 38. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH W SPÓŁDZIELNIACH PRODUKCJI ROLNICZEJ

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	Powierzchnia	Plony	Zbiory
				2014=100		
Zboża	121 287	56,1	6 804 054	96,5	88,1	85,1
Zboża podstawowe z mieszankami	102 998	57,2	5 890 211	95,6	92,9	88,7
Zboża podstawowe	102 119	57,4	5 862 605	95,8	92,7	88,8
Pszenica ogółem	56 189	67,2	3 777 012	97,9	94,8	92,9
ozima	53 755	68,1	3 661 077	97,1	95,2	92,5
jara	2 434	47,6	115 935	121,6	87,7	106,7
Żyto	9 059	37,6	340 932	87,9	94,5	83,2
Jęczmień ogółem	20 221	51,4	1 040 180	100,7	87,3	87,9
ozimy	9 955	53,9	536 449	98,2	81,4	79,9
jary	10 266	49,1	503 731	103,2	95,5	98,5
Owies	2 892	29,3	84 733	85,1	82,8	70,4
Pszenżyto ogółem	13 758	45,0	619 748	88,9	84,6	75,2
ozime	13 195	45,7	602 999	90,6	84,2	76,2
jare	563	29,7	16 749	61,4	83,2	51,2
Mieszanki zbożowe ogółem	882	31,3	27 606	78,2	90,5	70,8
ozime	98	21,2	2 080	39,4	62,9	24,8
jare	784	32,6	25 526	89,2	93,7	83,4
Gryka	234	6,6	1 554	70,1	66,0	46,5
Proso	273	10,2	2 798	65,0	59,0	38,4
Pozostałe zbożowe	1	16,0	16	5,6	36,1	2,0
Kukurydza na ziarno	17 780	51,2	909 475	104,1	65,1	67,7
Strączkowe jadalne (konsumpcyjne)	675	26,0	17 569	155,5	75,8	117,9
w tym:						
groch	472	30,7	14 470	126,2	82,7	104,2
fasola	53	11,7	618	407,7	112,5	447,8
bób	13	23,1	300	-	-	-
Ziemniaki	340	251	85 223	64,4	74,0	47,6
Buraki cukrowe	5 378	475	2 551 798	85,9	76,9	66,0

TABL. 38. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH W SPÓŁDZIELNIACH PRODUKCJI ROLNICZEJ (cd.)

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	Powierzchnia	Plony	Zbiory
				2014=100		
Oleiste (na ziarno)	36 875	33,5	1 233 915	95,6	85,2	81,3
Rzepak i rzepik ogółem	36 172	33,9	1 224 439	94,2	85,8	80,8
ozimy	35 061	34,1	1 194 390	94,2	86,3	81,3
jary	1 111	27,0	30 049	94,7	68,9	65,4
Inne oleiste	703	13,5	9 476	401,7	122,7	492,8
mak,gorczyca,soja i inne	692	13,4	9 301	449,4	113,6	509,9
słonecznik na ziarno	8	20,0	160	38,1	434,8	161,6
len oleisty	3	5	15	-	-	-
Len włóknisty	-	-	-	-	-	-
Konopie	-	-	-	-	-	-
Tytoń	15	30,0	450	125,0	116,3	147,5
Chmiel	-	-	-	-	-	-
Cykoria	8	220,0	1 760	80,0	45,5	37,9
Zioła, przyprawy	44	11,8	520	95,7	103,5	99,2
Strączkowe pastewne (ziarno)	3 992	13,7	54 723	247,3	76,1	188,3
peluszką	200	13,8	2 752	555,6	77,1	427,3
wyka	62	9,5	586	563,6	64,6	361,7
bobik	591	17,4	10 308	223,9	68,2	153,3
łubin słodki	2 843	11,6	32 948	266,9	82,3	219,2
mieszanki strączkowe i zbożowo-strączkowe	296	27,5	8 129	124,9	100,0	124,7
Łubin gorzki (ziarno)	10	9,0	90	8,9	136,4	12,1
Strączkowe pastewne (zielonka)	236	99	23 248	406,9	198,0	801,7
peluszką	-	-	-	-	-	-
wyka	-	-	-	-	-	-
bobik	17	289	4 920	-	-	-
łubin słodki	151	60	9 029	260,3	120,0	311,3
mieszanki strączkowe i zbożowo-strączkowe	68	137	9 299	-	-	-

TABL. 38. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH W SPÓŁDZILNIACH PRODUKCJI ROLNICZEJ (dok.)

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	Powierzchnia	Plony	Zbiory
				2014=100		
Motylkowe drobnonasienne (ziarno)	129	8,3	1 077	45,6	162,7	75,0
koniczyna	-	-	-	-	-	-
lucerna	23	5,3	122	191,7	120,5	230,2
esparceta	-	-	-	-	-	-
seradela i pozostałe motylkowe pastewne	12	1,0	17	92,3	76,9	100,0
trawy polowe	39	9,8	384	43,3	150,8	65,6
inne pastewne	55	10,1	554	47,0	190,6	89,9
Motylkowe drobnonasienne (zielonka)	3 504	218	764 945	124,2	73,3	91,1
koniczyna	177	245	43 363	290,2	81,0	235,0
lucerna	1 576	244	385 213	114,4	78,0	89,4
esparceta	-	-	-	-	-	-
seradela i pozostałe motylkowe pastewne	958	216	206 549	878,9	58,8	515,8
trawy polowe	779	164	127 954	71,8	57,7	41,5
inne pastewne	14	133	1 866	7,4	61,1	4,5
Okopowe pastewne	-	-	-	-	-	-
w tym:						
buraki pastewne	-	-	-	-	-	-
Kukurydza na zielonkę	7 513	336	2 526 716	97,1	86,6	84,2
Zbiory z trwałych użytków zielonych w przeliczeniu na siano	17 719	52,2	925 793	96,3	146,6	141,4
łąki trwałe	14 054	59,9	841 954	100,6	152,0	152,7
pastwiska trwałe	3 665	22,9	83 839	82,9	97,9	81,1
Słoma zbóż podst. z mieszanekami	102 723	55,0	5 654 355	94,2	80,9	76,3
Słoma strączkowych	x	x	65 670	x	x	188,2
Plewy motylkowych	x	x	2 154	x	x	75,0
Liście okopowych	x	x	1 275 912	x	x	65,5
Wysłodki buraczane	x	x	1 275 900	x	x	66,0
Poplony i wsiewki	366	132	48 142	37,7	165,0	61,9
Zielone nawozy	231	x	x	855,6	x	x

TABL. 39. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH W SEKTORZE PUBLICZNYM

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	Powierzchnia	Plony	Zbiory
				2014=100		
Zboża	85 804	60,4	5 180 455	98,5	88,0	86,7
Zboża podstawowe z mieszankami	71 611	62,3	4 457 866	97,7	92,0	89,8
Zboża podstawowe	71 243	62,5	4 449 880	97,7	92,0	89,9
Pszenica ogółem	42 996	70,4	3 026 070	100,4	92,6	93,0
ozima	39 607	72,4	2 868 933	99,0	93,5	92,6
jara	3 389	46,4	157 137	119,9	83,6	100,1
Żyto	5 542	45,2	250 309	92,1	100,4	92,5
Jęczmień ogółem	9 659	54,5	526 806	91,1	88,9	81,1
ozimy	3 901	58,2	227 108	102,2	84,0	85,9
jary	5 758	52,0	299 698	84,9	91,5	77,8
Owies	3 438	33,0	113 555	104,2	80,1	83,5
Pszennyto ogółem	9 608	55,5	533 140	94,8	87,8	83,2
ozime	8 732	56,5	493 582	92,8	87,7	81,4
jare	876	45,2	39 558	120,7	93,4	112,8
Mieszanki zbożowe ogółem	373	21,4	7 986	84,6	70,4	59,5
ozime	82	26,9	2 207	103,8	58,4	60,4
jare	291	19,9	5 779	80,4	73,7	59,2
Gryka	180	12,3	2 209	70,6	186,4	131,8
Proso	44	11,5	506	32,4	58,4	18,8
Pozostałe zbożowe	-	-	-	-	-	-
Kukurydza na ziarno	13 970	51,5	719 873	104,3	68,7	71,7
Strączkowe jadalne (konsumpcyjne)	861	33,1	28 482	156,5	91,4	143,1
w tym:						
groch	797	34,6	27 588	169,6	100,6	170,5
fasola	27	17,0	460	47,4	31,0	14,9
bób	-	-	-	-	-	-
Ziemniaki	1 509	250	376 552	102,9	89,0	91,5
Buraki cukrowe	5 974	532	3 180 388	78,7	78,8	62,1

TABL. 39. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH W SEKTORZE PUBLICZNYM (cd.)

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	Powierzchnia	Plony	Zbiory
				2014=100		
Oleiste (na ziarno)	27 588	38,2	1 053 779	94,7	93,9	88,8
Rzepak i rzepik ogółem	27 174	38,6	1 048 725	94,2	94,1	88,6
ozimy	26 669	38,7	1 030 926	98,0	93,7	91,7
jary	505	35,2	17 799	30,9	97,5	30,2
Inne oleiste	414	12,2	5 054	139,9	128,4	178,9
mak,gorczyca,soja i inne	399	12,1	4 835	160,2	123,5	197,8
słonecznik na ziarno	-	-	-	-	-	-
len oleisty	15	14,6	219	65,2	228,1	150,0
Len włóknisty	5	18,6	93	x	x	x
Konopie	62	11,2	692	885,7	6,9	63,5
Tytoń	-	-	-	-	-	-
Chmiel	38	11,8	449	97,4	121,6	117,5
Cykorcia	-	-	-	-	-	-
Zioła, przyprawy	15	3	44	x	x	x
Strączkowe pastewne (ziarno)	2 652	19,7	52 121	157,0	103,1	161,8
peluszką	322	24,0	7 737	156,3	88,6	138,5
wyka	35	23,5	823	83,3	169,1	140,9
bobik	589	30,4	17 899	266,5	74,0	197,1
lubin słodki	1 648	15,1	24 822	162,2	104,9	169,3
mieszanki strączkowe i zbożowo-strączkowe	58	14,5	840	27,9	130,6	36,4
Łubin gorzki (ziarno)	55	13,2	725	91,7	65,0	59,6
Strączkowe pastewne (zielonka)	203	97	19 789	33,7	44,6	15,1
peluszką	1	51	51	3,6	wielokrotnie	37,0
wyka	15	65	981	x	x	x
bobik	-	-	-	-	-	-
lubin słodki	88	38	3 341	325,9	96,0	312,5
mieszanki strączkowe i zbożowo-strączkowe	99	156	15 416	18,1	65,8	11,9

TABL. 39. PRODUKCJA ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH W SEKTORZE PUBLICZNYM (dok.)

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	Powierzchnia	Plony	Zbiory
				2014=100		
Motylkowe drobnonasienne (ziarno)	418	4,4	1 832	127,4	83,0	106,0
koniczyna	55	1,2	65	305,6	27,3	81,3
lucerna	-	-	-	-	-	-
esparceta	-	-	-	-	-	-
seradela i pozostałe motylkowe pastewne	92	4,0	322	wielokrotnie	148,1	wielokrotnie
trawy polowe	56	8,9	497	42,1	114,1	48,0
inne pastewne	214	4,4	948	134,6	133,3	179,2
Motylkowe drobnonasienne (zielonka)	8 172	220	1 798 072	107,0	77,0	82,4
koniczyna	278	147	40 959	100,0	82,0	82,2
lucerna	3 776	288	1 089 159	91,7	82,5	75,8
esparceta	-	-	-	-	-	-
seradela i pozostałe motylkowe pastewne	1 184	216	255 734	672,7	85,4	574,6
trawy polowe	1 861	171	318 619	77,7	70,8	55,1
inne pastewne	1 073	87	93 601	159,9	80,6	129,3
Okopowe pastewne	24	96	2 301	66,7	29,3	19,6
w tym:						
buraki pastewne	6	180	1 079	28,6	32,3	9,2
Kukurydza na zielonkę	14 108	320	4 515 554	98,4	89,3	87,8
Zbiory z trwałych użytków zielonych w przeliczeniu na siano	54 288	29,6	1 604 494	107,8	166,3	179,2
łąki trwałe	38 067	36,4	1 384 187	115,8	169,3	196,2
pastwiska trwałe	16 221	13,6	220 307	92,7	125,9	116,2
Słoma zbóż podst. z mieszankami	71 908	54,1	3 893 807	98,5	79,9	78,7
Słoma strączkowych	x	x	62 544	x	x	161,9
Plewy motylkowych	x	x	3 664	x	x	106,3
Liście okopowych	x	x	1 590 887	x	x	63,0
Wysłodki buraczane	x	x	1 590 196	x	x	63,0
Poplony i wsiewki	397	171	67 706	147,0	90,5	132,4
Zielone nawozy	253	x	x	109,5	x	x

TABL. 40. POWIERZCHNIA, PLONY I ZBIORY GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW wg REGIONÓW

Wyszczególnienie a - Powierzchnia w ha b - Plony z 1 ha w dt c - Zbiory w dt		Ogółem	Centralny	Południowy	Wschodni	Północno- Zachodni	Południowo- Zachodni	Północny
Zboża ogółem	a	7 511 848	1 508 908	424 810	1 719 571	1 633 688	846 612	1 378 259
	b	37,3	29,1	36,2	33,3	41,0	48,3	40,3
	c	280 027 250	43 919 428	15 363 344	57 294 718	67 059 845	40 867 079	55 522 836
Zboża podstawowe z mieszkankami	a	6 749 719	1 416 720	378 254	1 594 749	1 410 768	693 044	1 256 184
	b	36,7	28,4	34,2	33,0	40,8	48,8	40,0
	c	247 405 982	40 174 736	12 951 973	52 624 016	57 594 371	33 808 838	50 252 048
w tym:								
pszenica ogółem	a	2 395 451	300 331	160 470	539 604	444 240	426 919	523 887
	b	45,7	34,0	38,9	40,0	50,8	54,1	49,4
	c	109 577 872	10 201 673	6 248 265	21 589 828	22 553 492	23 111 580	25 873 034
żyto	a	725 257	241 423	21 220	109 359	203 416	27 009	122 830
	b	27,8	23,3	26,8	26,7	31,8	36,2	29,1
	c	20 131 476	5 632 423	568 567	2 917 817	6 459 290	978 149	3 575 230
Kukurydza na ziarno	a	670 295	83 385	45 094	95 486	195 586	143 618	107 126
	b	47,1	43,8	53,1	45,0	47,0	48,3	47,5
	c	31 562 119	3 651 092	2 395 399	4 297 899	9 186 720	6 941 162	5 089 847
Strączkowe jadalne ogółem	a	91 033	10 753	4 817	39 159	14 512	5 912	15 880
	b	18,8	15,2	23,0	17,7	16,3	24,9	23,1
	c	1 715 237	163 308	110 562	691 801	235 936	146 993	366 637
Ziemniaki	a	300 355	72 921	33 561	72 347	48 731	28 145	44 650
	b	210	184	199	210	226	215	242
	c	63 136 692	13 393 950	6 675 169	15 205 570	11 021 086	6 046 297	10 794 620
Buraki cukrowe	a	180 119	16 146	2 019	39 445	50 628	23 508	48 373
	b	520	546	624	522	538	504	494
	c	93 644 668	8 815 130	1 259 940	20 597 448	27 218 922	11 848 758	23 904 470
Rzepak i rzepik ozimy	a	884 199	56 919	24 912	102 068	252 774	195 732	251 794
	b	29,0	25,5	28,6	25,4	31,0	30,2	28,4
	c	25 641 189	1 451 038	711 911	2 590 191	7 826 626	5 919 260	7 142 163
Rzepak i rzepik jary	a	62 876	9 154	2 526	7 202	11 915	13 295	18 784
	b	21,7	18,5	21,1	21,2	25,3	21,2	21,7
	c	1 366 570	168 941	53 280	152 362	302 021	282 235	407 731
Warzywa gruntowe	a	175 701	43 027	20 078	35 505	30 314	11 856	34 920
	c	37 927 939	9 431 149	5 037 829	7 691 713	6 825 421	1 899 989	7 041 838
w tym:								
kapusta	a	23 528	7 506	4 675	3 576	4 270	982	2 518
	b	372	357	397	353	396	337	370
	c	8 749 645	2 680 123	1 856 411	1 260 970	1 690 332	331 118	930 691
Owoce z drzew	a	248 627	121 068	10 832	70 904	27 171	4 636	14 016
	c	35 815 150	20 460 294	1 332 088	10 750 223	1 846 359	387 574	1 038 612
w tym:								
jabłonie	a	180 399	94 338	7 389	49 605	18 448	2 181	8 439
	b	174,4	195,8	143,7	191,9	73,0	115,5	95,3
	c	31 688 175	18 617 225	1 090 621	9 541 608	1 364 286	258 067	816 368
Owoce jagodowe	c	5 183 206	1 309 885	225 610	2 697 723	462 426	124 207	363 355
w tym:								
truskawki	a	52 139	20 808	1 985	14 970	6 450	2 120	5 807
	b	39,3	31,2	46,9	53,7	33,9	32,6	37,2
	c	2 048 894	648 647	93 040	803 817	218 481	69 104	215 805

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

Kropka (.)	– zupełny brak informacji lub brak informacji wiarygodnych.
„W tym”	– oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.
znak x	– wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
kreska (–)	– zjawisko nie wystąpiło.

W niektórych rubrykach sumy danych mogą być różne od wielkości podanych w wierszu „Ogółem” ze względu na elektroniczną technikę zaokrąglania liczb.

SYMBOLS

Full stop (.)	– data not available or not reliable.
„Of which”	– indicates that not all elements of sum are given.
x	– not applicable.
(–)	– magnitude zero.

In some columns, the sum of data could be different from „Total” with regard for adaptation computer calculation.

Przy publikowaniu danych GUS – prosimy o podanie źródła.
When publishing CSO data – please indicate source.